

İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ PROGRAMLAR ENSTİTÜSÜ
TRAVMA VE AFET ÇALIŞMALARI UYGULAMALI RUH SAĞLIĞI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

EŞCİNSELLERİN CİNSEL DOYUMLARININ PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK VE RUHSAL
TRAVMALARA GÖRE İNCELENMESİ

SERHAT ÖZMEN
117507020

PROF. DR. EJDER AKGÜN YILDIRIM

İSTANBUL

2021

**EŞCİNSELLERİN CİNSEL DOYUMLARININ PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK VE RUHSAL
TRAVMALAR AÇISINDAN İNCELENMESİ**

**EXAMİNİNG THE SEXUAL SATİSFACTION OF HOMOSEXUALS THROUGH THEIR
PYSCHOLOGİCAL TRAUMA AND RESİLİENCE**

Serhat ÖZMEN

117507020

Tez Danışmanı : PROF.DR. EJDER AKGÜN YILDIRIM

(İmza)

SAĞLIK BİLİMLERİ Üniversitesi

Jüri Üyeleri PROF. DR. AHMET TAMER AKER

(İmza)

BİLGİ ÜNİVERSİTESİ Üniversitesi

Juri Üyesi: DR. ÖGRETİM ÜYESİ NECİP ÇAPRAZ

(İmza)

İSTANBUL GELİŞİM..... Üniversitesi

Tezin Onaylandığı Tarih : 08/02/2021

Toplam Sayfa Sayısı: 114

Anahtar Kelimeler (Türkçe)

- 1) CİNSEL DOYUM
- 2) PSİKOLOJİK TRAVMA
- 3) ÇOCUKLUK ÇAĞI TRAVMALARI
- 4) PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK
- 5) TRAVMA SONRASI STRES BOZUKLUK

Anahtar Kelimeler (İngilizce)

- 1) SEXUAL SATİSFACTION
- 2) PYSCHOLOGİCAL TRAUMA
- 3) CHILDHOOD TRAUMA
- 4) PYSCHOLOGİCAL RESİLİENCE
- 5) POST TRAUMATIC STRESS
DİSORDER

Önsöz ve Teşekkürler

Bilgisi, samimiyeti ve sabrıyla her koşulda bir şeyler öğrendiğim insani ve mesleki olarak örnek aldığım tez danışmanım sayın Prof. Ejder Akgün YILDIRIM'a, her fırsatta bilgisini cömertçe paylaştığı için, vakit ayırdığı ve kritiklerimde hep yol gösteren, travma çalışmaları deyince hemencecik akla gelen meslek büyüğümüz sayın Prof. Ahmet Tamer AKER'e teşekkür ederim. Teze başladığım günden bugüne kadar onlardan çok şey öğrendim.

Eğitim hayatımda her zaman beni destekleyen, eğitimi ekmekten önceleyen sevgili babam Öğr.Müslüm ÖZMEN ve sevgili annem Naile ÖZMEN, kardeşim Ferhat ÖZMEN ve yengem Rozerin YALÇIN ÖZMEN'e ayrıca teşekkür etmek isterim.

Bütün bu süreç bir stres süreciydi, zorluklar ne olursa olsun beni her zaman umutlandıran, fedakarlığını esirgemeyen yol arkadaşım Şirin ÇELİK'e; enerjisi ve yaratıcı fikirleriyle Can KORKMAZ'a kalpten teşekkürler ederim.

Motivasyonumu kendi motivasyonu gibi gören bölüme başladığımdan beri beraber çok yol katettiğimiz meslektaşım ve arkadaşım Psk. Hikmet Zehra EVLİYA'ya teşekkür ederim.

Destekleyici ve yardımsever tavrıyla Psk. Bayyan NASİP'e, her sıkıştığımda başvurabildiğim Amine GÜZEL 'e, Semanur ESİGÜL'e ayrıca teşekkür ederim.

Önerileri, destekleri, çabalarıyla kollektif katkıları sunmakta asla geri durmayan çabası ve sıcaklığıyla Doğan POLAT, destekleyiciliğiyle Bilgesu MADENLİ, ilgisi ve sonsuz samimiyetiyle Aryen ASLAN; büyük bir destek olan Aleyna BAKIRTAŞ ve Tuğçe GÜLEÇ; yoğunluğundan zaman buldukça zaman ayıran Aslı Saban'a ayrı teşekkür ederim. Katılımcılara ulaşmam için elinden gelen çabayı gösteren Süleyman, Zeynep, Sonya, Amar ve Müzeyyen, Remziye, Sercan sizlere ne kadar teşekkür etsem azdır.

Literatür incelendiğinde eşcinsellerin ruh sağlığına yönelik araştırmalar artsa da heteroseksüel çalışmaların çok gerisindedir. Özellikle eşcinsellerin cinsel yaşantılarına yönelik az sayıda araştırma göz önünde bulundurulduğunda,

bunun da bir tür ayrımcılık olduğu düşünölebilir. Ruh sağığı çalışmalarında heterosexuel bireylerin veya çiftlerin cinsel yaşantılarıyla ilgili çalışmalar olduğu görölmüşür. Travma, psikolojik dayanıklılık ve cinsel doyumlarıyla beraber alınan bu çalışmanın az rastlanır olması yenilik açısından önemlidir. Bu araştırmanın literatürde eşcinsellerin ruh sağığı anlamında ilgili çeşitli katkılar sunması arzu edilmektedir.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR.....	iii
İÇİNDEKİLER	v
KISALTMALAR.....	ix
ŞEKİL LİSTESİ.....	x
TABLO LİSTESİ	x
ÖZET.....	xiii
ABSTRACT	xv

BİRİNCİ BÖLÜM

BİRİNCİ BÖLÜM

1.GİRİŞ	1
1.1 Cinsellik.....	1
1.1.1 Cinselliğe kısa bir bakış	1
1.1.2 Cinselliğin amaçları.....	2
1.1.3 Cinsellik Araştırmaları	3
1.2 Eşcinsellik.....	4
1.2.1 Cinsiyet belirlenmesi ve Cinsel kimlik,.....	7
1.2.3 Toplumsal cinsiyet.....	9
1.2.4 Cinsel Yönelim:	9
1.2.5 Cinsiyet kimliği:	9
1.2.6 Eşcinsel (Homoseksüel):.....	9
1.2.7 Lezbiyen:	10
1.2.8 Gey:.....	10
1.2.9 Biseksüellik:.....	10
1.3 Cinsel Doyum.....	10
1.4 Travma Kavram	11

1.4.1	Travma türleri.....	12
1.4.1.1	Çocukluk çağı ihmal:	13
1.4.2	Travma Şiddetini Belirleyiciler.....	17
1.4.3	Travma Sonrası Tepki Yelpazesi.....	18
1.4.4	Travmanın Mazisi	19
1.4.5	Güncel DSM ve DSM'lere Göre Travma kavramının evrimi	22
	Şekil 1. DSM'lere Göre Travma kavramının evrimi	23
1.5.	Psikolojik dayanıklılık	24
	İKİNCİ BÖLÜM 2.YÖNTEM.....	26
2.1	Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi.....	26
2.2	Araştırmanın Amacı	26
2.3	Araştırmanın Hipotezleri	27
2.4	Araştırmanın Sayıtları	28
2.5	Araştırmanın Sınırlılıkları	28
2.6	Araştırmanın Modeli	29
2.7	Veri Toplama Araçları	29
2.7.1	Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği	30
2.7.2	Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeğinin.....	30
2.7.3	Yeni Cinsel Doyum Ölçeği-Kısa Formu (YCDÖ-KF) (EK D):.....	31
2.7.4	Kocaeli Ruhsal Travma Kısa Tarama Ölçeği	31
2.7.5	Beck Depresyon Ölçeği	32
	ÜÇÜNCÜ BÖLÜM 3.BULGULAR	33
3.1	Betimleyici Verilerin Analizi.....	33
3.2	Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği: Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesine Yönelik Bulgular:	37
3.2.1	Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları	37
3.2.2.	Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Yaşamın Büyük Bölümünün Geçtiği Alana Göre İncelenmesine Yönelik Mann Whitney U Testi Sonuçları.....	38
3.2.3.	Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Genel Aile Eğitim Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları	39

3.2.4. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Dini İnanç Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Mann Whitney U Testi Sonuçları.....	41
3.2.5. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Sosyoekonomik Duruma Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları.....	43
3.2.6. Tablo 10. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Sosyoekonomik Duruma Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları	45
3.2.7. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Açılma Yaşama Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Mann Whitney U Testi Sonuçları.....	46
3.2.8. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Açılma Sürecinde Zorlama Yaşama Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları	47
3.2.9. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının İlişki Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları	48
3.2.10. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Sık Partner Değiştirme Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Mann Whitney U Testi Sonuçları.....	50
3.2.11. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Duygusal İlişkilerden Doyum Alma Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları. ...	52
3.2.12. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının LGBTİQ+ Alanında Sivil Toplum, Aktivistlik Veya Savunuculuk Deneyimi Bulunma Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları	53
3.2.13. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Cinsel Yönelimi Kabullenme Aşamasında Zorlanma Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları	55
3.2.14. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının TSSB Belirtileri Bulunma Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları.....	56
3.2.15. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Cinsel Yönelimden Dolayı Açık Veya Örtük Ayrımcılık, Dışlanma, Şiddet Vb. Durumlara Uğradığını Hissetme Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları	58
3.2.16. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Coronavirüs Salgınının Ruh Sağlığını Olumsuz Etkileme Düzeyine Göre İncelenmesine Yönelik ANOVA Sonuçları	60

3.3. Cinsel Yönelim Açısından Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesine Yönelik Bulgular:	61
3.3.1 Biseksüel Katılımcılar İçin Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Spearman Korelasyon Analizi Sonuçları	61
3.3.2 Gey Katılımcılar İçin Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları.....	63
3.3.3 Lezbiyen Katılımcılar İçin Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları	64
3.3.4 Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanları İçin Cronbach's Alfa Güvenirlik Analizi Sonuçları.....	65
3.3.5 Veri Analizi.....	67

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM TARTIŞMA VE

SONUÇ.....	68
KAYNAKÇA.....	75
EKLER.....	84
Ek1:Sosyodemografik Form.....	85
EK2:Onam Formu... ..	86
EK3:Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği.....	87
EK4:Çocukluk Çağı Travma Ölçeği	89
EK5:Beck Depresyon Ölçeği	92
EK6:Kocaeli Kısa Travma Checklist	94
EK7:Etik Kurul Onay Formu	96

Kısaltmalar

APA:	Amerikan Psikiyatri Derneği
DSM:	Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve İstatistiksel El Kitabı
ŞM:	Şiddet Merkezi
LGB:	Lezbiyen, Gey, Biseksüel
CETAD:	Cinsel Eğitim, Tedavi ve Araştırma Derneği
LGBTIQ:	Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Transseksüel, Interseks, Kuir
ASB	Akut Stres Bozukluğu
DSÖ:	Dünya Sağlık örgütü
CŞMD	Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği
TSSB	Travma Sonrası Stres Bozukluğu
UNİCEF	United Nations International Children's Emergency Fund.

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1. DSM'lere Göre Travma kavramının evrimi	22
Şekil 2. DSM 5'E Göre Tanı Kriterleri.....	23

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri.....	33
Tablo 2. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği İçin Betimleyici İstatistikle.....	34
Tablo 3. Cinsel Doyum Ölçeği İçin Betimleyici İstatistikler.....	34
Tablo 4. Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği İçin Betimleyici İstatistikler	35
Tablo 5. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre İncelenmesi.....	35
Tablo 6. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Yaşamın Büyük Bölümünün Geçtiği Alana Göre İncelenmesi	37
Tablo 7. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Genel Aile Eğitim Durumuna Göre İncelenmesi.....	39
Tablo 8. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Dini İnanç Durumuna Göre İncelenmesi.....	41
Tablo 9. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Sosyoekonomik Duruma Göre İncelenmesi.....	43
Tablo 10. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Sosyoekonomik Duruma Göre İncelenmesi.....	45
Tablo 11. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Açılma Yaşama Durumuna Göre İncelenmesi.....	46
Tablo 12. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Açılma Sürecinde Zorlama Yaşama Durumuna Göre İncelenmesi.....	48
Tablo 13. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının İlişki Durumuna Göre İncelenmesi.....	50

Tablo 14. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Sık Partner Değişirme Durumuna Göre İncelenmesi.....	51
Tablo 15. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Duygusal İlişkilerden Doyum Alma Durumuna Göre İncelenmesi.....	52
Tablo 16. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının LGBTİQ+ Alanında Sivil Toplum, Aktivistlik Veya Savunuculuk Deneyimi Bulunma Durumuna Göre İncelenmesi.....	53
Tablo 17. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Cinsel Yönelimi Kabullenme Aşamasında Zorlanma Durumuna Göre İncelenmesi.....	55
Tablo 18. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının TSSB Belirtileri Bulunma Durumuna Göre İncelenmesi.....	56
Tablo 19. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Cinsel Yönelimden Dolayı Açık veya Örtük Ayrımcılık, Dışlanma, Şiddet Vb. Durumlara Uğradığını Hissetme Durumuna Göre İncelenmesi	58
Tablo 20. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Coronavirüs Salgınının Ruh Sağlığını Olumsuz Etkileme Düzeyine Göre İncelenmesi.....	60
Tablo 21. Biseksüel Katılımcılar İçin Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	61
Tablo 22. Gey Katılımcılar İçin Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.....	61
Tablo 23. Lezbiyen Katılımcılar İçin Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.....	62
Tablo 24. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanları İçin Cronbach's Alfa	

Güvenirlik Analizi Sonuçları.....	63
Tablo 25. Katılımcıların Demografik Özellikleri.....	64

ÖZET

Bu araştırma eşcinsellerin cinsel doyumlarını psikolojik dayanıklılık, ruhsal travmalar ve demografik özellikler açısından incelemiştir.

Araştırmaya kartopu yöntemi ile google anket formlarıyla toplanan 23 biseksüel 49 gey, 28 lezbiyen olmak üzere 100 gönüllü katılmıştır. Araştırmanın dışlanma koşulları cinsel doyumunu etkiyebilecek ilaçlar ve depresyon düzeyleridir. Çalışma grubuna veri toplama sürecinde Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formu, Demografik Form ve Bilgi Formu, Yeni Cinsel Doyum Ölçeği Kısa Formu (YCDÖ-KF), Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği (CTQ), Kocaeli Ruhsal Travma Kısa Tarama Ölçeği (Kocaeli-Kısa), Beck Depresyon Ölçeğidir (BDI) araçları kullanılmıştır.

Biseksüel katılımcıların Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının gey ve lezbiyen katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Bunun yanın sıra duygusal ilişkileri iyi giden katılımcıların Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının duygusal ilişkileri iyi gitmeyen katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür. Duygusal ilişkilerinden doyum alan katılımcıların Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının duygusal ilişkilerinden kısmen doyum alan ve doyum almayan, katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği puanlarının LGBTİQ+ alanında sivil toplum, aktivistlik veya savunuculuk deneyimi bulunma durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir ($t_{(98)}=2,586$; $p<,01$). LGBTİQ+ alanında savunuculuk, aktivizm vb faaliyetinde bulunankatılımcıların cinsel doyum ölçek puanlarının savunuculuk, aktivizm vb faaliyetinde deneyimi bulunmayan katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının coronavirüs salgınının ruh sağlığını olumsuz etkileme düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir($F_{(2,97)}= 3,176$; $p<,05$)

Bisexual katılımcılar da Cinsel Doyum Ölçeği puanları ile Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği puanları arasında pozitif yönlü ve istatistiksel olarak anlamlı

bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($r=.417$; $p<.05$). Gey ve lezbiyen katılımcılarda ise böyle bir ilişki belirlenememiştir.

Sonuç olarak cinsel doyumu etkileyen faktörlerin ruhsal travmalar veya psikolojik dayanıklılıktan çok; duygusal ilişkiler, LGBTİQ+ savunuculuk aktivizm etkinliklerinde bulunulup bulunulmaması, coronavirus salgınından ruhsal olarak etkilenilip etkilenilmemesi faktörleri daha etkili olmuştur. Sadece biseksüel katılımcıların psikolojik dayanıklılıkları ile cinsel doyum puanları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Araştırma sonuçları, sınırlılıklar ve öneriler tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Cinsel Doyum, Çocukluk Çağı Travmaları, Psikolojik dayanıklılık, TSSB, Cinsel Yönelim

ABSTRACT

This research has examined the sexual satisfaction, psychological resilience, psychological traumas, and demographic specifications of homosexuals.

100 volunteers attended the research. The group consisted of 49 homosexuals, 23 bisexuals and 28 lesbians. The snowball method was used with google questionnaire forms during the research.

The exclusion conditions (conditions of exclusion) of the study are drugs that have affected sexual satisfaction and depression levels. During the data collection process with the working group, they elucidated (signed a) voluntariness form, demographic and information form, New Sexual Satisfaction Scale Short Form (YCDÖ-SF), Childhood Mental Trauma Scale (CTQ), Kocaeli Mental Trauma Short Screening Scale (Kocaeli-Short), Beck Depression Scale (BDI) tools were used.

On one hand, It was noticed that the Sexual Satisfaction Scale scores of the bisexual participants were higher than the gay and lesbian participants. On the other hand, it was observed that the sexual satisfaction scale scores of the participants with good aesthetic relationships were higher than the participants whose emotional relationships were not good. It was observed that the scores of the Sexual Satisfaction Scale of the participants who were satisfied with their emotional relationships were higher than the participants who were partially satisfied with their emotional relationships and were not satisfied.

It was determined that the Psychological Resilience Scale scores differed statistically significantly according to the variable of having experience in civil society, activism or advocacy in the field of LGBTIQ + ($t(98) = 2,586; p < ,01$).

It was observed that the sexual satisfaction scale scores of the participants engaged in activities such as advocacy, activism etc. in the field of LGBTIQ + were higher than those who did not have experience in advocacy, activism etc.

It was determined that the scores of the Sexual Satisfaction Scale differed statistically significantly (in statistical significance) according to the variable of the

level of negative impact of the coronavirus epidemic on mental health ($F(2,97) = 3.176; p < .05$)

Bisexual participants were also found to have a positive and statistically significant (statistical significance) relationship between the Sexual Satisfaction Scale scores and the Psychological Resilience Scale scores ($r = .417; p < .05$). Such a relationship could not be determined in gay and lesbian participants.

As a result, the factors affecting sexual satisfaction rather than mental traumas or psychological resilience; emotional relationships, whether attending LGBTIQ+ advocacy activism activities, and whether or not they were psychologically affected by the coronavirus epidemic were more effective. Only a significant positive correlation was found between bisexual participants' psychological resilience and sexual satisfaction scores. Research results, limitations and recommendations are discussed.

Key Words: Sexual Satisfaction, Childhood Trauma, Psychological resilience, PTSD, Sexual Orientation, Trauma

BİRİNCİ BÖLÜM

1.GİRİŞ

Bu bölümde başta cinsiyet, cinsel yönelim ve eşcinsellikle ilgili kavramlar açıklanmıştır. Cinsellikle ilgili bilgilere yer vermiştir, cinsel doyum açıklanmıştır. Psikolojik travma ile ilgili bir çerçeve sunulmuş olup psikolojik dayanıklılıkla ilgili bilgiler verilmiştir. Psikolojik travma ve çocukluk çağı travması açıklanacaktır. Kullanılan araçlara değinilmiş ve ekte gösterilmiştir.

1.1 Cinsellik

Cinsellik; psikolojik, biyolojik, sosyal, kültürel yanı olduğu kadar geleneksel, dini, ahlaki, antropolojik, ekonomik ve politik boyutları olan karmaşık bir ifade ve davranış insan yaşamının vazgeçilmez bir etmenidir. (İncesu 2005). Dünya Sağlık Örgütü (2016) ne göre cinsellik duygusal, fiziksel, sosyal yönlerin kişiliği ve entelektüel, etkileşimi ve iletişimi artıran etmenlerin birleşiminden oluşmaktadır.

Uçtu ve ark (2017) göre cinsellik te psikolojik, sosyal, politik, ekonomik, kültürel, hukuki, tarihi, dini, biyolojik ve ruhsal bir çok faktör rol oynamaktadır. Cinsellik kişinin doğumundan bile önce başlayan bir süreci dahası sadece cinsel organları değil, tüm bedeni ve aklı içeren bir kavramdır. Cinselliği mental bir kavram olarak da görmek gerekmektedir. Cinselliğin yeri beyindir. (İncesu, 2005). İnsanların cinsellik için kullandığı sözcükler arasında alt düzeydeki organizmaların yaptığı şey olan birleşme (conjugation), daha üst düzeydeki hayvanlar için kullanılan çiftleşme(copulation) başta gelir. Cinsel ilişki ise insan içindir (Berne, 1986).

1.1.1 Cinselliğe kısa bir bakış

Cinselliği tanımlamak anormal cinselliği tanımlamak kadar kolay değildir. Akla ilk gelen kavramlar haz, arzu, üreme, aşk veya yakınlıktır (Kayır, 2009).

Cinsellik; bir çok boyutu olan karmaşık bir Cinsel ifade ve davranış olup insan yaşamının ayrılmaz parçasıdır (İncesu, 2005). Dünya Sağlık Örgütü (2016) 'ne göre cinsellik fiziksel, duygusal, entelektüel ve sosyal yönlerin kişiliği,

etkileşimi ve iletişimi artıran etkilerinin birleşiminden oluşmaktadır. Cinsellikte; psikolojik, sosyal, ekonomik, politik, kültürel, hukuki, tarihi, dini, biyolojik ve ruhsal faktörler etkili olmaktadır. Cinsellik doğum öncesi başlayıp ömür boyu devam eden, yalnızca cinsel organları değil, tüm bedeni ve aklı içeren bir kavramdır (Uçtu ve ark, 2017). Cinselliğin ve cinsel aksiyonların yeri beyindir (İncesu 2005. İnsanların cinsellik için kullandığı sözcükler arasında alt düzeydeki organizmaların yaptığı şey olan birleşme (conjugation), daha üst düzeydeki hayvanlar için kullanılan çiftleşme(copulation) başta gelir. Cinsel ilişki ise insan içindir (Berne, 1986).

İncesu (2016) , ‘cinselliğin organik/psikojenik ayırımının ötesinde psikososyal, kültürel, davranışsal ve gözlenebilir etkenlerden kaynaklanan çok farklı boyutlarda ele alınabilecek, disiplinler arası ve etkileşimli bir süreç olduğunu’ ifade etmiştir.

Kadın ve eşcinsellik ilişkileri göz ardı edilen bir olgudur. Fakat eşcinsel ilişki ile hetrosexüel ilişki arasında benzer yönler vardır. Bu benzerlikleri ilişkilerde şöyle düşünülebilir, tek partnerli olma özelliği, sıcaklık ve yakınlık ve içtenlik hetrosexüel veya homosexüel ilişki farketmeksizin önemlidir (Kaptan, 2013).

1.1.2 Cinselliğin amaçları

İnsanca Sevgi ve Cinsellik adlı eserinde şiirsel olarak cinselliği ele alan Eric Berne (1986) sex için, hayatta kaldıktan sonra canlının en önemli şeyi; sex sağ kalmanın bir yolu, sonsuza kalmanın yollarından biri olarak gördüğü ilk bölümünden sonra herkesi yanıltırcasına insanı cinsel zevki üremekten ayıran bir canlı olarak ele almıştır, buna da sıçrama adını vermiştir. Cinsel zevki, değişken koşullarda değişken yavrular üretmeye yarayan daha uyumlu ve daha serüvenci yaşam biçimlerini evrimleştirmenin nefis bir yolu olarak tanımlamıştır.

Berne (1986) sex neyle ilgilidir sorusuna şu şekilde cevaplarını sırlamıştır:

- a) Sex döllenmeyle ilgilidir
- b) Kadının gebe kalma-erkeğin gebe bırakma isteğiyle ilgilidir
- c) Sex zaman ve törenlerle ilgilidir

- d) Sex rahatlamayla ilişkilidir
- e) Sex fizyolojik bir anlaşmadır
- f) Orgazma ulaşma bilmecesidir
- g) Psikolojik bir oyun olabilir
- h) Engelleri atan, birlik olabilir
- i) İçtenlik ve arzunun bağlılıkla ilişkisi olabilir. Sex aşkın devridaim bir anlamı olabilir.

Cetad (2006)'a göre: Cinsellik bir çok boyutu olan karamışk bir kavramdır. Biyolojiden, psikolojiye sosyal bilimlere uzanan bir yönü; kültürden gelenkeve dine uzanan başka bir boyutu; politikadan ekonomiye uzanan başka boyutları ve yine başka disiplinlere gidebilecek boyutlarından bahsedebiliriz. O nedenle, cinsel sorunlara yaklaşımın da bu farklı bakışlarını da göz ardı etmemesi gerekmektedir.

1.1.3 Cinsellik Araştırmaları

Cinselliğin psikoloji alanındaki temelleri Freud (1905) döneminde daha fenomenolojik bir anlam kazanmıştır, Cinsellik Üzerine Üç Deneme adlı eserinde Freud cinsel fiksasyonların bedensel haz bölgeleri üzerindeki etkilerini gelişimsel olarak açıklamaktadır.

Freud'un Cinsellik üzerine üç deneme adlı eserinde cinsellik üstüne en çarpıcı çalışması olarak karşımıza çıkar:

- a) Cinselliğin anlamını ve kapsamını genişletir
- b) Cinselliği çocukluk çağına kadar izlerini sürer
- c) Cinselliğin anormal ve normal sayılırları arasında bir bağ kurar (Quinduz, 2016)

Oral dönem'de cinsellik daha çok doyum bölgesi olarak ağız çevresinde toplanmışken, Anal dönemde ise cinselliğin adresi değişmiş anal mukoza çevresine doğru ilerlemiştir. Oral dönemde, bu dönem kişilik gelişiminin en temel basamağıdır, anne tarafından doyurulan bebeğin çeşitli kişilik formasyonlarına yol açar, aşırı doyum veya ihmal çocukta çeşitli kişilik sorunların gelişimine işret etmektedir.

Anal dönem, ebeveyn algılamaları çocuğun daha katılık, tutma bırakma, dağıtma vb kişilik özelliklerini oluştuğu sayılabilir.

Fallik dönem deki cinsel ilgi ve cinsel doyum noktaları artık cinse organlar olarak götülebilirken, Latent dönemde ise cinsellik bir müddet uykuya geçmiş olup, daha çok cinsel özdeşleştirmelerle devam etmektedir. Genital dönemde ise erinlik aktiviteleri ve hormonal aksiyonlardan dolayı cinsel ilgi artık aile dışına kaymıştır. Freud buna birbirini izleyen evrelerden oluşan libido örgütlenmesi der(Freud, 1905) cinsellikle ilgili ahlaki olmayan bu vurgularından sonra Freud dünya çapında sevilmeyen biri olarak uzun soluklu bir intiba yarattı (Quinodoz, 2016) .

Kinsey ve arkadaşları; Master ve Johnson cinsellik çalışmalarına bir ivme kazandırmıştır. yayınladığı çalışmalar bu alanda temel bilimsel verileri oluşturmuştur, bu zaman kadar olan araştırmalarda insan cinselliğinin tepkilerinin anatomik ve fizyolojik kapsamlı bilgi vermiyor; esasen çalışmanın hedefini de bu oluşturmuyordu. Kinsey'in 1954 yılında, Washington Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde ki araştırması insan cinselliğinin nedensel ve olgusal yönleri hedefe alınmıştı. Artık daha bilimsel ve kesin sonuçlar ele alınacaktı. W.H. Masters ve V.E. Johnson'un yılları aşkın bir araştırmalarının ardından sonuçları ilk kez 1966 yılında "İnsanda Cinsel Davranış" adlı kitapta toplanmıştır. Bu çalışma ise, insan cinselliğin fizyolojisine dair bilginin temelini oluşturmuştur. (İncesu, 1998)

Masters ve Johnson, insan cinselliğini ilk kez laboratuvar ortamlarında yüzlerce gönüllü, bilimsel sorular ve uyarılar cinsel yanıtlar ve dahası bunun gözlenmiş ve nesnel ölçüm araçlarıyla kayıt altına alınabilmiştir. Bu eser 1960'lı yıllarda önemli bir etki bıraktı, insan cinselliğiyle ilgili yanlış bilinenler üzerinden bir çok tabuyu yıktı. Batı toplumu için cinsellikle ilgili önemli bir katkı olduğu söylenebilir. (İncesu, 1998)

1.2 Eşcinsellik

Eşcinsel (GLB) kişiler tek çeşit ve özel bir grup değildir. Aynı zıt cinsel kişiler gibi, cinsel yönelimlerinin aynı olması dışında, bilinenlerin aksine karakter yapısı, beklenti, ilişkileri geniş bir yelpaze içinde değişmektedir. Toplumun her tabaka ve kültürlerinde yer alabilirler. GLB bireylerin farklı nedenlerle doktorlara başvurabildiğini belirtmiştik. Başka bir ruhsal hastalığı olan GLB ve karşı cinsel kişilere benzer sağaltım teknikleri aynı ilkelerle pratik edilir (Yüksel, 2013). Dünya Sağlık Örgütü sağlığın tanımını genişleterek, 'yalnızca hastalık veya sakatlık olup-olmaması değil, kişinin bedensel, sosyal ve ruhsal yönden tam bir iyilik durumu' olarak güncellemiştir. Bu tanım hala daha tüm dünya tarafından Kabul görmektedir. Ve bu hizmetler din dil ırk ve cinsiyet temelli yaklaşımlara bakmaksızın herkese eşit bir şekilde sağlık hizmeti sunmayı gerektirir.(Fişek, 1982)

Eşcinselliğe yönelik zedeleyici tutumların arkasındaki toplumsal değerler, inanç ve ayrımcı cinsiyetçi, yaklaşımlardan oluşan tutumlar söz konusudur. (Kılıç, 2011). Eşcinsellik, 21. yüzyılda görece daha kabul görse de, eşcinseller dünyanın her yerinde toplum tarafından olumsuz uygulamalarla karşılaşmaktadırlar (Sadıç ve Beydağ).

Yirminci yüzyılın ilk yıllarında sosyal bilimcilerde eşcinsellik kavramını tanımlarlarken aynı yanlışı yapmışlardır. Eşcinselliği toplumsal patolojinin bir yansıması olarak değerlendirip bunu kentleşme ve sanayinin bir çıktısı olarak ele alınmıştır. (Gelbal ve Duyan, 2004). 1960'lerden itibaren artan cinsel özgürlük talepleri ve eşcinsel hakları aktivizmi neticesinde homoseksüellerin ve oluşturdukları hareketlerin sayı açısından dikkate değer bir artışla arttığı bilinmektedir. Birçok ülkede homoseksüellik hala bir suç; son yıllarda bu ülkelerin sayısının azalmaya başladığı ve yürütülen özgürlük kampanyaları neticesinde homoseksüellerin Hollanda, İsveç ve Belçika gibi kuzey avrupa bazı ülkelerde evlat edinme ve evlenme gibi önemli bazı hukuki kazanımlar elde ettikleri görülmektedir (Turan ,2014). Öte yandan Freud'un (1903) yılından itibaren eşcinselliğin bir hastalık olmadığını açıkça vurgulandığı da unutulmamalıdır.

APA (2010) 'nın eşcinselliğin herhangi bir hastalık olmadığını vurgulamasına ve bunu yayımlarında açıkça ifade etmesine rağmen . Ülkemizde Gelbal ve Duyan

(2016) yılında yaptığı çalışmaya göre birçok insan hala eşcinselliği bir hastalık olarak görmektedir. Toplumdaki eşcinsellere yönelik negatif tutumun oluşmasındaki önemli etkenlerden biri de, eşcinseller ve eşcinsellikle ilgili mitik düşünceler ve bilgisel eksikliklerdir. Bu yanlış bilgiler eşcinsellere olan tutumları daha da olumsuz bir nokta da tutmaktadır. Eşcinsellikle ilgili eğitim kurumlarında müfredat kapsamında herhangi bir bilgi vermeyen, pek çok birey kulaktan dolma, bilimsel dayanağı olmayan, kanıtlanamayan bilgilere bağlı olarak eşcinsellere yönelik olumsuz tutum geliştirmektedir. Bu tutumların sonuçları ise ayrımcılık ve dışlanma olarak okunabilir. (Saraç, 2014)

Freuda (1905) göre, cinsel nesnesi bir erkek olan erkeğe ve cinsel nesnesi bir kadın olan kadın bulunduğunu öğrenmek bizi şaşırtır. Fakat sayıları oldukça fazladır. Bu tür insanlara ‘eşcinsel’ yaşadıkları şeye ‘eşcinsellik’ demek mümkün.

Eşcinsellerin davranışları;

- a) Tam eşcinsel olabilirler
- b) Bu insanlar amphigenic yani psikoseksüel hemafrodit olabilirler
- c) Dış koşula bağlı olarak eşcinsel olmak diye üç gruba ayırmaktadır.

Birçok insan otorite, eşcinsellik konusunda kendi görüşleri uyarınca yukarıda sıraladığım farklı durumların tamamını aynı grupta sınıflandırma konusunda isteksiz davranacaktır. Eşcinselliğin doğasını ikiye ayırarak açıklamaya çalışmıştır. Freud’ (1907)dan bu günümüze kadar eşcinsellikle ilgili bir çalışmalar bir çok evre geçirmiştir.

Somer ve Atay (2019)’ a göre, cinsel yönelimi eşcinsel ve biseksüel olan bireyler yasal düzenlemede ki eksiklik ve toplumsal olumsuz kipler ayrımcılık, izolasyon ve dışlanmayı da beraberinde getirmektedir. Toplumdaki olumsuz tutumlar eşcinseller ve biseksüeller üzerinde ki etkileri şunlar olabilir: damgalanma, şiddet, toplumsal izolasyon ve yasal boşluklar kişilerin temel haklarına ulaşmasını engellemektedir. Bu açıdan eşcinseller de psikolojik sorunların çoğu sosyal açıdan desteklenmekten uzak oldukları için karşılaşılabilecek hastalıklardan oluşmaktadır.

Depresyon, anxiyete stress bunlardan birkaçı olarak görülebilir. Eşcinseller bu açıdan bakıldığında heterosexüel bireylerden daha fazla incinmektedir.

Eşcinselliğinin farkına varan kişi, ister pasif olsun ister aktif olsun, toplumun inanışlar ve yargı doğrultusunda ortaya çıkan homofobiden cinsel kimlik ve yönelimlerinden rahatsızlık ve kaygı duyabilir. Yaşadığı rahatsızlığı nedeniyle hayatını farklı şekillerde yeniden tanımlamaya çalışabilir. Bu da onlar için ciddi bir enerji gerektirir. Bu tanımlamalar bireyin kaygısını bir süre azaltabilse de, çekirdek cinsel yönelim değişmediği için etkinliği geçicidir. Cinsel davranışı nedeniyle aktif olarak tanımlanan eşcinsellerin kişiler arası ilişkilerinde baskın (“dominant”) olduğu inanışı, eşcinsellerle ilgili çok yaygın bir yanlış olumsuz ve mitik bir düşüncedir. Toplumsal cinsiyet farklılıkları olarak daha net bir şekilde tanımlanabilecek cinsellikle ilişkili sosyal tutum ve görüntü cinsel yönelimle doğrudan ilişkili görmek yanlıştır. Bir eşcinsel erkek birçok heteroseksüel erkekten daha “erkeksi” olabilir ve yaşadığı zamanın durumuna göre “erkeksi” ya da “kadınsı” kabul edilen erkeklerin cinsel yönelimi biseksüel, heteroseksüel ya da eşcinsellerden olabilir. (Kaptan, Nil ve Başar, 2010). Eşcinsellik geçen yüzyılda ruh sağlığı uzmanlarınca öğrenme kavramı üzerinden açıklanmaya çalışılmaya çalışılmıştır, daha doğrusu olarak öğrenme yoluyla geliştiği varsayılarak, tiksindirme ve duyarsızlaştırma terapileri şeklinde yöntemleri kullanılarak cinsel yönelim farklılaştırılmaya çalışılmıştır (Tanner 1973, akt Kaos Gl, 2012)

1.2.1 Cinsiyet belirlenmesi ve Cinsel kimlik,

İnsan cinsiyetinin kesin olarak belirlenmesi için 8 düzeyden incelenebilir:

1. Kromozomal
2. Hormonal bezler
3. Endokrin sistem
4. İç cinsel organ ve oluşumların cinsin özellikleriyle uygun olması
5. Cinsel dış organların cinse uyum olması
6. Nörolojik haz alanlarının farklılaşması
7. Doğumda dış cinsiyet

Kişinin cinsel kimliği ile ilgili kendi kararlarını ifade edemiyor olması büyük bir yanlışlıktır (Turner, 1993).

1.2.2 Bedensel cinsiyet, cinsiyet kimliği, biyolojik cinsiyet: Mesleki ve günlük konuşmalarımızda cinsellikle ilgili pek çok kavramı farklı şekillerde sıklıkla kullanıyor olsak bile terimlerin Türkçe karşılıkları ile ilgili aynı kanıda buluşmak kolay değildir. Bunun nedenleri arasında bu kavramların cinsel pratiklerin ve aynı zamanda cinselliğin doğal olarak değişime açık olması olarak okunabilir (CETAD, 2013).

Cinsel kimlik gelişimi karmaşık bir süreç oluşu, çevresel faktörler, bireysel faktörler, biyolojik faktörler, ailesel ile bilişsel ve zihinsel gelişimin etkileşimindeki diğer faktörlerin sonucu gerçekleşmektedir (Özsungur,2010) Kısaca kişinin sahip olduğu cinsel organlarla ilişkilidir, kişi erkek ya da kadındır. Bu bedensel cinsiyeti işaret eder. Bu durum genetik yapı ile belirlenen, doğum öncesinde şekillenmeye başlayıp erişkin dönemde olgun halini alan cinsel organların penis veya vajina olup olmaması ile ilgilidir. Bedensel cinsiyet, insanın çıplak haliyle, doğduğu anda bile veyua ilerleyen yaşlarda da kolaylıkla saptanabilir. (Cetad, 2013b) Genel bir bakış açısıyla tanımlamak gerekirse cinsiyet ifadesi; biyolojik anlamda kadın ve erkek arasındaki farklılıkları ifade ederken, toplumsal cinsiyet ise daha sosyal ve kültürel değerlerle cinsiyete dair kimlikleri içerir. Cinsiyet kavramı, biyolojiyle alakalı bir kavram olduğundan sabit ve değişmezdir, toplumsal cinsiyet kavramı ise kültüre bağlı olarak ele alındığından toplumlara göre çeşitli değişimlerden bahsedilebilir. (Akkaş, 2019) Bir kişinin kendisini ait hissettiği özdeşim kurduğu ve beyan ettiği cinsiyettir. Tartışmaya çok açık değildir. Örn; kadın, erkek, trans vb (CŞMD, 2018) Cinsiyet, kadın ve erkek arasındaki doğal, biyolojik farklılıkları işaret eder. (ŞM, 2019) Cinsiyet (sex), biyolojik bir kavram olup bireylerin doğumuyla başlayan süreci ifade eder. Doğumu veya ileri yıllarda gözlenebilir. Yani bireylerin biyolojik anlamda kadın ya da erkek olarak doğması olarak ifade edilebilir.

Sonuç olarak cinsel kimlik gelişiminin birçok faktörden bahsedebiliriz. Bu kombinasyonda: gen, doğum öncesi hormonal denge, doğum sonrası psikososyal etmenler ve adolesan dönemi hormonal etkenlerden etkilendiği açıktır. Sadece, biyolojik olarak erkek ya da kadın olmak, cinsel organlarla ilgili bir sorunun olmaması ,

hormonal bir düzensizlik olmaması sağlıklı cinsel kimlik gelişimi için tek başına yeterli değildir(Özsungur, 2010).

1.2.3 Toplumsal cinsiyet

Toplumsal cinsiyet (gender) ise, biyolojik manada doğan bireylerin rollerinin tanımlandığı alanı açıklar. (Akkaş,2019). Yani kişinin kendisini “kadın” ya da “erkek” olarak değerlendirmesinden bahsedebiliriz. Sıklıkla cinsiyete ait kimlik, bedensel cinsiyetle uyum içinde olduğunu düşünülmektedir. Olmadığı takdirde, yani kişi kendini bedensel cinsiyetine göre karşı cinsiyette algıladığında, bu kişi trans diye adlandırılabilir. Bu durumda, bedensel cinsiyeti kadın olan kişi de erkek olarak; erkek olan kişi kendini kadın olarak algılar. (Başar, 2013) Kadının ve erkek sosyal olarak belirlenen roller ve sorumluluklarını kapsar. Toplumsal cinsiyet biyolojik farklılıklardan dolayı değil, kadın ve erkek olarak toplumun bizi nasıl adlandırdığı, nasıl batkığı, nasıl düşündüğü ve neler beklediği ile ilgili bir kavramsal bir tanımlamadır. (Akın,2007; Özsungur 2010)

1.2.4 Cinsel Yönelim:

Kişinin davranış ve/veya duygu düzeyinde cinsiyete yönelişini ifade eden bir tanımdır. Cinsel yönelim örnek olarak; heteroseksüel, biseksüel, homoseksüel vb (CŞMD, 2018)

“Cinsel yönelim kişinin doğumla atanan cinsiyeti, cinsiyet ifadesi ne olursa olsun, aynı ve/veya farklı cinsiyetteki kişilere karşı devamedegelen romantik ve cinsel açıdan çekimi ifade eder. Eşcinsellik, Heteroseksüellik, biseksüellik gibi tanımlar cinsel yönelimi ifade eden kavramsallaştırmadır. (Çelebi ve Zimba, 2018)

1.2.5 Cinsiyet kimliği:

Kişinin bedensel ve benliksel olarak belli bir cinsiyet içinde algılamasıdır. (Öztürk ve Uluşahin 2008).

1.2.6 Eşcinsel (Homoseksüel):

Aynı cinsiyette kişilerin duygusal/cinsel çekimlerinin yine aynı cinsiyete hissedilmesidir. (CŞMD 2018, ; Freud, 1905).

1.2.7 Lezbiyen:

Kendini kadın ya da trans-kadın olarak tanımlayan ve yönelimi bu şekilde ifade edip romantik ve cinsel çekimi yine sadece bir başka kadına duyan kişileri tanımlar (CŞMD, 2018; Hevi LGBTİ, 2017).

1.2.8 Gey:

Kendini erkek ya da trans-erkek olarak tanımlayan ve yönelimi eşcinsel olup, romantik/cinsel çekimlerini yine başka bir erkeğe hissedenden kişileri tanımlamak için kullanılır. (CŞMD, 2018; Hevi LGBTİ, 2017)

1.2.9 Biseksüellik:

Her iki cinse olan duygusal ve romantik, cinsel anlamda her iki cinse de duyulan yönelim (Kabacaoğlu,2018)

1.3 Cinsel Doyum

Cinsellik, cinsel doyumu ve iki insanın uyum içerisinde birlikteliklerini içeren; sosyal kurallar, değer yargıları ve tabularla belirlenmiş bir çok boyutu olan bir olgudur. Bu yaşantı birçok özelliği içermektedir. (Alpman,2015) Cinsellik, fiziksel, duygusal, entelektüel ve sosyal yönlerin kişiliği, iletişimi ve aşkı zenginleştirici etkilerinin bileşiminden oluşur. Herkesin cinsel bilgilere ulaşma ve cinsel ilişkiyi zevk için ya da üreme amacıyla yaşama hakkı vardır. Cinsel bir varlık olarak insanın sadece bedensel değil; duygusal, düşünsel ve toplumsal bütünlüğünü sağlayan, kişilik gelişimi, iletişim ve sevginin paylaşımını olumlu yönde zenginleştiren ve arttıran sağlıklılık halidir. Cinsel doyum, kişinin cinsel ilişkisinden duyduğu memnuniyetin düzeyi olarak tanımlanmaktadır (DSÖ, 2010)

Cinsel doyumu cinsel ilişkiye yönelik olumlu ve olumsuz boyutların öznel değerlendirilmesinden kaynaklanan fiziksel ve duygusal bileşenleri barındıran duygusal bir tepki olarak tanımlanabilir.

Cinsel doyumu ve tutkuyu olumsuz etkileyen etmenler,

- a) Bir ilişkide cinselliği ve tutkuyu öldüren faktörler olarak; Seksten ayrı olarak fiziksel sevgi, flörtleşme, samimi bağın eksik olması
- b) Yapılmadna bırakılan önemli şeyler

- c) Duygusal uzaklık ve yoğun çatışma
 - d) Fiziksel veya duygusal güvensizlik
 - e) Tükenme ve stres
 - f) Beğenilmediğini hissetme
- (Gottman ,2020)

Cinselliği öldüren mutsuzluk stabilizörleri belirlemesin de Porno dahil; internet sexi; bir gecelik ilişkiler; para ödeyerek ilişkiye girmek; fiziksel ve duygusal ilişki; uygunsuz flört ise daha çok insanları veya hetero çiftleri mutsuz eden konular gibi ele almıştır. (Real, 2007).

1.4 Travma Kavram

Hayat boyu izi gitmeyen büyük olaylar, büyük korkuların, güçsüzlük ve çaresizlik duygusu ortaya çıkmasına sebep olur ve travmayı yaşayan kişilerin duyguları, düşünceleri ve ruhsal durumları uzun bir zaman etkisi altına alır. (Özen, 2017) . Travma yaşantısının fiziksel sonuçları olduğu gibi psikososyal ve psikolojik se- bepleri de olabilmektedir. Bazıları bu süreci kendi başlarına geçirebildikleri gibi bazıları da yardım alma ihtiyacını hissedebilmektedirler. Bu süreçler kişinin mes- leki ve sosyal işlevselliğinde bozulmalara neden olabilmektedir. (Çögenli, 2019) Travma Sonrası Stres Bozukluğu, her kişi için ağır bir stres sayılabilecek, normal olmayan ruhsal ya da fiziksel travmayla karşılaştıktan sonra, olayların yeniden yaşanması, tepkilerde hafifleme, dış dünyaya karşı ilginin azalması, artan fiziksel bir takım aktivite otonomik kognitif ve disforik belirtilerin değişik seviyelerde bulunması ile beraber ruhsal bozukluktur. (Hacıoğlu ve ark ,2002) Travmatik yaşantıların tahmin edilenin tersine toplumun büyük bir bölümü etkilemekte- dirler.Travmatik yaşantılar kişilerde yüksek oranda stres tepkileri yaratmaktadır (Aker ve ark,2012)

Bireyin içsel kaynakları kısa zaman içinde üstesinden gelmekte yetersiz kaldığı ve uzun zamanda psikolojik belirtileri artıran aşırı üzücü bir durumun travmatik olduğunu düşünmekteyiz(Briere ve Scott, 2016) Brier ve arkadaşları (2016) aynı

zamanda böyle bir belirlemeye de yer vermiştir 'Psikolojik bütünlüklerine yönelen ciddi tehdit yaşayanların da fiziksel yaralanma veya ölüm tehdidi tehlikesi yaşayanlar gibi acı çekebileceği 'ni aktarmıştır. Şoke edici durumlar ve ardı sıra büyük korkular daha sonradan kalıcı korkulara yol açar. Denetim odağı olmadan ufak travmalar da yaşamak buna dahildir. (Andre,2004)

Travma hassas insanlar için bir felaketidir. Travma esnasında mağdur ezici bir güç tarafından çaresiz durum haline getirilir. Güç doğa dan ise afet, insandan ise vahşetten söz etmek mümkündür. Travmatik durumlarda kontrol, bağ kurma ve anlam duygusu verici normal davranış tutumlarını altüst eder (Herman, 1997). Bu aynı zamanda çöküş kavramının bir örneğidir, paylaşılan bir eski travma konusundaki görüşler, duygular ve fanteziler şu andaki bir olaya ait olanlarla karışır. Bir süre çöküşünün etkisi altında, insanlar yaşanmış olayı şimdi yaşanan olaydan entelektüel düzeyde ayırabilir, fakat duygusal olarak her iki olay birbirine karışmaktadır. (Volkan, 2001)

1.4.1 Travma türleri

Brier ve Scot'a (2014) göre belli başlı travmaları şu şekilde sınıflandırabiliriz,

- Çocuk istismarları
- Kişilerarası ve kitlesel şiddet
- Doğal afet
- Büyük düzeyde taşımacılık kazaları
- Yangın ve yanık
- Motorlu araç kazası
- Cinsel saldırı ve tecavüz
- Yabancıların göstermiş olduğu fiziksel saldırı
- Yakın eş şiddeti
- İşkence
- Savaş
- Seks ticareti ve taşımacılığı

- Başka birinin intiharına tanık olmak
- Başka birinin cinayetine tanık olmak
- Yaşamı tehdit eden tıbbi olaylar
- Acil durum çalışanlarının travmaya uğraması
- Kümülatif ve birleşik travmalar

Travma hem sonuçları hem de kaynakları açısından çok çaplıdır ve genellikle kendisini bilincimizde gizlemektedir. Travmanın kaynağı olan bazı konular doğal afetler (örneğin sel, deprem, fırtına ve yangınlar) içerisinde şiddeti barındıran patlamalar, düşmeler, kazalar, ciddi hastalıklar, ani kayıplar örneğin sevdiğiniz birinin ani ölümü), ameliyatlar, diğer tıbbi ve dış hekimliğiyle ilgili uygulamalar, zor doğumlar ve hatta gebelikte yaşanan yüksek stres düzeyleride dahildir (Levinne, 1997).

Aker'(2012); Bayram ve ark (2018) çalışmalarında travma türlerini:

- İnsan etken olduğu,
- Doğanın etken olduğu
- Kazaların etken olduğu

Olarak üç tür nitelendirmiştir.

Travmatik deneyimler insan eliyle kasten yapılan, insan eliyle kazayla ortaya çıkan ve insandan bağımsız olarak kendiliğinden oluşan doğal afetler şeklinde karşımıza çıkabilmektedir (Çögenli, 2008)

1.4.1.1 Çocukluk çağı ihmal:

Erişkin yaşta yaşanan travmalar bireyin daha önce yapılaşmış kişiliğini zedeler, ama çocukluk çağı travmaları ise bireyin kişiliğini çarpıtır ve biçimlendirir. Bir çok semptomu maruz kalır: zihin ve beden, gerçeklik ve imgelem, hafıza ve bilginin normal ilişkilerinde artık yeri görülmeyen anormal bilinç durumlarının oluşmasına etki eder. Herman (1997) ye göre kronik çocukluk çağında yaşanan travmalar kompleks travmalara neden olur.

2018 yılında dünya genelinde çocukların yüzde 26'sı cinsel istismara, yüzde 36'sı duygusal-psikolojik şiddete uğrarken, yüzde 23'ü fiziksel, yüzde 16'sı ihmale maruz kaldı. (Eoru News ,2018)

ECPAT'in (2014) verilerine göre, Avrupa'da erken yaşta evliliğin ve cinsel sömürünün en fazla olduğu ülke Türkiye. Çocuklar, ülkemiz cinselşiddet tablosu açısından ağır bir tabloda seyirtmektedir. Ülkemizde cinsel suç oranlarının çocuklara yönelik olan oranı neredeyse yarı yarıyadır. Her çocuğun sağlıklı ve şiddete uğramadan yaşaması gereken bir hakkı vardır. Ne var ki, her sene tüm dünyada milyonlarca çocuk cinsel, fiziksel veya duygusal şiddete bırakılmakta ve bu tür olaylara tanık olmaktadır.

Unicef (2006), çocuklara kötü muamelenin çocuk ruh ve beden sağlığı üzerindeki etkileriyle ilgili uyarıda bulunmuştur. Bu sorun çocukları olumsuz yönde etkileyecek küresel bir sorun olduğunu ve bunun önemli bir sorun olduğunu ifade etmiştir. Çaçav (2016) a göre çocukların çocuk pornografisi, çocuk fuhuşu, cinsel ticareti, çocuk evliliğinin sonuçları:

- AIDS/HIV gibi cinsel yolla bulaşan hastalıklara yakalanma riski (tıbbi yetersizlikler sebebiyle hastalık seyri sıklıkla kötüleşir)
- Sömürenlerden fiziksel şiddet görme durumu (çocuk, onu istismar altında bırakan kimsenin taleplerini geri çevirdiği takdirde)
- Damgalanma
- Suçluluk, utanç ve özgüvensizlik duygusu, kötü rüyalar, uykusuzluk, depresyon ve ümitsizlik.

Dünyada her sene yaklaşık 40 milyon çocuğun istismara uğradığı tahmin edilirken, ABD, Almanya, İngiltere, Hindistan ve Rusya gibi ülkelerde ciddi derecede vakanın yaşanması dikkat çekmektedir. (Alaca, 2019)

'Çocukluk travması' tabiri aile içi şiddet ve toplumsal, doğal afetler, trafik kazaları, çocuk ihmali, cinsel istismar ve duygusal fiziksel başta olmak üzere çeşitli travmatik deneyimleri içine alır. Çocukluk çağı travması üstüne gerçekleştirilen

Çalışmaların bir çoğunda çocukta cinsel istismarın etkileri ve tedavisi üzerinde yoğunlaşmış ve az oranda ocuk fiziksel istismarı üzerinde durulmuştur. (aktaranlı Foluette, Deblinger ve arkadaşları, 2006) Abd, 1993 senesinde 3 milyon taciz hikayesi kaydedilmiştir, bunların üçte biri kanıtlanmıştır. Bu ocukların ortalama yaşı altıydı ve cinsiyet dağılımı yüzde 46'sı oğlan, yüzde 53 kızdı. Suçu işlendiğı iddia edilenlerin yüzde 79; diğerk akrabalar yüzde 12, bakım sağılayanların dışında-kiler yüzde 5 evlatlık alan ebeveynler ve ocuk bakım görevlileri yüzde 2 şeklindeydi. (Freidman ve Sanders, 1997) Adalet bakanlığı verilerine göre, 2012'de ocuk cinsel istismarı davalarındaki suç sayısı 17 bin 589'du. 2019'da bu sayı 22 bin 689'a yükseldi. (BBC, 2020)

‘Tüketici Başvuru Merkezi Hukuk Komisyonu Başkanı İzzet Doğan, ocuklara yönelik cinsel suç davalarında son 10 yılda yüzde 700 artış olduğunu söyledi. Doğan, Tük verilerine dayandırdığı açıklamasında “2014’te bin 377’si erkek, 9 bin 718 kız çocuğu olmak üzere en az 11 bin 95 ocuk istismarı yaşanmış olup gizli kalan olayların bu rakamın dışında olduğunu” söyledi (140Juniurs, 2016)

Çocukluk travmatik yaşantıların kısa vadeli ve uzun vadeli etkisi olduğu bilinmektedir.

Çocukluk yıllarında yaşanan mağduriyetin kapsamı, sonuçları ve bağlamı büyük bir çeşitlilik gösterir. İstismarın belli başlı özellikleri yeniden mağdur olma riskini arttırır. Çocukluklarında cinsel istismarın yanında diğerk şekillerde de istismar uğramış kadınların yetişkinlik döneminde tekrar mağdur olma oranı daha yüksektir. Bunun yanında istismarın şiddeti ve mağdurun yakınlığı mağdurun gelecekte insanlar arası şiddete maruz kalma oranını arttırır(Cloitre ve Rosenberg, 2006). Çocuğa kötü davranışlar, ebeveynler, diğerk bakım sağılayanlar veya başka yetişkinler tarafından kaza olmayarak gerçekleştirilen; çocuklar üzerinde duygusal ya da fiziksel hasar oluşturma oranı yüksek olan kabul edilebilir normlara aykırı nitelikteki bilmeyerek ya da kasti yapılan veya yapılması esasen gerekli olduğu halde olmayan davranışları içermektedir (Yurdakök, 2010)

Çocuklara kötü davranışlar, çocuklara ‘duygusal ve fiziksel anlamda yanlış

davranılmasıyla, cinsel istismarla, çocuklara yönelik ihmalkarlıkla ve ilgisizlik ayrıca çocukların başka biçimlerde ve ticari anlamda sömürülmesiyle ilgilidir. Böyle durumlar, farklı ortamlarda ortaya çıkabilmektedir:

- Anne-babalar ve diğer aile bireyleri,
- Çocuklara bakan bireyler,
- Yabancılar,
- Tanıdıklar,
- Arkadaşlar,
- İşverenler,
- Yetkili konumda olanlar – örneğin öğretmenler, askerler, polisler, din görevlileri ve memurlar,
- Sağlık görevlileri,
- Diğer çocuklar. (UNİCEF,2006)

İhmal de hem bireysel olaylar, hem de bir ebeveynin ya da başka bir aile üyesinin, mümkünken çocuğun gelişimi ve refahı için yapılması gerekenleri yapmaması söz konusu olabilmektedir. Bu tanımı ile ihmal, aşağıdaki bölümlerde kendini gösterebilir:

- Eğitim;
- Sağlık;
- Beslenme;
- Duygusal gelişim;
- Güvenli ve barınma yaşam şartları.

İhmale uğrayan çocukların ana-babalarının, her durumda, yoksul bireyler olmaları gerekmez. Bunların arasında durumları yerinde olanlar da bulunabilir (UÇM 2019; Herman, 1997).

1.4.1.2 Fiziksel istismar: Çocuğun fiziksel istismarı; çocuğa karşı bilerek kullanılan fiziksel güç sonucunda, çocuğun yaşamı, sağlığı, gelişmesi veya onuru bakımından zararlı durumların ortaya çıkmasına – veya çıkabilecek olmasına –

şeklinde tanımlanmaktadır. Bu tanım içerisinde değerlendirilebilecek hareketler; ısırma, vurma, sarsma, tekmeleme, boğazını sıkma, zehirleme, yakma, yaralama, boğma vb. (UÇM, 2010)

1.4.1.3 Cinsel istismar: Çocuğun, kendisinin tam olarak idrak edemediği, gelişme düzeyi açısından hazır olmadığı veya tam onay vermesi mümkün olamayacak, ya da toplumun belirli yasalarını veya toplumsal normlarını ihlal edici bir cinsel etkinliğe dâhil olunması olarak tanımlanır. Çocukların cinsel istismarında suçlular; yaşları sonucunda, mağdur üzerinde belirli bir etki, sorumluluk veya otorite gösteren yetişkinler olabileceği gibi, farklı çocuklar da olabilir. (Sanders ve Brown 2007; UÇM, 2010)

1.4.1.4 Duygusal ve psikolojik istismar: Duygusal ve psikolojik istismarda; hem bir ebeveynin hem de tekil olaylar, veya bakıcının, bir seyir içinde, çocuğa gelişimi bakımından destekleyici ve uygun bir ortam sağlamadaki başarısızlığı etki edici olabilir. Bu kategoriye giren fiillerin, çocuğun zihinsel veya fiziksel sağlığını; manevi, fiziksel, zihinsel veya toplumsal gelişimini negative etkileme oranı yüksektir. Bu tür istismar vakaları olarak, şunlardan bahsedilir: Hareket alanının kısıtlanması, suçlama, küçük düşürme, tehdit, ayrımcılık yapma, korkutma ve alay etme, dışlama ve düşmanca yaklaşımın fiziksel güç olmayan diğer biçimleri. (UÇM,2010)

1.4.2 Travma Şiddetini Belirleyiciler

Aile İçi İstismar: Ensest, kız-baba arasında bir durum gibi düşünülse de, anne-kız, anne-oğul, baba-oğul; arasında da ki ilişkileri de içerebilir.

Aile dışı istismar: Danışmanlar, öğretmenler rahipler ve aile dostları gibi güvenilen erişkinler tarafından da yineleyen bir biçimde istismar edilebilirler(Sadock ve Kaplan, 2007)Brier ve Scot (2004) un travma stresini ve duyarlılığını belirleyen ana konuları bir çok yazarlardan faydalanarak gösterdikleri sınıflandırma şu şekildedir: Kadın cinsiyeti, daha olgun ve daha genç olmak, yoksulluk, ırk, önceki psikolojik işleve bozukluğu, daha seyrek biçimde baş etme tarzları, ailede hastalık geçmişi, daha önce travmaya uğrama geçmişi, hiperaktif ya da özellikle hipotalamik pritüer, adrenal eksenine ait olan genetik yatkınlık, sinir sistemi, travma esnasında depersonilazasyon ve derelizasyon travma anında ve sonrasında

yüksek stres.

1.4.3 Travma Sonrası Tepki Yelpazesi

Travmatik olay çeşidi ve sıklığı açısından değişir ve bunların psikolojik sonuçları mağdura özel, toplumun kültürel değerleriyle de ilgili olduğu söylenebilir. (Brier, Scott 2004, Aker 2007, Herman 1992)

Örneğin çocukluk ihmal veya istismarı yaşayan biri travmatik anıyı anımsayabilir. Fakat bu olayın duygu, anlamını, davranış ve seçimlerini nasıl kapsadığını bilmez. Bazı belirtiler ortaya çıkabilir, mesela yapışkan sınırlardan, şekerden huylanabilir, tiksinebilir. Bunlar tacizi anımsatan, tacizle eşleşen uyarıcılar olabilir. Bazen de hiçbir şeyle eşleşmeyen, bir öyküsü olamayan anı parçaları söze gelir. (Özmen, 2007) Travmaya verilen cevaplar tekil bir bozukluktan çok bir tepki spektrumudur. Bir ucunda yeniden yaşantılama, kaçınma ve artmış uyarılmışlık belirtilerinin olduğu akut stres bozukluğu (ASB) ve TSSB gibi genellikle tek bir olaya verilen yanıt, diğer ucunda ise tekrarlayan, çoğu kez insan elinin yaptığı tecavüz, işkence, çocukluk çağı istismarı gibi travmatik olaylara maruz kalma sonucu benlikte ve sosyal ilişkilerde ilişkilerde bozulmalarla ortaya çıkan dahakarmaşık sendromlar yer alır. Tüm bu yelpazeyi travmatik stresle ilişkili sorunlar veya bozukluklar şemsiyesi altında toplamak mümkündür. Travmatik stres dışında ruhsal travmalar çeşitli psikiyatrik ve diğer tıbbi hastalıkların ortaya çıkmasında roller oynarlar. Bazı hastalıkların ortaya çıkmasında gerekli, diğerlerinin ortaya çıkmasında ise tetikleyici roller vardır (Aker, 2012).

Travmaların depresyonla ilintili rahatsızlıklar, kompleks ve travmatik yas, majör depresyon, psikotik depresyon, kaygı(anxiyete), genel kaygı, panik, fobik kaygı stres bozuklukları ve TSSB 'ye kadar geniş bir yelpaeye etkisinden bahsedilebilir. Yine akut stres bozukluğu, dissosyatif bozukluklar, somatik bozukluklar, konversiyon-somatizasyon, madde kötüye kullanım bozukluklarından, karmaşık travma bozukluklarına, borderline kişilik bozukluğu ve bir çok tıbbi etkilerinden bahsedilebilir (Brier ve scott, 2004; Özen 2018; Aker ,2012)

Travma sonrası hayata küsme sendromu (Bayraktar, 2018) Travmada gebelik stresi (Cenger, 2018) depresyon (Kıvrak ve ark, 2014) hatırlama ve bedenle ilişkili dinamikler (Mercan, 2015). Kişilik bozuklukları özellikle sınır kişilik bozuklukları (Şahin D, 2007) kaygı belirtileri, dissosiyatif reaksiyonlar ve histerik belirtiler depresyonbcinsel işlev bozuklukları, somatik şikayetler:(Sadock ve Kaplan, 2007)

1.4.4 Travmanın Mazisi

İnsanlığın başlangıcından bu yana, afetler veya savaşlar gibi travmatik olayların insan davranışını ve işleyişini değiştirdiği bilinmektedir (Kuçmin ve arkadaşları, 2016) Travma kavramı, dönemin politik ikliminden, dönemsel etkilerden oldukça etkilenmiştir. (Herman, 199, Kokurcan ve Özsan 2012; Kucwin ve Ark, 2016) Travmanın tarihi insanoğluyla bşlar, bu travmaların kaynağında insandaki yıkıcılıktan bahsedebiliriz. İnsanın saldırganlık eğilimi ve ölüm olgusunun varlığı travmayı günlük yaşamın bir deneyimi haline getirir. Travma hayatın bir gerçeği olup, insanın travmaya karşı durma biçimi de insane dair bir niteliktir. Travmanın dile gelmez ve dile getirelmez özelliğinin altında vahşete verilen tepkiler gizlidir. Bazen bu içteki korkuyu uyandırmak insan için güçtür.

Hayatımızda acı verici deneyimleri atarken yaşanmış olanı da atmak geriye kalanlarla bir anlam bütünlüğü oluşturabilir miyiz, şeklinde bir soru soran Özen (2017) devam eder, olayları gömsek bile vahşet ve korku uyandıran olaylar ise gömülmeyi red eder. Tarihte bu tür inkarlardan bolca vardır ve zamanla psikolojik semptomlara yol açar. Ruhsal travmanın düzensiz doğası ile travma tarihi arasında bir izlekten bashedebiliriz. Bir zamanlar çok fazla konuşan bu kavram bir dönem unutulmuştur. Bu konu açıkcası korkulan lanetlenen bir konu olarak tarihe geçti.

Travmatik olaylar öncelikle sadece fiziksel bir zarar olarak bakılıyordu daha sonrasında ise bunun ruhsal sorunlara yol açabileceği düşüncesi 1870 yılındaki Fransa -Prusya savaşında oluşmaya başladı. Bu hastalardaki sorunlara ilk olarak “travmatik nevroz” tanısı önerilmiştir (Herman, 1997). Travmanın stres

faktörler her zaman insan deneyiminin bir parçası olmuştur. Şimdi travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) olarak adlandırılan şey ilk olarak sivil savaş ve I. Dünya Savaşı sırasında askeri travma bağlamında, ancak en yaygın olarak II. Dünya Savaşı'nda incelenmiştir. TSSB'nin tıbbi ve psikolojik yönetimi hakkında bildiklerimizin çoğu, askeri psikiyatrik yaklaşımlardan kaynaklanmaktadır ve bu uygulamaların gözden geçirilmesi, hem askeri hem de askeri olmayan TSSB için mevcut tedavide uygulanması gereken önemli ilkeleri ortaya koymaktadır. Bu uygulamalar, travmatik maruziyetten sonra mümkün olan en kısa sürede müdahale, bireyin sorumluluklarına ve normal faaliyetlerine nispeten hızlı bir şekilde geri dönmesi için tasarlanmış güvenli ve destekleyici bir terapötik ortam sağlanması ve farmakoterapi ve psikoterapinin bir kombinasyonunu içerir. Bu çalışmalarda travmatik hafıza ön plandadır... TSSB tedavisi için mevcut yönergelerin gözden geçirilmesi, büyük ölçüde klinik çalışmaların, özellikle de ilaç kullanımı kısıtlama azlığı nedeniyle, birkaç tedavinin büyük bir kesinlik ile desteklendiğini ortaya koymaktadır. (Stein ve Rothbaum, 2018)

Psikolojik travma ile ilgili çalışmalar ve araştırmalar pek çok politik süreçlerden etkilenmiş ve çoğu zaman içinde bulunduğu zaman diliminin özelliklerine göre şekillenmiştir. Bu süreçlere genel olarak bakıldığında travma çalışmalarının gel-gitli bir geçmişi vardır; yani travmanın psikolojik etkisinin yoğun araştırıldığı dönemlerden ve bu araştırmaların hiç de önemslenmediği zaman dilimleri iç içe geçmiştir. Travma kavramının psikoloji tarihindeki değişiklikleri, psikiyatrik hastalıkların tarihini anlamakta ve süreci göstermede önemli bir izleğe sahiptir. (Kokurcan ve Özsan, 2012)

Herman'ın (1997) Unutulmuş Bir Tarih makalesinde özetle, histeri çalışmalarının kurucu babası büyük fransız nörolog Jean-Martin Charcot'ydu. Onan önce histerik kadın numarası yapılan biri gibi düşünülüyordu. Charcot dikkatli gözlemin, tanımın ve sınırlandırmanın önemini vurguladı. Bruer, Freud ve Charcot da histeri ile benzer sonuçlarla karşılaştı. Genel anlamıyla histeriyinin geçmişindeki acı verici olayları sosyal bağlamlarından ayrı tutularak ele alınmıştı. Herman'a göre histeri çalışması onları transın, coşkunun ve cinselliğin cehennemine çekti. Hiç bir zaman kadınların hayatlarındaki cinsel travmanın araştırmasına

niyetlenmediler. Freud'un araştırmaları kadın hayatının kabul edilmeyen gerçekliği içinde hepsinden uzağa gitti sosyal inanırlığın dış sınırlarını açtı ve ona meslekten sürgün edilmiş gibi davranıldı. Herman'a göre Freud kadınların sosyal bağlama-larını ihmal eden patriyarkal değerlerin etkisinde teroisinden vazgeemedi. Bütün bu durumları seyrinde Anna O. vakkası olarak bilinen Bertha Pappenheim'in daha sonraki hayat öyküsü ise yüzyıl geçmesine rağmen hala tartışılan bir konudur.

Charcot, histeriyi rahimden kaynaklanan bir uyarılma ya da temaruze da-yandıran ilkçağ ve ortaçağ tezlerini terk ederek, bu hastalığı sınırları açıkça çizilmiş, kendi başına sınıflandırabilen bir hastalık statüsü verdi ve araştırma konusu haline getirdi, Histeriyi organik kökenli psikiyatrik hasatalıklardan ayırştırmak için, işlevsel sinir hastalıkları ya da nevroslar arasında sınıflandırdı. Onu bu ayrıma gt-ren şey, histerik fellerin dağılımının nörolojik fellerden gözlenen sinir kökü dağılımından farklılıkları gzlemlemesiydi. Charcot histerik bozuklukların or-ganik değil ruhsal kökenli olduğunu kanıtlamak amacıyla, histerik belirtileri orta-dan kaldırmak için hipnozu yani telkin yöntemini kullanıyordu. Beyinde travma sonucu oluşan 'dinamik bir lezyon', varsayımını ortaya koydu; bu kadınlarda olduğu kadar erkeklerde de histerinin sebebi olabilirdi. Charcot'un kanıt amacıyla kullandığı Hipnotik telkin yöntemi Freud içinse tedavi yöntemine dönüştü. (Quin-odoz, 2004)

Histeri tanısının kendisine has bir tarihi vardır. Baştan beri farklı biçimlerde ele alınmış olup Freud'dan sonraki bazı teorisyenler cinselliği göz ardı etmişlerdir. Histeriyi sınır-durum bozukluğa daha yakın bir konumda değerlendirmişlerdir. (Canpolat, 2017)

Freud histeri görüşünü Viyana'daki aristokrat çevreyi rahatsız edeceğini düşünerek, başka bir makale daha yazarak hipotezini geri çekmiş ve histerik has-taların çocuklukta yaşadığını anlattığı cinsel taciz öykülerinin gerçek olmadığını savunmuştur. ne sürdüğü makalesinde cinsel istismar hikayelerinin aslında hiç yaşanmadığını ve bu anlatımların hastalarının uydurduğu birer fantezi olduğunu

iddia etmiştir. 19. yy sonları ile 20. Yy başında başlayan histeriyi tıbbi kökenini açıklama çalışmaları, dolaylı olarak da psikolojik travma araştırmaları, Freud'un bu makalesiyle fetret sürecine girmiştir. (Özen, 2017)

Travma kavramının psikiyatride resmi olarak yer alması 1980'de Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve Sayımsal El Kitabının (DSM) üçüncü baskısında "Travma Sonrası Stres Bozukluğunun (TSSB) tanımlanmasıyla olsa da bu tarihten önce de travmanın psikiyatrik bozukluklara yol açtığına dair görüşler bulunmaktadır. Travmanın psikolojik çıktıları ile ilgili araştırmalar yine bir çok politik etkileşimden etkilendiği söylenebilir. (Kokurcan & Özsan, 2012; Kucmin ve ark, 2016)

1.4.5 Güncel DSM ve DSM'lere Göre Travma kavramının evrimi

DSM'ler Tarih boyunca çeşitli değişiklikler yaşayarak son halini almıştır:

	Travma tanımı	Yorum
DSM-I	'Ciddi bir fiziksel eksikliğe veya çok yüksek emosyonel strese sebep olan bir olay'	Olay tanımı net değil Bireysel travma kavramı müphem Büyük bir olaya(savaş,deprem) maruziyet vurgusu
DSM-II	'Ezici/kahredici çevresel bir olay'	Olay tanımı DSM-I den daha müphem Olay ile ortaya çıkan klinik uyum bozukluğu ile sınırlı
DSM-III	'Hemen herkeste belirgin düzeyde belirgin sıkıntı yaratacak bariz bir olay'	Genel geçer bir tanım çabası dikkat çekmekte
DSM-III-R	Normal insan deneyiminin ötesinde herkes için sıkıntı yaratan bir olay'	Tanımı netleştirmek adına olaya maruziyet şekilleri belirtilmiş Gündelik yaşamda karşılaşılmayan olay tanımı ile olayı sınırlama çabası var
DSM-IV & DSM-IV-R	'Bir ölüm ya da ölüm tehdidi, ağır bir yaralanma ya da kendisinin ya da başkalarının fizik bütünlüğüne bir tehdit olayı'	Kişinin verdiği öznel tepkiyi belirterek travmada öznel tepkilerin önemini vurgulamak Dolaylı travmatizasyonun kabulü
DSM-5 için önerilen değişiklikler	'Gerçek bir ölüm veya ölüm tehdidi, ciddi yaralanma veya cinsel şiddete maruziyet'	Travma uğrama yolları ayrı kriterlerle belirtilmiş İlk defa tanımda cinsel şiddet verilmiş Doğrudan deneyimleme vurgusu yapılarak maruziyet şekli netleştirilmiş Maruziyette tartışmalı dolaylı yollar sınırlandırılmış- elektronik medya ile maruziyetin dışlanması Mesleki maruziyetin ayrıca belirtilmesi

(Çolak, Kokurcan ve Özsan, 2010)

Kişilerin verdiği tepkiyi belirterek travmada öznel tepkilerin önemini vurgulamak
Dolaylı travmatizasyonun kabulü de travma uğramaya dair yolları ayrı kriterlerle belirtilmiş İlk defa önemli bir gelişme olarak cinsel şiddete yer verilmiş. Doğrudan

deneyimleme vurgusuyla maruziyet şekli net bir şekle bürünmüş, maruziyet içeren tartışmalı dolaylı yollar sınırlandırılmış-elektronik medya ile maruz olmak- dışta bırakılmıştır mesleki maruziyet ayrıca belirtilmesine vurgu yapılmıştır (Çolak, Korkurcan ve Özsan, 2010)

Şekil 1. DSM'lere Göre Travma kavramının evrimi

Çolak ve ark (2010) Tablo(1)Güncel DSM 5'in kriterleri şu şekildedir:

A Kriteri
<i>Ölüm, ağır yaralanmaya sebebiyet verecek olay veya cinsel içerikli bir saldırıya uğrama:</i> 1. Doğrudan bir olay 2. Tanıklık 3. Yakın veya aileden birinin başına gelen ölüm veyaölüm olasılıklı olay ve kaza 4.Örseleyici olay parçaları
B. Kriteri
<i>Travmatik olaylarla ilgili belirtiler.</i> 1.Örseleyici olayların yineleyici istemsiz ve istençdışı gelen sıkıntı veren anıları 2.Yineleyici sıkıntı veren düşler. 3.Çözülme tepkileri (örn. geçmişe dönüşler). 4. İç ya da dış uyaranlarla karşılaşınca yoğun ya da uzun süreli bir duygusal sıkıntı yaşama. 5. Fizyolojiyle ilgili belirgin tepkiler gösterme.
C. Kriteri
<i>Travmatik Olaylara ilişkin uyaranlardan sürekli bir biçimde kaçınma:</i> 1.Sıkıntı veren düşünceler ya da duygularla ilgili kaçınmış 2.Travmatik olayı anımsatan anı, kişi ve yerlerden kaçınma
D. Kriteri
<i>Bilişlerde ve duygudurumda olumsuz değişiklikler olması. (en 2 maddeyi gözönüne alındığında)</i> 1. Travmatik olayın önemli bir yönünü anımsamakta zorluk. 2. Abartılı çarpık inanışlar ya da beklentiler 3.Kendini suçlama ve yanlış bilişler 4.Sürekli arzedenden olumsuz duygusal tutumlar 5.İş ve tkinlik bazlı düşüş 6.İnsanlar arası ilişkilerdekopma veya yababancılaşıma 7.Olumlu duygularda zorlnma
E. kriteri
<i>Uyarılma ve tepki (en az iki)</i> 1. İnsan veya nesneye dışavurulan kızgınlık ve öfke belirtileri 2. Risk davranışları ve self mutilitif davranışlar 3.Her an bir şey olacaktı hissi 4. Abartılı irkilme 5. Odak ve dikkat sorunları 6.Uyku problemelri
F. Kriteri:
<i>1. Bu süreç altı aydan daha uzun olmak mecburiyetindedir</i>
G. Kriteri
<i>1. Bu sorun, işle ilgili sorunlarda belirgin düşmelere sebebiyet verir.</i>

1.5. Psikolojik dayanıklılık

Rutter (2006)'a göre dinamik, etkileşimli ve kombine bir kavramdır.

olumsuz anlardan güç ve pozitiflik (Reid, 2016); Travma sonrası canlılık ve daha etkin hayatta kalma (Koenen ve Denckla, 2013) esnekliğin karmaşık bir yapı olduğunu ve bireyler, aileler, örgütler, toplumlar ve kültürler bağlamında farklı şekilde tanımlanabileceğini kabul ettiler. Esnekliğin belirleyicileri ile ilgili olarak, bu yapının ampirik çalışmasının genetik, epigenetik, gelişimsel, demografik, kültürel, ekonomik ve sosyal değişkenleri içeren çok seviyeli bir analiz perspektifinden yaklaşılması gerektiği konusunda belirlemelere yapmışlardır (Southwick ve ark, 2014) güvelik ağının sosyal kontexte sağlıklı bir ifadesi (Williams ve ark, 2013). Araştırmacıların merak ettiği sorulardan bir kısmı, travma maruz kalmanın travma üzerindeki etkisi ve travmatik etkinin azalması için psikolojik dayanıklı bir sistemin nasıl oluştuğudur. Psikolojik dayanıklılığın anlaşılması için ise biyolojik, moleküler ve sosyal araştırmalara ihtiyaç vardır. (Denckla ve ark, 2013). Psikolojik dayanıklılıkta biyolojik özelliklerin yanı sıra kişilik faktörü, bireysel kontrol odağı, benlik saygısı, bilişsel – duyuşsal değerlendirme ve iyimserlik gibi kişisel etkenler de, sosyal desteğin varlığı derecesi toplumun ve kültürel normlara dair ilgili özellikler gibi etkenlerin etkili olduğu düşünülmektedir. Bu özelliklerin risk faktörleriyle bir çok etkileşiminin bir varyasyonu gibi kavramsallaştırılabilir (Başar ve Öz, 2016).

Çocukluk veya ergenlik çağında risk durumlarına maruziyet sonraki gelişim dönemlerinde sekmelere ve aksamalara yol açabilir. Yaşam boyu karşılaşılabilecek olumsuz nitelikteki, felaket, travma vb olaylar kişinin yaşamında olumsuz niteliklere ve psikolojik dayanıklı olmasında risk etmeni olarak karşımıza çıkar. Yoksulluk önemli bir noktayken anne –babadaki ruhsal patoloji ve tıbbi hastalıklar, genetik sorunlar, taciz, anne-babaların boşanması, doğal yollardan oluşan afetler ve terör travması gibi risk faktörleri olarak sayılabilir (Kararımak, 2016).

Micro dayanıklılık müdahaleleri olumlu gelişim süreçleri, bu ebeveynlik eğitimi, zorbalık ve uyuşturucu eğitim programları çerçevesinde kullanılabilir. İletişim becerileri ve değerlerini arttırarak topluluklar, okullar, arkadaş grupları, aileler ve kültür, tutum ve ilişkileri geliştirmek için iyi programlar bina edilebilir (Greenberg, 2006) Esneklik çerçeveleri, olumsuzluğa olumlu uyum sağlama kapasitesini vurgular böylece birey ve toplumu tanımlamak ve geliştirmek için yararlı bir lens sağlar (Harrison ve Li, 2018) esnekliğin tanımı, dinamik bir sistemin önemli zorluklara dayanma veya kurtarma kapasitesidir bu, istikrarını, canlılığını veya gelişimini tehdit eder (Sapienza Ve Masten, 2011) Esneklik, koruyan veya koruyucu faktör olarak da tanımlanabilir. Risk koşulları altında uyumsuz sonuçları azaltan olumlu süreçler olarak tanımlanmıştır. Üç geniş koruyucu faktörlerin kategorileri tanımlanmıştır: bireysel (mizaç ve zekâ/bilişsel yenek), çocuğun ilişkilerinin kalitesi ve daha geniş çevresel faktörler (güvenli mahalleler, okullar ve düzenleyici faaliyetler (Greenberg, 2006).

İKİNCİ BÖLÜM

2.YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, kullanılan ölçekler ve ölçeklere ilişkin bilgiler, çalışmanın uygulanma süreci ve araştırma sürecinde elde edilen verilerin analizi hakkında bilgi verilmiştir.

2.1 Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi

Cinsellikle ilgili bir çok araştırma yapılmasına rağmen, eşcinsel cinselliği ile ilgili çok az araştırma olduğu söylenebilir. Eşcinsellerin bu yönlü araştırılmaması aslında enformativ bir şiddet olarak görülebilir. Cinsel doyum ile ilgili çalışmalar heterosexueller üzerinden daha fazla araştırılmıştır. Bu da cinsel sağlık açısından dezavantaj olduğu düşünülebilir. LGBTQ + topluluğundaki cinsel istek ifadeleri söz konusu olduğunda, çoğu çalışma heteroseksüel insanlarla farklılıkları ve benzerlikleri belirlemeye çalışırken öncelikle lezbiyen ve gey cinsel işlevlerine odaklanmıştır (Nimbi, 2020). Bu çalışma eşcinsellerin cinsel yaşamın önemli belirleyicisi olan cinsel doyumunu araştırılması sağlayacaktır.

2.2 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı lezbiyen, gey ve biseksüel bireylerin çocukluk çağı travmaları, yetişkinlik çağı travmaları, psikolojik sağlamlık ve cinsel doyum puanları arasındaki ilişkileri incelemektir.

Katılımcıların cinsel doyumlarının sosyo-demografik(yaş, yaşamın ağırlıklı geçtiği yerleşim yeri, genel aile eğitim durumu, dini inanç, cinsel yönelim, sosyoekonomik durum, açılma yaşama, duygusal ilişki durumu, duygusal ilişkinin sıklığı, duygusal ilişkilerde doyum alma durumu, LGBTQ+ alanında savunuculuk ve aktivizm, cinsel yönelimini kabullenme aşamasında zorlanma, ayrımcılığa uğrama, coronavirusün ruh sağlığını etkileme durumu) verilerine göre farklılık gösterip göstermediği de bir başka araştırma konusudur.

Katılımcıların cinsel doyumlarının travma deneyimlemelerini, psikolojik dayanıklılıklarını ve demografik özelliklerine göre değişip değişmediğini saptamak bu araştırmanın amaçlarından bir diğeridir.

2.3 Araştırmanın Hipotezleri

Araştırmanın hipotezleri aşağıda sıralanmıştır.

- I. Katılımcıların cinsel doyum, travma sonrası stres bozukluğu, çocukluk çağı travma ve psikolojik sağlamlık puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki var mıdır?
- II. Katılımcıların cinsel doyum ve çocukluk çağı travma puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki var mıdır?
- III. Katılımcıların cinsel doyum ve TSSB olma ve olmama durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki var mıdır?
- IV. Katılımcıların cinsel doyum ile psikolojik dayanıklılık puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki var mıdır?
- V. Katılımcıların cinsel doyum ortalama puanları demografik özelliklere göre (yaş, yaşamın ağırlıklı geçtiği yerleşim yeri, genel aile eğitim durumu, dini inanç, cinsel yönelim, sosyoekonomik durum, açılma yaşama, duygusal ilişki durumu, duygusal ilişkinin sıklığı, duygusal ilişkilerde doyum alma durumu, LGBTQ+ alanında savunuculuk ve aktivizm, cinsel yönelimini kabullenme aşamasında zorlanma, ayrımcılığa uğrama, coronavirüsün ruh sağlığını etkileme durumu) anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- VI. Katılımcılar açısından psikolojik dayanıklılık ortalama puanları demografik (yaş, yaşamın ağırlıklı geçtiği yerleşim yeri, genel aile eğitim durumu, dini inanç, cinsel yönelim, sosyoekonomik durum, açılma yaşama, duygusal ilişki durumu, duygusal ilişkinin sıklığı, duygusal ilişkilerde doyum alma durumu, LGBTQ+ alanında savunuculuk ve aktivizm, cinsel yönelimini kabullenme aşamasında zorlanma, ayrımcılığa uğrama, coronavirüsün ruh sağlığını etkileme durumu) özelliklere göre anlamlı bir fark göstermekte midir ?

VII. Katılımcıların çocukluk çağı travma puanları demografik özelliklere göre (yaş, yaşamın ağırlıklı geçtiği yerleşim yeri, genel aile eğitim durumu, dini inanç, cinsel yönelim, sosyoekonomik durum, açılma yaşama, duygusal ilişki durumu, duygusal ilişkinin sıklığı, duygusal ilişkilerde doyum alma durumu, LGBTQ+ alanında savunuculuk ve aktivizm, cinsel yönelimini kabullenme aşamasında zorlanma, ayrımcılığa uğrama, coronavirüsün ruh sağlığını etkileme durumu) anlamlı bir fark göstermekte midir?

2.4 Araştırmanın Sayıltıları

- 1-) Katılımcı olarak araştırmaya katılanlarla google anket üzerinden ulaşım sağlanmış olup, ölçekler doldurtulmuştur.
- 2- Araştırmaya katılan 110 kişinin tamamı lezbiyen veya gey olarak cinsel kimliklerini beyan etmiştir.
- 3-) Araştırmamızın örneklemindeki katılımcıların ölçekleri samimiyetle ve objektif şekilde yanıtlamış olabilecekleri varsayılmıştır.
- 4-) Araştırma süresince uygulanan Yeni Cinsel Doyum Ölçeği Kısa Formu, Kocaeli Kısa Ruhsal Değerlendirme Ölçeği, Çocukluk Çağı Travmaları ve Psikolojik Dayanıklılık adlı ölçekler, ölçüt özellikleri yönünden geçerli ve güveniliridir. Başka çalışmalarca kullanılmıştır.

2.5 Araştırmanın Sınırlılıkları

- Araştırmanın pandemi dönemlerine denk gelmesi örneklem için daha fazla katılımcı toplanmaması, önemli sınırlılıklardandır.
- Literatürde cinsel doyum, psikolojik dayanıklılık ve çocukluk çağı travmaları birçok farklı boyutunun değerlendirildiği araştırma sayısı son derece sınırlıdır. Alan yazın ve veri tabanlarındaki benzer çalışmalar daha çok heterosexüellerle ilgilidir.

- Araştırma google anket yoluyla yapılmıştır. Bu da google anket kullanmayan veya erişimi olmayan kişilerin ölçeklere erişememesini sağlamış olabilir
- Araştırma, yapılan literatür taraması, belirtilen hipotezler ve sorularla sınırlı bırakılmıştır.

2.6 Araştırmanın Modeli

Araştırmada, Lezbiyen gey ve biseksüel bireylerin cinsel doyumlarının travmatik yaşantılarla ve psikolojik dayanıklılıkla ilişkileri incelenecektir. Cinsel doyum, Travmatik deneyim ve psikolojik dayanıklılıkları arasındaki ilişkiyi değerlendir- mek maksadıyla ‘İlişkisel Tarama Modeli’ne başvurulacaktır. İlişkisel tarama mo- deli birden fazla değişkenin ve değişken düzeyinin birbiriyle ilişkisini belirlemek için kullanılan bir modellemedir. Evrenin bütünü değil bir kesitini genelleme yap- mak amacıyla ‘İlişkisel Tarama Modeli’ne başvurulacaktır. Ölçekler Psikolojik sağamlık, yeni cinsel doyum ölçeği arasındaki ilişkiyi sapta- mak amacıyla regresyon ve korelasyon analizine başvurulacaktır. Sonuçların demografik yordanmasında ise T testi anova veya parametrik olmayan testler aracılığıyla incelenmeye sokulması hedeflenmektedir.

2.7 Veri Toplama Araçları

Veriler nicel yollarca toplanacaktır. Araç olarak, google anket uygulamasına başvurulacaktır. Araştırma uygulamasında kullanılacak araçlar;

Beck derpresyon ölçeğinden şiddetli depresyon tanısı alabilecek kişiler cinsel doyum parametrelerini etkileyeceği için araştırmaya dâhil edilmemiştir.

Veriler, 07.04.2020-11.12.2020 tarihleri arasında google anket formuyla toplanmıştır.

Cinsel doyum üzerinde etkili olabilecek psikiyatrik ilaçları kullananlar kapsam dışı bırakılmıştır.

Ekte araçlar verilmiştir.

- Sosyodemografik Form
- Onam Formu
- Beck derpresyon Ölçeği
- Kocaeli- Ruhsal Travma Tarama Ölçeği
- Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği
- Cinsel Doyum Ölçeği

2.7.1 Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği

Yetişkinler için Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği (YİDÖ): katılımcıların psikolojik dayanıklılığının değerlendirilmesi amacıyla uygulanmıştır. Friborg ve arkadaşları (2005) tarafından geliştirilmiş, Türkçe geçerlik ve güvenilirliği yapılmıştır (Basım ve Çetin 2011). Beşli Likert tipi yanıtlanan 33 maddeden oluşan ölçeğin kendilik algısı (6 madde), gelecek algısı (4 madde), yapısal tarz (4 madde), sosyal yeterlilik (6 madde), aile uyumu (6 madde), sosyal kaynaklar (7 madde) alt boyutları vardır. Temel sonlanım değişkeni olan YİDÖ'nün doldurulmasında eksik madde bulunan 17 katılımcı değerlendirme dışında bırakılmıştır. Çalışma örnekleminde (n = 116) YİDÖ toplam puanı için Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .89, alt boyutlar için sırasıyla kendilik algısı .73, gelecek algısı .75, yapısal tarz .63, sosyal yeterlilik .69, aile uyumu .74, sosyal kaynaklar .62 olarak hesaplanmıştır. Katsayılar Türkçe geçerlik çalışmasında saptananlara benzer aralıktadır (Basım ve Çetin 2011).

2.7.2 Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeğin

Şar ve arkadaşları (2012) tarafından yapılan geçerlilik ve güvenilirliği sağlanmış bir testtir. Ölçekte toplamda 28 soru bulunmaktadır.

Ölçeğin güvenilirliği, ölçeğin iç tutarlılığını gösteren Cronbach alfa değeri bütün deneklerden oluşan grup için (N=123) 0,93 olarak bulundu. CTQ toplam puanı ile yaş arasında dissosiyatif bozukluk grubunda anlamlı korelasyon vardı ($r=0,48$; $n=23$; $p=0,022$). Buna karşın aile bireyleri (N=50, $p=0,648$) ve klinik dışı grupta

(N=50, p=0,066) anlamlı korelasyon görülmüştür. Cinsel İstismar, fiziksel istismar, fiziksel ihmal, duygusal istismar ve duygusal ihmal gibi boyutları mevcuttur. (Şar ve ark, 2012)

2.7.3 Yeni Cinsel Doyum Ölçeği-Kısa Formu (YCDÖ-KF) (EK D):

Štulhofer ve ark. (2008) tarafından Yeni Cinsel Doyum Ölçeği/New Sexual Satisfaction Scale (YCDÖ/NSSS), cinsel doyumunu değerlendirmek üzere geliştirilmiştir ve iki kültürde test edilmiştir. YCDÖ'nün klinik ve klinik olmayan kullanımını kolaylaştırmak amacıyla ölçeğin 12 maddelik kısaltılmış hali geliştirilmiştir. YCDÖ-KF, tam ölçek ile karşılaştırılabilir güvenilirlik ve geçerlilikte bulunmuştur (Štulhofer ve ark., 2011). Okci ve arkadaşları (2016) tarafından Türkçe'ye uyarlanıp, geçerlik ve güvenilirliğe sahip olduğu bulunmuştur. Ölçüt geçerliğini belirlemek amacıyla Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği kullanılmıştır ve korelasyon değeri 0,660 olarak bulunmuştur. YCDÖ-KF'nin iç tutarlılık güvenilirlik Cronbach alfa katsayısı 0,912 olarak yüksek bulunmuştur. Madde analizi sonucunda madde toplam korelasyonları 0,422 ile 0,744 arasında değişmektedir. Test-tekrar test korelasyon değerlerinin pozitif olarak 0,53 ile 0,82 arasında değiştiği görülmektedir. YCDÖ-KF'nin yapı geçerliğini sınamak amacıyla faktör analizi yapılmıştır ve üç faktörlü bir yapı göstermiştir. Üç boyutlu olarak cinsel doyum ölçeği YCDÖ-KF'den her bir ölçekten alınan puanlardan elde edilen yüksek puanlar cinsel doyumun yüksek olduğunu ifade etmektedir. YCDÖ-KF, 5' li Likert tipinde (1) Hiç Memnun Değilim, (5) Çok Memnunum şeklinde bir cevaplama anahtarına sahiptir.

2.7.4 Kocaeli Ruhsal Travma Kısa Tarama Ölçeği

Kocaeli-Kısa" yüz yüze, genel ağ, telefon ve posta üzerinden uygulama yapmak amacıyla işlevsel bir araç olarak görülmektedir. Kocaeli-Kısa'da değerlendirilen belirti şiddeti ile TSSB-Ö puanları arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($r=.71$, $p<.001$). "Kocaeli-Kısa'nın duyarlılığı 0.93, seçiciliği 0.77, pozitif kestirim değeri 0.59, negatif kestirim değeri ise 0.97 bulunmuştur. (Aker, Başoğlu, Boşgelmez;2007)

2.7.5 Beck Depresyon Ölçeği

Özgün adı: Beck Depression Inventory (BDI) (31) Ölçtüğü nitelik: Denekte depresyon yönünden riski belirlemek ve depresif belirtilerin düzeyini ve şiddet değişimini ölçmek Ölçek türü: Kendini değerlendirme ölçeği Uygulanacak grup: sağlıklı ve psikiyatrik hasta grupları Kapsamı: toplam 21 kendini değerlendirme cümlesi içermektedir ve dörtlü Likert tipi ölçüm yöntemi kullanılmıştır. Materyal: Hastalar ölçeğin üzerine işaretleyerek yanıt verirler. Puanlama: Her madde 0-3 arasında giderek artan puan alır ve toplam puan bunların toplanması ile ifade edilir. Toplam 0-63 arasında değerir. (Hatipoğlu S, 2008)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.BULGULAR

3.1 Betimleyici Verilerin Analizi

Bu bölümde betimleyici verilere yer verilmiştir. Katılımcıların demografik özelliklerine yönelik yüzde ve frekans değerleri ile araştırmada kullanılan ölçeklerin için en küçük-en büyük değerler, çarpıklık-basıklık değerleri ile ortalama ve standart sapma değerleri verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Değişken	Gruplar	N	%
Yaş	18-25	37	37,0
	25-30	28	28,0
	30 ve üstü	35	35,0
	Toplam	100	100,0
Yaşamın Büyük Bölümünün Geçtiği Alan	Köy	4	4,0
	Kent	77	77,0
	Köy/Kent Karışık	19	19,0
	Toplam	100	100,0
Genel Aile Eğitim Durumu	Düşük	18	18,4
	Orta	41	41,8
	Yüksek	39	39,8
	Toplam	98	100,0
Dini İnanç	İnanca mensup olan	54	66,7
	İnanca mensup olamayan	27	33,3
	Toplam	81	100,0
Sosyoekonomik Durum	Düşük	18	18,0
	Orta	72	72,0
	Yüksek	10	10,0
	Toplam	100	100,0
Cinsel Yönelim	Biseksüel	23	23,0
	Gey	49	49,0
	Lezbiyen	28	28,0
	Toplam	100	100,0
Açılma Yaşama Durumu	Yaşayan	84	84,0
	Yaşamayan	16	16,0
	Toplam	100	100,0
Açılma Sürecinde Zorlama Yaşama Durumu	Zorladı	31	31,0
	Kısmen Zorladı	52	52,0
	Zorlamadı	17	17,0
	Toplam	100	100,0
Duygusal İlişki Durumu	Genellikle İyi Gidiyor	54	54,0

	Genellikle İyi Gitmiyor	46	46,0
	Toplam	100	100,0
Sıkça Partner Değiştirme Durumu	Değiştiren	19	19,0
	Değiştirmeyen	81	81,0
	Toplam	100	100,0
Duygusal İlişkilerden Doyum Alma Durumu	Alan	50	50,0
	Kısmen Alan	38	38,0
	Almayan	12	12,0
	Toplam	100	100,0
LGBTİQ+ Alanında Sivil Toplum, Aktivistlik Veya Savunuculuk Deneyimi	Var	43	43,0
	Yok	57	57,0
	Toplam	100	100,0
Cinsel Yönelimi Kabullenme Aşamasında Zorlanma Durumu	Zorladı	22	22,0
	Zorlamadı	48	48,0
	Kısmen Zorladı	30	30,0
	Toplam	100	100,0
Cinsel Yönelimden Dolayı Açık Veya Örtük Ayrımcılık, Dışlanma, Şiddet Vb. Durumlara Uğradığını Hissetme Durumu	Hiç/Az yaşadım	40	40,0
	Bazen Yaşadım	26	26,0
	Çok Yaşadım	34	34,0
	Toplam	100	100,0
Coronavirüs Salgınının Ruh Sağlığını Olumsuz Etkileme Düzeyi	Hiç/Az	34	34,0
	Orta	32	32,0
	Çok	34	34,0
	Toplam	100	100,0

Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin bulgular Tablo 1’de verilmiştir. Araştırmaya 100 katılımcı dâhil edilmiştir. Katılımcıların 37’si (%37,0) 18-25 yaş arası ve 28’i (%28,0) 25-30 ve 35’i (%35,0) 30 ve üstü yaş olarak dağılım göstermektedir. 4 katılımcı köyde (%4,0), 77 katılımcı (%77,0) kentte ve 19 (%19,0) katılımcı köy ve kentte karışık şekilde yaşamıştır. 18 (%18,4) katılımcının genel aile eğitim durumu düşük, 41 (%41,8) katılımcının orta ve 39 (%39,8) katılımcının yüksektir. 54 (66,7) katılımcının dini inancı bulunmakta, 27 (%33,3) katılımcının dini inancı bulunmamaktadır. Katılımcıların 18’i (%18,0) düşük, 72’si (%72,0) orta ve 10’u (%10,0) yüksek gelire sahiptir. 23 (%23,0) katılımcı biseksüel, 49 (%49,0) katılımcı gey ve 28 (%28,0) katılımcı lezbiyendir. 84 (%84) katılımcı açılma deneyimi yaşamış, 16 katılımcı (%16,0) açılma deneyimi yaşamamıştır. 31 (%31,0) katılımcı açılma sürecinde zorlanmış, 42 katılımcı (%42,0) kısmen zorlanmış, ve 17 katılımcı (%17,0) katılımcı zorlanmamıştır. 54 (%54,0) katılımcının duygusal ilişkileri genelde iyi gitmekte, 46 (%46,0) katılımcının genelde iyi gitmemektedir. 19 (%19,0) katılımcı sıkça partner değiştirmekte, 81 (%81,0) katılımcı sıkça partner

değiştirmemektedir. 50 (%50,0) katılımcı duygusal ilişkilerden doyum almakta, 38 (%38,0) katılımcı kısmen doyum almakta ve 12 (%12,0) katılımcı doyum almamaktadır. 43 (%43) katılımcı LGBTİQ+ alanında sivil toplum, aktivistlik veya savunuculuk deneyimi bulunmakta, 57 (%57,0) katılımcının ise bulunmamaktadır. 22 (%22,0) katılımcı cinsel yönelimim kabullenirken zorlanmış, 48 (%48,0) katılımcı zorlanmamış ve 30 (%30,0) katılımcı ise kısmen zorlanmıştır. 40 (%40,0) katılımcıda TSSB belirtileri bulunmakta, 60 (%60,0) katılımcıda ise TSSB belirtileri bulunmamaktadır. 40 (%40,0 katılımcı) hiç ya da az düzeyde cinsel yönelimlerinden dolayı açık veya örtük ayrımcılık, dışlanma, şiddet vb. durumlara uğradığını hissetmiş, 26 (%26,0) katılımcı bazen ve 34 (%34,0) katılımcı her zaman yaşadığını hissetmiştir. 34(%34,0 katılımcı) hiç ya da az düzeyde coronavirüs salgınından hiç etkilenmediğini ya da az etkilendiğini, 32 (%32,0) katılımcı orta düzeyde ve 34 (%34,0) çok etkilendiğini belirtmiştir

Tablo 2. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği İçin Betimleyici İstatistikler

Ölçekler	Min	Maks	$\bar{x}$	ss	Çarpıklık	Basıklık
Duygusal İstismar	5	25	9,53	5,07	1,167	,678
Fiziksel İstismar	5	18	7,50	3,81	1,531	1,082
Fiziksel İhmal	5	17	7,98	3,02	,908	,023
Duygusal İhmal	5	24	12,39	4,90	,243	-,741
Cinsel İstismar	5	25	8,33	4,77	1,479	1,396
ÇÇTO- Toplam	25	95	45,73	16,59	,791	-,051

Tablo 2’de Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği için en küçük-en büyük değerler, çarpıklık-basıklık değerleri ile ortalama ve standart sapma değerleri verilmiştir.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Duygusal İstismar alt boyutu için aralık 5-25 arasında, ortalama= 9,53 ve standart sapma= 5,07, çarpıklık= 1,167 ve basıklık= ,678 olarak hesaplanmıştır. Fiziksel İstismar alt boyutu için aralık 5-18 arasında, ortalama= 7,50 ve standart sapma= 3,81, çarpıklık= 1,531 ve basıklık= 1,082 olarak hesaplanmıştır. Fiziksel İhmal alt boyutu için aralık 5-17 arasında,

ortalama= 7,98 ve standart sapma= 3,02, çarpıklık= ,908 ve basıklık= ,023 olarak hesaplanmıştır. Duygusal İhmal alt boyutu için aralık 5-24 arasında, ortalama= 12,39 ve standart sapma= 4,90, çarpıklık= ,243 ve basıklık= -,741 olarak hesaplanmıştır. Cinsel İstismar alt boyutu için aralık 5-25 arasında, ortalama=8,33 ve standart sapma= 4,77, çarpıklık= 1,479 toplam puanı için aralık 25-95 arasında, ortalama= 45,73 ve standart sapma= 16,59, çarpıklık= ,791 ve basıklık= -,051 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 3. Cinsel Doyum Ölçeği İçin Betimleyici İstatistikler

Ölçekler	Min	Maks	$\bar{x}$	ss	Çarpıklık	Basıklık
Yeni Cinsel Doyum Ölçeği	11	55	42,38	9,07	-,993	1,701

Tablo 3’de Cinsel Doyum Ölçeği için en küçük-en büyük değerler, çarpıklık-basıklık değerleri ile ortalama ve standart sapma değerleri verilmiştir.

Cinsel Doyum Ölçeği için aralık 11-55 arasında, ortalama= 42,38 ve standart sapma= 9,07, çarpıklık= -,993 ve basıklık= 1,701 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 4. Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği İçin Betimleyici İstatistikler

Ölçekler	Min	Maks	$\bar{x}$	ss	Çarpıklık	Basıklık
Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği	84	153	120,56	14,93	-,101	-,226

Tablo 4’de Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği için en küçük-en büyük değerler, çarpıklık-basıklık değerleri ile ortalama ve standart sapma değerleri verilmiştir.

Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği için aralık 84-153 arasında, ortalama= 120,56 ve standart sapma= 14,93, çarpıklık= -,101 ve basıklık= -,226 olarak hesaplanmıştır.

3.2 Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği: Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesine Yönelik Bulgular:

Bu bölümde, Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının demografik değişkenlere göre incelenmesine yönelik analiz sonuçları verilmiştir.

3.2.1 Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Tablo 5. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Yaşa Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Ölçekler	Gruplar	n	SO	H	sd	p
Duygusal İstismar	18-25	37	54,08	4,403	2	,111
	25-30	28	55,88			
	30 ve üstü	35	42,41			
Fiziksel İstismar	18-25	37	50,24	2,876	2	,237
	25-30	28	57,09			
	30 ve üstü	35	45,50			
Fiziksel İhmal	18-25	37	53,77	1,701	2	,427
	25-30	28	52,46			
	30 ve üstü	35	45,47			
Duygusal İhmal	18-25	37	54,57	1,164	2	,559
	25-30	28	48,27			
	30 ve üstü	35	47,99			
Cinsel İstismar	18-25	37	45,57	3,313	2	,191
	25-30	28	57,91			
	30 ve üstü	35	49,79			
ÇÇTO-Toplam	18-25	37	52,50	2,866	2	,239
	25-30	28	55,89			
	30 ve üstü	35	44,07			
Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği	18-25	37	46,30	1,236	2	,539
	25-30	28	53,16			
	30 ve üstü	35	52,81			
Cinsel Doyum Ölçeği	18-25	37	47,58	0,644	2	,725
	25-30	28	51,32			
	30 ve üstü	35	52,93			

*<,05; **<,01

Tablo 5’te Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının yaş değişkenine göre karşılaştırılmasına yönelik Kruskal Wallis H Testi sonuçları verilmiştir.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir($p>,05$).

3.2.2. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Yaşamın Büyük Bölümünün Geçtiği Alana Göre İncelenmesine Yönelik Mann Whitney U Testi Sonuçları

Tablo 6. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Yaşamın Büyük Bölümünün Geçtiği Alana Göre İncelenmesine Yönelik Mann Whitney U Testi Sonuçları

Ölçekler	Gruplar	n	SO	ST	U	z	p
Duygusal İstismar	Kent	77	46,02	3543,50	540,500	-1,793	,073
	Köy/Kent Karışık	19	58,55	1112,50			
Fiziksel İstismar	Kent	77	46,13	3552,00	549,000	-1,814	,070
	Köy/Kent Karışık	19	58,11	1104,00			
Fiziksel İhmal	Kent	77	45,39	3495,00	492,000	-2,240	,025*
	Köy/Kent Karışık	19	61,11	1161,00			
Duygusal İhmal	Kent	77	44,92	3459,00	456,000	-2,542	,011*
	Köy/Kent Karışık	19	63,00	1197,00			
Cinsel İstismar	Kent	77	46,13	3552,00	549,000	-1,788	,074
	Köy/Kent Karışık	19	58,11	1104,00			
ÇÇTO-Toplam	Kent	77	44,65	3438,00	435,000	-2,728	,006**
	Köy/Kent Karışık	19	64,11	1218,00			
Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği	Kent	77	49,49	3810,50	655,500	-,699	,484
	Köy/Kent Karışık	19	44,50	845,50			
Cinsel Doyum Ölçeği	Kent	77	50,05	3854,00	612,000	-1,100	,271
	Köy/Kent Karışık	19	42,21	802,00			

* $<,05$; ** $<,01$

Tablo 6’te Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının yaşamın büyük bölümünün geçtiği alan değişkenine göre karşılaştırılmasına yönelik Mann Whitney U Testi sonuçları verilmiştir. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Fiziksel İhmal($U_{(-2,240)}= 492,000$;

$p<,05$), Duygusal İhmal ($U_{(-2,542)}456,000$; $p<,05$) ve ölçek toplam ($U_{(-2,768)}=435,000$; $p<,01$) puanlarının yaşamın büyük bölümünün geçtiği alan değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Köy ve kentte karışık şekilde yaşamının büyük bölümünü geçiren katılımcıların Fiziksel İhmal, Duygusal İhmal alt boyutları ve ölçek toplam puanlarının yaşamının büyük bölümünü kentte geçiren katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Duygusal İstismar, Fiziksel İstismar ve Cinsel İstismar alt boyutu puanları, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının yaşamın büyük bölümünün geçtiği alan değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir($p>,05$).

3.2.3. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Genel Aile Eğitim Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Tablo 7. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Genel Aile Eğitim Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Ölçekler	Gruplar	n	SO	H	Sd	p	Fark
Duygusal İstismar	Düşük ⁽¹⁾	18	55,67	4,906	2	,086	-
	Orta ⁽²⁾	41	54,06				
	Yüksek ⁽³⁾	39	41,86				
Fiziksel İstismar	Düşük ⁽¹⁾	18	42,14	8,039	2	,018*	2>3
	Orta ⁽²⁾	41	58,37				
	Yüksek ⁽³⁾	39	43,58				
Fiziksel İhmal	Düşük ⁽¹⁾	18	57,50	5,062	2	,080	-
	Orta ⁽²⁾	41	53,21				
	Yüksek ⁽³⁾	39	41,91				
Duygusal İhmal	Düşük ⁽¹⁾	18	59,39	5,491	2	,064	-
	Orta ⁽²⁾	41	52,45				
	Yüksek ⁽³⁾	39	41,83				
Cinsel İstismar	Düşük ⁽¹⁾	18	41,47	2,146	2	,342	-
	Orta ⁽²⁾	41	52,37				
	Yüksek ⁽³⁾	39	50,19				
ÇÇTO-Toplam	Düşük ⁽¹⁾	18	54,56	5,631	2	,060	-
	Orta ⁽²⁾	41	55,24				
	Yüksek ⁽³⁾	39	41,13				
Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği	Düşük ⁽¹⁾	18	46,61	4,469	2	,107	-
	Orta ⁽²⁾	41	43,77				

	Yüksek ⁽³⁾	39	56,86				
Cinsel Doyum Ölçeği	Düşük ⁽¹⁾	18	44,06	1,887	2	,389	-
	Orta ⁽²⁾	41	47,51				
	Yüksek ⁽³⁾	39	54,10				

*<,05; **<,01

Tablo 7’te Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının genel aile eğitim durumu değişkenine göre karşılaştırılmasına yönelik Kruskal Wallis H Testi sonuçları verilmiştir.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Fiziksel İstismar alt boyutu puanlarının genel aile eğitim durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir($H_{(2)}= 8,039$; $p<,05$). Aile eğitim durumunu orta olan katılımcıların Ölçeği Fiziksel İstismar alt boyutu puanlarının aile eğitim durumu yüksek olan katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Duygusal İstismar, Fiziksel İhmal, Duygusal İhmal ve Cinsel İstismar alt boyutları ve ölçek toplam puanları ile Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının genel aile eğitim durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir($p>,05$).

3.2.4. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Dini İnanç Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Mann Whitney U Testi Sonuçları

Tablo 8. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Dini İnanç Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Mann Whitney U Testi Sonuçları

Ölçekler	Gruplar	n	SO	ST	U	z	p
Duygusal İstismar	mensup olan	54	38,40	2073,50	588,500	-1,434	,152
	mensup olmayan	27	46,20	1247,50			
Fiziksel İstismar	İnanca mensup Olan	54	38,21	2063,50	578,500	-1,610	,107
	İnanca mensup olmayan	27	46,57	1257,50			
Fiziksel İhmal	İnanca mensup Olan	54	37,97	2050,50	565,500	-1,660	,097
	İnanca mensup olmayan	27	47,06	1270,50			
Duygusal İhmal	İnanca mensup Olan	54	36,82	1988,50	503,500	-2,268	,023*
	İnanca mensup olmayan	27	49,35	1332,50			
Cinsel İstismar	İnanca mensup Olan	54	41,58	2245,50	697,500	-,330	,742
	İnanca mensup Olayan	27	39,83	1075,50			
ÇÇTO-Toplam	İnanca mensup Olan	54	37,46	2023,00	538,000	-1,915	,055
	İnanca mensup olmayan	27	48,07	1298,00			
Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği	İnanca mensup Olan	54	42,74	2308,00	635,000	-,942	,346
	İnanca mensup olmayan	27	37,52	1013,00			
Cinsel Doyum Ölçeği	İnanca mensup Olan	54	43,97	2374,50	568,500	-1,610	,107
	İnanca mensup olmayan	27	35,06	946,50			

*<,05; **<,01

Tablo 8’te Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının dini inanç değişkenine göre karşılaştırılmasına yönelik Mann Whitney U Testi sonuçları verilmiştir.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Duygusal İhmal alt boyutu puanlarının yaşamın büyük bölümünün geçtiği alan değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir($U_{(-2,268)}=503,500$; $p<,05$). Dini mensubiyeti olmayan katılımcıların Duygusal İhmal alt boyutu puanlarının inanca mensup olan katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Duygusal İstismar, Fiziksel İstismar, Fiziksel İhmal ve Cinsel İstismar alt boyutu puanları ile ölçek toplam puanı ile Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının dini inanç değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir($p>,05$).

3.2.5. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Sosyoekonomik Duruma Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Tablo 9. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Sosyoekonomik Duruma Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Ölçekler	Gruplar	n	SO	H	sd	p	Fark
Duygusal İstismar	Düşük ⁽¹⁾	18	56,67	8,485	2	,014*	2>3
	Orta ⁽²⁾	72	52,35				1>3
	Yüksek ⁽³⁾	10	26,10				
Fiziksel İstismar	Düşük ⁽¹⁾	18	62,19	4,943	2	,084	-
	Orta ⁽²⁾	72	48,94				
	Yüksek ⁽³⁾	10	40,70				
Fiziksel İhmal	Düşük ⁽¹⁾	18	67,03	17,643	2	,000**	2>3
	Orta ⁽²⁾	72	50,65				1>3
	Yüksek ⁽³⁾	10	19,70				
Duygusal İhmal	Düşük ⁽¹⁾	18	61,22	10,162	2	,006**	2>3
	Orta ⁽²⁾	72	51,33				1>3
	Yüksek ⁽³⁾	10	25,25				
Cinsel İstismar	Düşük ⁽¹⁾	18	55,42	9,878	2	,007**	2>3
	Orta ⁽²⁾	72	52,81				1>3
	Yüksek ⁽³⁾	10	25,00				
ÇÇTO-Toplam	Düşük ⁽¹⁾	18	61,97	11,792	2	,003**	2>3
	Orta ⁽²⁾	72	51,43				1>3
	Yüksek ⁽³⁾	10	23,15				
Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği	Düşük ⁽¹⁾	18	39,47	5,728	2	,057	-
	Orta ⁽²⁾	72	51,01				
	Yüksek ⁽³⁾	10	66,65				
Cinsel Doyum Ölçeği	Düşük ⁽¹⁾	18	36,89	5,603	2	,061	-
	Orta ⁽²⁾	72	54,53				
	Yüksek ⁽³⁾	10	46,00				

*<,05; **<,01

Tablo 9’te Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının sosyoekonomik durum değişkenine göre karşılaştırılmasına yönelik Kruskal Wallis H Testi sonuçları verilmiştir.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Duygusal İstismar ($H_{(2)}= 8,485$; $p<,05$), Fiziksel İhmal ($H_{(2)}= 17,643$; $p<,01$), Duygusal İhmal ($H_{(2)}=10,162$; $p<,01$), Cinsel İstismar ($H_{(2)}=9,878$; $p<,01$) ve ölçek toplam ($H_{(2)}= 11,792$; $p<,01$)

puanlarının sosyoekonomik durum değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Düşük ve Orta düzeyde gelire sahip katılımcıların Duygusal İstismar, Fiziksel İhmal, Duygusal İhmal ve Cinsel İstismar alt boyutu puanları ve ölçek toplam puanlarının yaşamının yüksek düzeyde gelire sahip katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Çocukluk ağı Ruhsal Travma leği Fiziksel İstismar alt boyutu puanları ile Psikolojik Dayanıklılık leği ve Cinsel Doyum leği puanlarının sosyoekonomik durum değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir($p>,05$).

3.2.6. Tablo 10. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Sosyoekonomik Duruma Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Tablo 10. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Sosyoekonomik Duruma Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Ölçekler	Gruplar	n	SO	H	sd	p	Fark
Duygusal İstismar	Biseksüel	23	59,02	4,835	2	,089	-
	Gey	49	51,56				
	Lezbiyen	28	41,64				
Fiziksel İstismar	Biseksüel	23	56,04	1,616	2	,446	-
	Gey	49	47,46				
	Lezbiyen	28	51,27				
Fiziksel İhmal	Biseksüel	23	59,54	3,214	2	,200	-
	Gey	49	48,96				
	Lezbiyen	28	45,77				
Duygusal İhmal	Biseksüel	23	56,93	2,332	2	,312	-
	Gey	49	50,88				
	Lezbiyen	28	44,55				
Cinsel İstismar	Biseksüel	23	58,61	2,857	2	,240	-
	Gey	49	47,01				
	Lezbiyen	28	49,95				
ÇÇTO-Toplam	Biseksüel	23	59,13	2,886	2	,236	-
	Gey	49	49,14				
	Lezbiyen	28	45,79				
Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği	Biseksüel	23	49,63	1,090	2	,580	-
	Gey	49	48,18				
	Lezbiyen	28	55,27				
Cinsel Doyum Ölçeği	Biseksüel	23	40,30	10,130	2	,006**	1>2
	Gey	49	47,21				1>3
	Lezbiyen	28	64,63				

*<,05; **<,01

Tablo 10'te Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının cinsel yönelim değişkenine göre karşılaştırılmasına yönelik Mann Whitney U Testi sonuçları verilmiştir.

Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının cinsel yönelim değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir ($H_{(2)}=10,130$; $p<,01$). Biseksüel katılımcıların Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının gey ve lezbiyen katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği ve Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği puanlarının sosyoekonomik durum değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir ($p>,05$).

3.2.7. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Açılma Yaşama Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Mann Whitney U Testi Sonuçları

Tablo 11. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Açılma Yaşama Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Mann Whitney U Testi Sonuçları

Ölçekler	Gruplar	n	SO	ST	U	z	p
Duygusal İstismar	Yaşayan	84	50,25	4221,00	651,000	-,201	,841
	Yaşamayan	16	51,81	829,00			
Fiziksel İstismar	Yaşayan	84	51,21	4301,50	612,500	-,602	,547
	Yaşamayan	16	46,78	748,50			
Fiziksel İhmal	Yaşayan	84	50,53	4244,50	669,500	-,024	,981
	Yaşamayan	16	50,34	805,50			
Duygusal İhmal	Yaşayan	84	50,98	4282,50	631,500	-,382	,702
	Yaşamayan	16	47,97	767,50			
Cinsel İstismar	Yaşayan	84	50,55	4246,00	668,000	-,040	,968
	Yaşamayan	16	50,25	804,00			
ÇÇTO-Toplam	Yaşayan	84	50,54	4245,50	668,500	-,033	,974
	Yaşamayan	16	50,28	804,50			
Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği	Yaşayan	84	50,00	4200,00	630,000	-,395	,693
	Yaşamayan	16	53,13	850,00			
Cinsel Doyum Ölçeği	Yaşayan	84	50,57	4248,00	666,000	-,056	,955
	Yaşamayan	16	50,13	802,00			

* $<,05$; ** $<,01$

Tablo 11’te Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının açılma yaşama durumu değişkenine göre karşılaştırılmasına yönelik Mann Whitney U Testi sonuçları verilmiştir.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının açılma yaşama durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir($p>,05$).

3.2.8. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Açılma Sürecinde Zorlama Yaşama Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Tablo 12. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Açılma Sürecinde Zorlama Yaşama Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Ölçekler	Gruplar	n	SO	H	sd	p
Duygusal İstismar	Zorlanan	31	52,13	2,144	2	,342
	Kısmen Zorlanan	52	52,54			
	Zorlanmayan	17	41,29			
Fiziksel İstismar	Zorlanan	31	51,95	,625	2	,732
	Kısmen Zorlanan	52	51,15			
	Zorlanmayan	17	45,85			
Fiziksel İhmal	Zorlanan	31	55,47	1,685	2	,431
	Kısmen Zorlanan	52	47,14			
	Zorlanmayan	17	51,71			
Duygusal İhmal	Zorlanan	31	56,27	1,829	2	,401
	Kısmen Zorlanan	52	48,29			
	Zorlanmayan	17	46,74			
Cinsel İstismar	Zorlanan	31	49,26	,435	2	,804
	Kısmen Zorlanan	52	52,15			
	Zorlanmayan	17	47,71			
ÇÇTO-Toplam	Zorlanan	31	54,56	1,092	2	,579
	Kısmen Zorlanan	52	49,59			
	Zorlanmayan	17	45,88			
Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği	Zorlanan	31	45,95	3,535	2	,171
	Kısmen Zorlanan	52	49,43			
	Zorlanmayan	17	62,06			
Cinsel Doyum Ölçeği	Zorlanan	31	47,42	1,227	2	,541
	Kısmen Zorlanan	52	50,19			
	Zorlanmayan	17	57,06			

* $<,05$; ** $<,01$

Tablo 12’te Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının açılma sürecinde zorlama yaşama durumu değişkenine göre karşılaştırılmasına yönelik Kruskal Wallis H Testi sonuçları verilmiştir.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği ve Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği puanlarının açılma sürecinde zorlama yaşama durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir($p>,05$).

3.2.9. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının İlişki Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Tablo 13. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının İlişki Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Ölçekler	Gruplar	n	x	ss	t	sd	p
Duygusal İstismar	İyi Giden	54	8,52	4,72	-2,205	98	,030*
	İyi Gitmeyen	46	10,72	5,25			
Fiziksel İstismar	İyi Giden	54	7,81	4,08	,894	98	,374
	İyi Gitmeyen	46	7,13	3,48			
Fiziksel İhmal	İyi Giden	54	7,81	3,02	-,591	98	,556
	İyi Gitmeyen	46	8,17	3,04			
Duygusal İhmal	İyi Giden	54	11,70	5,12	-1,529	98	,130
	İyi Gitmeyen	46	13,20	4,54			
Cinsel İstismar	İyi Giden	54	8,07	4,78	-,579	98	,564
	İyi Gitmeyen	46	8,63	4,80			
ÇÇTO-Toplam	İyi Giden	54	43,93	16,47	-1,180	98	,241
	İyi Gitmeyen	46	47,85	16,66			
Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği	İyi Giden	54	123,54	13,90	2,202	98	,030*
	İyi Gitmeyen	46	117,07	15,48			
Cinsel Doyum Ölçeği	İyi Giden	54	44,81	7,11	3,027	98	,003**
	İyi Gitmeyen	46	39,52	10,29			

* $<,05$; ** $<,01$

Tablo 13’te Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının ilişki durumu değişkenine göre karşılaştırılmasına yönelik Bağımsız Gruplar t-Testi sonuçları verilmiştir.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Duygusal İstismar alt boyutu puanlarının ilişki durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir($t_{(98)}=-2,205$; $p<,05$). Duygusal ilişkileri iyi gitmeyen katılımcıların Duygusal İstismar puanlarının duygusal ilişkileri iyi giden katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği puanlarının ilişki durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir($t_{(98)}= 2,202$; $p<,05$). Duygusal ilişkileri iyi giden katılımcıların Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği puanlarının duygusal ilişkileri iyi gitmeyen katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının ilişki durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir($t_{(98)}= 3,027$; $p<,01$). Duygusal ilişkileri iyi giden katılımcıların Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının duygusal ilişkileri iyi gitmeyen katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Fiziksel İstismar, Fiziksel İhmal, Duygusal İhmal ve Cinsel İstismar alt boyutu puanları ve ölçek toplam puanı ile Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının ilişki durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir($p>,05$).

3.2.10. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Sık Partner Değiştirme Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Mann Whitney U Testi Sonuçları

Tablo 14. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Sık Partner Değiştirme Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Mann Whitney U Testi Sonuçları

Ölçekler	Gruplar	n	SO	ST	U	z	p
Duygusal İstismar	Değiştiren	1	64,8	1232,0	497,00	-	,015*
	Değiştirmeyen	9	4	0	0	2,439	
Fiziksel İstismar	Değiştiren	1	59,8	1137,0	592,00	-	,094
	Değiştirmeyen	9	4	0	0	1,677	
Fiziksel İhmal	Değiştiren	1	62,3	1184,5	544,50	-	,045*
	Değiştirmeyen	9	4	0	0	2,007	
Duygusal İhmal	Değiştiren	1	63,6	1209,5	519,50	-	,028*
	Değiştirmeyen	9	6	0	0	2,204	
Cinsel İstismar	Değiştiren	1	52,3	995,00	734,00	-,332	,740
	Değiştirmeyen	9	7	0	0		
ÇÇTO-Toplam	Değiştiren	1	64,6	1228,0	501,00	-	,018*
	Değiştirmeyen	9	3	0	0	2,361	
Psikoloji k Da-yanıklılık Ölçeği	Değiştiren	1	31,0	589,00	399,00	-	,001*
	Değiştirmeyen	9	0	0	0	3,257	
Cinsel Doyum Ölçeği	Değiştiren	1	53,5	1018,0	711,00	-,515	,607
	Değiştirmeyen	9	8	0	0		
		8	49,7	4032,0			
		1	8	0			

*<,05; **<,01

Tablo 14'te Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının sık partner değiştirme durumu

değişkenine göre karşılaştırılmasına yönelik Mann Whitney U Testi sonuçları verilmiştir.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Duygusal İstismar ($U_{(-2,439)}= 497,000$; $p<,05$), Fiziksel İhmal ($U_{(-2,007)}= 544,500$; $p<,05$), Duygusal İhmal ($U_{(-2,204)}=519,500$; $p<,05$) alt boyutu ve ölçek toplam ($U_{(-2,361)}=501,000$; $p<,05$) puanlarının sık partner değiştirme durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Sık partner değiştiren katılımcıların Duygusal İstismar, Fiziksel İhmal, Duygusal İhmal alt boyutu puanları ve ölçek toplam puanlarının sık partner değiştirmeyen katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği puanlarının sık partner değiştirme durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir($U_{(-3,257)}= 399,000$; $p<,01$). Sık Partner değiştirmeyen katılımcıların Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği puanlarının sık partner değiştiren katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Fiziksel İstismar ve Cinsel İstismar alt boyutu puanları ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının sık partner değiştirme durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir($p>,05$).

3.2.11. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Duygusal İlişkilerden Doyum Alma Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları.

Tablo 15. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Duygusal İlişkilerden Doyum Alma Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Ölçekler	Gruplar	n	SO	H	sd	p	Fark
Duygusal İstismar	Doyum Alan	50	44,89	6,066	2	,058	-
	Kısmen Alan	38	52,76				
	Doyun Almayan	12	66,71				
Fiziksel İstismar	Doyum Alan	50	49,64	0,132	2	,936	-
	Kısmen Alan	38	50,99				
	Doyun Almayan	12	52,54				
Fiziksel İhmal	Doyum Alan	50	48,63	1,023	2	,600	-
	Kısmen Alan	38	50,62				
	Doyun Almayan	12	57,92				
Duygusal İhmal	Doyum Alan	50	48,03	3,028	2	,220	-
	Kısmen Alan	38	49,49				
	Doyun Almayan	12	64,00				
Cinsel İstismar	Doyum Alan	50	48,59	0,497	2	,780	-
	Kısmen Alan	38	52,57				
	Doyun Almayan	12	51,92				
ÇÇTO-Toplam	Doyum Alan	50	46,40	3,312	2	,191	-
	Kısmen Alan	38	51,96				
	Doyun Almayan	12	62,96				
Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği	Doyum Alan	50	53,72	5,405	2	,067	-
	Kısmen Alan	38	51,99				
	Doyun Almayan	12	32,38				
Cinsel Doyum Ölçeği	Doyum Alan	50	62,72	22,614	2	,000**	1>2
	Kısmen Alan	38	43,34				1>3
	Doyun Almayan	12	22,25				

*<,05; **<,01

Tablo 15'te Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının duygusal ilişkilerden doyum alma durumu değişkenine göre karşılaştırılmasına yönelik Kruskal Wallis H Testi sonuçları verilmiştir.

Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının duygusal ilişkilerden doyum alma durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir ($H_{(2)}=22,614$; $p<,01$). Duygusal ilişkilerinden doyum alan katılımcıların Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının duygusal ilişkilerinden kısmen doyum alan ve doyum almayan katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği ve Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği puanlarının duygusal ilişkilerden doyum alma durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir ($p>,05$).

3.2.12. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının LGBTİQ+ Alanında Sivil Toplum, Aktivistlik Veya Savunuculuk Deneyimi Bulunma Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Tablo 16. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının LGBTİQ+ Alanında Sivil Toplum, Aktivistlik Veya Savunuculuk Deneyimi Bulunma Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Ölçekler	Gruplar	N	x	Ss	t	sd	p
Duygusal İstismar	Var	43	9,84	5,82	,525	98	,601
	Yok	57	9,30	4,46			
Fiziksel İstismar	Var	43	7,35	4,07	-,343	98	,732
	Yok	57	7,61	3,64			
Fiziksel İhmal	Var	43	7,81	3,03	-,476	98	,635
	Yok	57	8,11	3,03			
Duygusal İhmal	Var	43	12,00	5,30	-,690	98	,492
	Yok	57	12,68	4,59			
Cinsel İstismar	Var	43	7,60	4,55	-1,325	98	,188
	Yok	57	8,88	4,90			
ÇÇTO-Toplam	Var	43	44,60	18,79	-,587	98	,558
	Yok	57	46,58	14,83			
Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği	Var	43	124,88	14,93	2,586	98	,011*
	Yok	57	117,30	14,21			
Cinsel Doyum Ölçeği	Var	43	42,84	9,62	,436	98	,664
	Yok	57	42,04	8,69			

* $<,05$; ** $<,01$

Tablo 16’te Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının LGBTİQ+ alanında sivil toplum, aktivistlik veya savunuculuk deneyimi bulunma durumu değişkenine göre karşılaştırılmasına yönelik Bağımsız Gruplar t-Testi sonuçları verilmiştir.

Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği puanlarının duygusal ilişkilerden LGBTİQ+ alanında sivil toplum, aktivistlik veya savunuculuk deneyimi bulunma durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı

belirlenmiştir($t_{(98)}=2,586$; $p<,01$). LGBTİQ+ alanında sivil toplum, aktivistlik veya savunuculuk deneyimi bulunan katılımcıların Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının LGBTİQ+ alanında sivil toplum, aktivistlik veya savunuculuk deneyimi bulunmayan katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının LGBTİQ+ alanında sivil toplum, aktivistlik veya savunuculuk deneyimi bulunma durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir($p>,05$).

3.2.13. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Cinsel Yönelimi Kabullenme Aşamasında Zorlanma Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Tablo 17. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Cinsel Yönelimi Kabullenme Aşamasında Zorlanma Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Ölçekler	Gruplar	n	SO	H	sd	p
Duygusal İstismar	Zorladı	22	48,59	4,652	2	,098
	Zorlamadı	48	45,61			
	Kısmen Zorladı	30	59,72			
Fiziksel İstismar	Zorladı	22	52,77	,536	2	,765
	Zorlamadı	48	48,46			
	Kısmen Zorladı	30	52,10			
Fiziksel İhmal	Zorladı	22	55,16	1,794	2	,408
	Zorlamadı	48	46,57			
	Kısmen Zorladı	30	53,37			
Duygusal İhmal	Zorladı	22	55,09	2,866	2	,239
	Zorlamadı	48	45,41			
	Kısmen Zorladı	30	55,28			
Cinsel İstismar	Zorladı	22	56,02	4,238	2	,120
	Zorlamadı	48	44,67			
	Kısmen Zorladı	30	55,78			
ÇÇTO-Toplam	Zorladı	22	53,66	2,159	2	,340
	Zorlamadı	48	46,10			
	Kısmen Zorladı	30	55,22			
Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği	Zorladı	22	46,07	5,746	2	,057
	Zorlamadı	48	57,60			
	Kısmen Zorladı	30	42,38			
Cinsel Doyum Ölçeği	Zorladı	22	44,80	4,027	2	,134
	Zorlamadı	48	56,55			
	Kısmen Zorladı	30	45,00			

*<,05; **<,01

Tablo 17’te Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının cinsel yönelimi kabullenme aşamasında zorlanma durumu değişkenine göre karşılaştırılmasına yönelik Kruskal Wallis H Testi sonuçları verilmiştir.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Cinsel Doyum Ölçeği ve Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği puanlarının cinsel yönelimi kabullenme aşamasında zorlanma durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir($p>,05$).

3.2.14. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının TSSB Belirtileri Bulunma Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Tablo. 18 Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının TSSB Belirtileri Bulunma Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Ölçekler	Gruplar	n	x	ss	t	sd	p
Duygusal İstismar	Yok	40	11,73	5,48	3,766	98	,000**
	Var	60	8,07	4,21			
Fiziksel İstismar	Yok	40	8,88	4,06	2,956	72,933	,004**
	Var	60	6,58	3,37			
Fiziksel İhmal	Yok	40	9,15	2,75	3,321	98	,001**
	Var	60	7,20	2,96			
Duygusal İhmal	Yok	40	14,88	4,54	4,535	98	,000**
	Var	60	10,73	4,43			
Cinsel İstismar	Yok	40	10,48	4,99	3,773	71,948	,000**
	Var	60	6,90	4,07			
ÇÇTO-Toplam	Yok	40	55,10	16,01	5,177	98	,000**
	Var	60	39,48	13,90			
Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği	Yok	40	119,30	13,10	-,687	98	,494
	Var	60	121,40	16,09			
Cinsel Doyum Ölçeği	Yok	40	42,28	8,33	-,094	98	,925
	Var	60	42,45	9,59			

* $<,05$; ** $<,01$

Tablo 18’te Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının TSSB belirtileri bulunma durumu değişkenine göre karşılaştırılmasına yönelik Bağımsız Gruplar t-Testi sonuçları verilmiştir.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Duygusal İstismar ($t_{(98)}=3,766$; $p<,01$), Fiziksel İstismar($t_{(98)}=2,956$; $p<,01$), Fiziksel İhmal($t_{(98)}=3,321$; $p<,01$), Duygusal İhmal ($t_{(98)}=4,535$; $p<,01$)ve Cinsel İstismar ($t_{(98)}=3,773$; $p<,01$) alt boyutları ile ölçek toplam ($t_{(98)}=5,177$; $p<,01$) puanlarının duygusal ilişkilerden TSSB belirtileri bulunma durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. TSSB belirtileri bulunan katılımcıların Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği puanlarının TSSB belirtileri bulunmayan katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının TSSB belirtileri bulunma durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir($p>,05$).

3.2.15. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Cinsel Yönelimden Dolayı Açık Veya Örtük Ayrımcılık, Dışlanma, Şiddet Vb. Durumlara Uğradığını Hissetme Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Tablo 19. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Cinsel Yönelimden Dolayı Açık Veya Örtük Ayrımcılık, Dışlanma, Şiddet Vb. Durumlara Uğradığını Hissetme Durumuna Göre İncelenmesine Yönelik Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Ölçekler	Gruplar	n	SO	H	sd	p	Fark
Duygusal İstismar	Hiç/Az yaşadım	40	38,24	17,799	2	,000**	3>1
	Bazen Yaşadım	26	48,87				
	Çok Yaşadım	34	66,18				
Fiziksel İstismar	Hiç/Az yaşadım	40	41,14	15,197	2	,001**	3>1
	Bazen Yaşadım	26	46,08				
	Çok Yaşadım	34	64,90				3>2
Fiziksel İhmal	Hiç/Az yaşadım	40	45,65	4,661	2	,097	
	Bazen Yaşadım	26	46,75				
	Çok Yaşadım	34	59,07				
Duygusal İhmal	Hiç/Az yaşadım	40	50,03	3,641	2	,162	
	Bazen Yaşadım	26	42,69				
	Çok Yaşadım	34	57,03				
Cinsel İstismar	Hiç/Az yaşadım	40	44,89	2,981	2	,225	
	Bazen Yaşadım	26	52,69				
	Çok Yaşadım	34	55,43				
ÇÇTO-Toplam	Hiç/Az yaşadım	40	41,29	12,410	2	,002**	3>1
	Bazen Yaşadım	26	46,44				
	Çok Yaşadım	34	64,44				
Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği	Hiç/Az yaşadım	40	51,06	,861	2	,650	
	Bazen Yaşadım	26	54,04				
	Çok Yaşadım	34	47,13				
Cinsel Doyum Ölçeği	Hiç/Az yaşadım	40	54,96	1,615	2	,446	
	Bazen Yaşadım	26	46,73				
	Çok Yaşadım	34	48,13				

*<,05; **<,01

Tablo 19’te Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının cinsel yönelimden dolayı açık veya

örtük ayrımcılık, dışlanma, şiddet vb. durumlara uğradığını hissetme durumu değişkenine göre karşılaştırılmasına yönelik Kruskal Wallis H Testi sonuçları verilmiştir.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Duygusal İstismar ($H_{(2)}= 17,799$; $p<,01$), Fiziksel İstismar($H_{(2)}=2,956$; $p<,01$) alt boyutu puanları ve ölçek toplam ($H_{(98)}=12,410$; $p<,01$) puanlarının cinsel yönelimden dolayı açık veya örtük ayrımcılık, dışlanma, şiddet vb. durumlara uğradığını hissetme durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Cinsel yönelimden dolayı açık veya örtük ayrımcılık, dışlanma, şiddet vb. durumlara uğradığını çok hisseden katılımcıların Duygusal İstismar alt boyutu ve ölçek toplam puanlarının hiç/az hisseden katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca, Cinsel yönelimden dolayı açık veya örtük ayrımcılık, dışlanma, şiddet vb. durumlara uğradığını çok hisseden katılımcıların Fiziksel İstismar alt boyutu puanlarının bazen yaşadığını hisseden ve hiç/az yaşadığını hisseden katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği Fiziksel İhmal, Duygusal İhmal, Cinsel İstismar alt boyutu puanları ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının cinsel yönelimden dolayı açık veya örtük ayrımcılık, dışlanma, şiddet vb. durumlara uğradığını hissetme durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir($p>,05$).

3.2.16. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Coronavirüs Salgınının Ruh Sağlığını Olumsuz Etkileme Düzeyine Göre İncelenmesine Yönelik ANOVA Sonuçları

Tablo 20. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanlarının Coronavirüs Salgınının Ruh Sağlığını Olumsuz Etkileme Düzeyi ne Göre İncelenmesine Yönelik ANOVA Sonuçları

Ölçekler	Gruplar	n	X	ss	F	sd	p	Fark
Duygusal İstismar	Hiç/Az	34	8,03	4,12	2,327	2	,103	
	Orta	32	10,38	5,55		97		
	Çok	34	10,24	5,25				
Fiziksel İstismar	Hiç/Az	34	7,12	3,94	1,211	2	,302	
	Orta	32	7,03	3,56		97		
	Çok	34	8,32	3,89				
Fiziksel İhmal	Hiç/Az	34	7,26	2,99	1,541	2	,219	
	Orta	32	8,50	3,11		97		
	Çok	34	8,21	2,91				
Duygusal İhmal	Hiç/Az	34	10,53	3,98	3,974	2	,022*	2>1
	Orta	32	13,50	4,68		97		
	Çok	34	13,21	5,48				
Cinsel İstismar	Hiç/Az	34	7,59	4,70	1,555	2	,216	
	Orta	32	9,53	4,77		97		
	Çok	34	7,94	4,76				
ÇÇTO-Toplam	Hiç/Az	34	40,53	14,58	2,648	2	,076	
	Orta	32	48,94	15,86		97		
	Çok	34	47,91	18,28				
Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği	Hiç/Az	34	125,15	13,10	2,518	2	,086	
	Orta	32	118,50	16,60		97		
	Çok	34	117,91	14,34				
Cinsel Doyum Ölçeği	Hiç/Az	34	44,97	7,47	3,176	2	,046*	1>2
	Orta	32	39,47	11,03		97		
	Çok	34	42,53	7,83				

*<,05; **<,01

Tablo 20’te Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının coronavirüs salgınının ruh sağlığını olumsuz etkileme düzeyi değişkenine göre karşılaştırılmasına yönelik ANOVA sonuçları verilmiştir.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Duygusal İhmal alt boyutu puanlarının coronavirüs salgınının ruh sağlığını olumsuz etkileme düzeyi değişkenine

göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir($F_{(2-97)}= 3,974$; $p<,01$). Coronavirüs salgınının ruh sağlığını orta düzeyde olumsuz etkilediğini belirten katılımcıların Duygusal İhmal alt boyutu puanları hiç/az düzeyde etkilediğini belirtenlerden daha yüksek olduğu görülmüştür.

Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının coronavirüs salgınının ruh sağlığını olumsuz etkileme düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir($F_{(2-97)}= 3,176$; $p<,05$). Coronavirüs salgınından ruh sağlığını hiç/az düzeyde olumsuz etkilenen katılımcıların Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının Coronavirüs salgınından ruh sağlığını orta düzeyde olumsuz etkilenen katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Duygusal İstismar, Fiziksel İstismar, Fiziksel İhmal Cinsel İstismar alt boyutu ve ölçek toplam puanları ile Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği puanlarının coronavirüs salgınının ruh sağlığını olumsuz etkileme düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir($p>,05$).

3.3. Cinsel Yönelim Açısından Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesine Yönelik Bulgular:

Bu bölümde, cinsel yönelim açısından Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanları arasındaki ilişkilerin incelenmesine yönelik Pearson korelasyon analizi ve Spearman korelasyon analizi sonuçları verilmiştir.

3.3.1 Biseksüel Katılımcılar İçin Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Spearman Korelasyon Analizi Sonuçları

Tablo 21. Biseksüel Katılımcılar İçin Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Spearman Korelasyon Analizi Sonuçları

Ölçekler	1	2	3	4	5	6	7	8
Duygusal İst.(1)	1,000							
Fiziksel İst.(2)	,765**	1,000						
Fiziksel İh. (3)	,634**	,639**	1,000					
Duygusal İh.(4)	,805**	,479**	,580**	1,000				
Cinsel İstis.(5)	,587**	,625**	,523**	,592**	1,000			
ÇÇTO- Top.(6)	,907**	,830**	,815**	,835**	,774**	1,000		
PDÖ(7)	-,382	-,107	-,289	-,507*	-,308	-,380	1,000	
CDÖ(8)	-,035	,154	,095	-,104	-,084	,029	,417*	1,000

*<,05; **<,01

Tablo 21’de Biseksüel Katılımcılar İçin Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanları arasındaki ilişkinin incelenmesine yönelik Spearman Korelasyon Analizi sonuçları verilmiştir.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği puanları ile Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği puanları arasında negatif yönlü ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. ($r = -,507$; $p <,05$). Cinsel Doyum Ölçeği puanları ile Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği puanları arasında pozitif yönlü ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($r = ,417$; $p <,05$). Bu değişkenler haricindeki Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği alt boyutları, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmadığı belirlenmiştir($p >,05$).

3.3.2. Gey Katılımcılar İçin Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

Tablo 22. Gey Katılımcılar İçin Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

Ölçekler	1	2	3	4	5	6	7	8
Duygusal İst.(1)	1							
Fiziksel İst.(2)	,488**	1						
Fiziksel İh. (3)	,494**	,342*	1					
Duygusal İh.(4)	,557**	,392**	,627**	1				
Cinsel İstis.(5)	,518**	,526**	,290*	,278	1			
ÇÇTO- Top.(6)	,832**	,705**	,691**	,763**	,737**	1		
PDÖ(7)	-,468**	-,380**	-,392**	-,660**	-,247	-,574**	1	
CDÖ(8)	-,247	,114	,054	-,210	,131	-,061	,127	1

*<,05; **<,01

Tablo 22’de Gey Katılımcılar İçin Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanları arasındaki ilişkinin incelenmesine yönelik Pearson Korelasyon Analizi sonuçları verilmiştir.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Duygusal İstismar ($r = -,468$; $p <,01$), Fiziksel İstismar ($r = -,380$; $p <,01$), Fiziksel İhmal ($r = -,392$; $p <,01$), Duygusal İhmal ($r = -,660$; $p <,01$) alt boyutu ve ölçek toplam ($r = -,574$; $p <,05$) puanları ile Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği puanları arasında pozitif yönlü ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bu değişkenler haricindeki Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği alt boyutları, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmadığı belirlenmiştir($p >,05$).

3.3.3. Lezbiyen Katılımcılar İçin Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

Tablo 23. Lezbiyen Katılımcılar İçin Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

Ölçekler	1	2	3	4	5	6	7	8
Duygusal İst.(1)	1,000							
Fiziksel İst.(2)	,614**	1,000						
Fiziksel İh. (3)	,571**	,363	1,000					
Duygusal İh.(4)	,720**	,640**	,679**	1,000				
Cinsel İstis.(5)	,149	,152	,490**	,251	1,000			
ÇÇTO- Top.(6)	,805**	,749**	,739**	,880**	,473*	1,000		
PDÖ(7)	-,405*	-,305	-,544*	-,558*	-,099	-,510*	1,000	
			*	*				
CDÖ(8)	,017	,058	,171	,066	,115	,094	,354	1,000

*<,05; **<,01

Tablo 23’de Lezbiyen katılımcılar için Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanları arasındaki ilişkinin incelenmesine yönelik Pearson Korelasyon Analizi sonuçları verilmiştir.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Duygusal İstismar ($r = -,405$ $p <,05$), Fiziksel İhmal ($r = -,544$; $p <,01$), Duygusal İhmal ($r = -,558$; $p <,01$) alt boyutu ve ölçek toplam ($r = -,510$; $p <,05$) puanları ile Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği puanları arasında pozitif yönlü ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bu değişkenler haricindeki Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği alt boyutları,

Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği puanlarının arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmadığı belirlenmiştir($p>,05$).

3.3.4. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanları İçin Cronbach's Alfa Güvenirlik Analizi Sonuçları

Tablo 24. Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği Puanları İçin Cronbach's Alfa Güvenirlik Analizi Sonuçları

Ölçekler	Cronbach's Alfa
Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği	,936
Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği	,935
Cinsel Doyum Ölçeği	,869

Tablo 24 'de Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği Puanları İle Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Cinsel Doyum Ölçeği için Cronbach's Alfa güvenirlilik analizi sonuçları verilmiştir.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği için Cronbach's Alfa güvenirlilik katsayısı ,936 olarak hesaplanmıştır. Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği için Cronbach's Alfa güvenirlilik katsayısı ,935 olarak hesaplanmıştır. Cinsel Doyum Ölçeği için Cronbach's Alfa güvenirlilik katsayısı ,869 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 25. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Değişken	Gruplar	N	%
Bilimsel bir konu da cinsel yönelim veya cinsel kimlik ile ilgili sorulan sorular sizi rahatsız eder mi?	Evet	16	16,0
	Hayır	84	84,0
	Toplam	100	100,0
Açılma sürecinizi çevrenizle ne ölçüde paylaştınız?	Herkesle Paylaştım	16	16,0
	Kısmi bir çevreyle paylaştım	79	79,0
	Kimse ile paylaşmadım	5	5,0
	Toplam	100	100,0
Queer teori fikrine sıcak bakıyor musunuz?	Evet	46	46,0
	Hayır	6	6,0
	Bilgim Yok	48	48,0
	Toplam	100	100,0
Cinsel sağlıkla ilgili bilgilerinizin ilk kaynağı neydi	Okul	6	6,0
	Aile	10	10,0
	Arkadaş	18	18,0
	İnternet vb. kaynaklar	58	58,0
	Diğer	8	8,0
	Toplam	100	100,0
Cinsel haklar konusunda bilgi sahibi misiniz?	Evet	53	53,0
	Hayır	13	13,0
	Kısmen	34	34,0
	Toplam	100	100,0
Şu anda çalışıyor musunuz?	Çalışan	66	66,7
	Çalışmayan	33	33,3
	Toplam	99	100,0
Eğitim Durumu	İlkokul	2	2,0
	Ortaokul	23	23,0
	Lise	58	58,0
	Üniversite	14	14,0
	Yüksek Lisans	3	3,0
	Total	100	100,0
Son 1 aydır devam eden psikolojik bir rahatsızlığınız var mı?	Var	15	15,0
	Yok	85	85,0
	Toplam	100	100,0
Coronavirüs döneminden Ruh sağlığınız ne ölçüde olumsuz etkilendi?	Hiç Etkilenmedi	10	10,0
	Az Etkilendi	24	24,0
	Orta Düzey Etkilendi	32	32,0
	Fazla Etkilendi	13	13,0
	Çok Fazla Etkilendi	21	21,0
	Total	100	100,0

3.3.5 Veri Analizi

Betimsel verilerin analizinde ortalama, standart sapma yüzde ve frekans değerleri kullanılmıştır. Verilerin normalliği çarpıklık ve basıklık değerleri ile incelenmiştir. Basıklık ve çarpıklık değerlerinin + 1,5 ve -1,5 arasında yer aldığı normal dağılım olduğu kabul edilmektedir (Tabachnick ve Fidelly, 2013). Bu araştırmada verilerin normal dağıldığı belirlenerek parametrik testler tercih edilmiştir. Parametrik test varsayımlarının karşılanmadığı durumlarda parametrik olmayan testler tercih edilmiştir. Ölçekler arasındaki ilişkilerin belirlenmesinde Pearson korelasyon analizi ve Spearman korelasyon analizi Regresyon analizi kullanılmıştır. Gruplar arası farklarda ise Kruskal Wallis H testi, ANOVA Mann Whitney U testi ve Bağımsız Gruplar t-Testi testi kullanılmıştır. Varyansların homojen olmadığı durumlarda varyanslar homojen olmadığından kullanılan test istatistikleri kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS 24 programı ile gerçekleştirilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TARTIŞMA VE SONUÇ

Mevcut çalışmaların çoğu, heteroseksüel kadın ve erkekler üzerindeki cinsel istek ve fantezilere odaklanmıştır (Nimbi, 2020). Araştırmalarda cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğiyle ilgili çalışma sayısının oldukça sınırlı olduğu gözlenmektedir (Kabacaoğlu, 2015). Dolayısıyla çalışmamızda heteroseksüel ilişkilerden ve evliliklerden karşılaştırılacaktır. Cinsel istek ölçüleri genellikle dolaylıdır ve dürtü belirtilirlerine odaklanır (örneğin, cinsel ilişki veya mastürbasyon sıklığı, cinsel fanteziler, uyarılma, kişinin bildirdiği düzey ve cinsel arzusun yoğunluğu, cinsel sıkıntı, seks yapma girişimleri veya alıcılığı). Arzu ifadeleri, hem bireyler arasında hem de aynı kişi içinde, anlık dalgalanmalardan yaşam boyunca geniş değişikliklere kadar geniş bir yelpaze de farklılık gösterir (Ninbi, 2020)

Yaşlı yetişkinlerin cinsel tatminleri, olumsuz inançlar da dahil olmak üzere çeşitli psikososyal ve biyolojik etkenlerden etkilenir. Cinsel işlev bozukluğu prevalansı yaşla birlikte artsa da, cinsel tatmin çalışmaları sadece bir azınlığın önemli bir sıkıntı yaşadığını ortaya koymaktadır. LGBTQ+ yaşlı erişkinlerde cinsel ifadeye karşı stigma, reddedilme korkuları nedeniyle aile veya bakım sağlayıcılarından cinsel yönelimin gizlenmelerine neden olabilir. (Srinivasan ve ark, 2013). Cinsellik yaşlı LGBTQ+'ların yaşamlarının bir parçası olarak devam etmektedir. Araştırmamızda ise yaşın cinsel doyumu yordamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmamız da bu yönlü bir sonuç verdiği söylenebilir. LGB bireylerinin yaşamlarının ileri safhalarında da cinselliğin önemini kaybetmediği söylenebilir. Fakat araştırmamızın da daha genç bir popülsayonda ağırlık gösterdiğide su götürmez bir gerçektir (Srinivasan ve ark 2013) Kara ve ark (2004), çocukluk çağı ihmaline yakalananların çoğunun işsizlik, kriz içeren durumlar, çocukluk çağı istisamarı gelir düzeyi istismar düzeyini arttıran bir faktördür. Ekonomik gelir durumunun travmatik yaşantılar açısından önemli bir etken olduğu söylenebilir.

Literatürde sosyoekonomik düzeyin

düşüklüğü ile travmatik yaşantıların sıklığı arasında doğrudan ve dolaylı bağlar kurulmaktadır. Bu noktada ev içi şiddetin payının olabileceği düşünülebilir. Güler ve ark. (2002) annelerin çocuklarına uyguladıkları fiziksel ve duygusal istismar tepkilerinin ve bunları etkileyen etmenleri araştırdığı çalışmada, annelerin duygusal ihmal: %93, fiziksel istismar: %87,4 istismar uyguladıkları şeklinde bir sonuç elde edilmiştir. Çalışmamızda da benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Yıldız (2017) Cinsel doyuma gelir düzeyinin etkisinin de incelendiği bir çalışmada gelir düzeyi yüksek olan bireylerin cinsel doyumu gelir düzeyi orta olan bireylere göre daha fazla yaşadığı bulunmuştur. Fakat araştırmamızın bulgularıyla sözü geçen araştırmayı destekler nitelikte bir sonuca ulaşılmamıştır.

Lezbiyen ve gey bireylerin travma sonrası stres bozukluklarının incelendiği bir çalışmada; bireylerin cinsel kimliklerini keşfettikleri ve açılma sürecinde ailesi ve akranlarından aldıkları tepkilerinin sosyal çevreleriyle olan ilişkilerini ve yaşadıkları stres düzeyini önemli derecede etkilediği tespitine yer vermiştir (Derli, 2020).

Psikolojik dayanıklılığın bazı değişkenlere göre incelendiği bir çalışmada, yaş değişkeni ile anlamlı fark bulunmuştur fakat alanyazın incelendiği zaman bu sonuçla ilgili olarak farklı görüşlere de rastlamak mümkündür (Eroğlu, 2020)Yaptığımız çalışma da ise tersi sonuçlar elde dildiği söylenebilir.

Ailenin eğitim düzeyinin düşüklüğü (Oral, 1993; Kara ve ark, 2004; Bilir, Arı, Dönmez ve Güneysu 1991) ihmal ve istismara uğrama olasılığını arttırmaktadır.Yaptığımız araştırma da ise eğitim düzeyi orta diye nitelendirdiğimiz katılımcıların fiziksel istismara uğramasının aile eğitim durumu yüksek olan katılımcılara göre daha fazla bulunmuştur.

Literatüre bakıldığında erkeklerin kadınlara kıyasla daha yüksek cinsel doyuma sahip oldukları sonucuna varılmıştır (Koçak, 2009) Araştırmamızda ise lezbiyen ve Gay katılımcılar açısından bu durumu ıspatlayacak herhangi bir

bulguya sahip değiliz. Sadece bisexüellerin cinsel doyum puanlarının gey ve lezbiyenlerden daha yüksek olduğu bulgular arasındadır.

Literatüre bakıldığında cinsel doyumunu etkileyen faktörlere yönelik yapılan çalışmalarda birçok anlamlı ilişki bulunmaktadır. Genel olarak cinsel doyum düzeyine demografik verilerden çok eşlerle olan ilişkilerin etki ettiği düşünülmektedir (Akt. Vural ve Temel, 2010). Ancak Vural ve Temel (2010) cinsel doyum düzeyi üzerinde yaş, eğitim ve gelir düzeyi değişkenlerinin beraber ele alındığı varyansın kadın ve erkeklere göre farklılaştığını ve erkeklerde eğitim düzeyi ve cinsel doyum arasında anlamlı bir ilişki bulunduğunu tespit edilmiştir. Bu ilişkiye göre erkeklerde eğitim düzeyinin artmasının cinsel doyuma olumlu etkisi olduğu düşünülmüştür. Araştırmamızda isesadece bisexüel katılımcıların cinsel doyumunun lezbiyen ve gey katılımcılarından daha yüksek olduğunu söylemek mümkün.

Heterosexuel evlilik uyumuna cinsel doyumun da etkisinin incelendiği bir çalışmada, evlilik uyumu ve cinsel doyum arasındaki ilişki incelendiğinde pozitif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Evlilik uyumuyla ilgili yaşanan bir problemin cinsel doyuma negatif etki ettiği, cinsel doyumla ilgili yaşanan bir problemin de evlilik doyumuna negatif etki ettiği bilinmektedir. (Başsayın Kızılöz, 2018) Cinsel doyum yordamasında önemli etken her genel anlamda ilişki doyumunu olduğu söylemekte bir beis yoktur, yanı sıra cinsel bilgilendirme de önemli bir rol oynar (Vural ve Temel,2010) Erkeklerde eğitim düzeyi Cinsel doyumunu yordamda önemli rol oynarken, kadınlarda ise böyle bir etki yoktur. Çalışmamızda görüldüğü üzere cinsel doyumunu yordama da sosyodemografik özelliklerin birincil etkisi yoktur. Literatür çalışmalarıyla paralel sonuçlar elde edildiği söylenebilir. Literatüre bakıldığında cinsel doyumunu belirleyen daha çok duygusal fenomenler olduğu dikkati çekmiştir.

Psikolojik dayanıklılığın cinsiyet kaynaklı olarak gelişmemesi ile ilgili çeşitli fikirlerden bahsedilebilir. Cinsiyetin yanı sıra deneyimlenen travmatik deneyim, negatif yaşam koşulları, stres faktörlerinin artışı, tıbbi ve ruhsal sağlık durumu, zeka kapasitesi, psikosozal desteklenme gibi çok sayıda bu araştırmada

kontrol edilmeyen olgunun etkili olması ile ele alınabilir. (Aydın ve Egembediyeva, 2018) Çalışmamızda ise psikolojik dayanıklılığı yordayan etkenler ise Homoseksüel 1 cinsiyetten yaşlı çiftler arasında cinsel doyumun yordayıcılarını bulmayı amaçlayan bir çalışma, ilişki memnuniyetinin çiftlerin cinsel tatminine olumlu katkısı olduğu sonucuna varmıştır. Ayrıca ilişki doyumunun sadece cinsel doyumla değil, aynı zamanda dayanıklılıkla da ilişkili olduğu bulunmuştur (Fleishman, Crane, Koch 2019). Çalışmamızda ise benzer bir sonuçlara ulaşmadığını söyleyebiliriz.

Karatay ve ark (2018) de yaptıkları çalışmaya göre çocukluk çağı travmalarının ilerleyen aşamalarda flört şiddetine yol açtığı açıklanmıştır. Duygusal travmalarla yüklü olan ilerleyen yıllarda ilişkilerinde daha fazla sorun yaşadığı bilinmektedir. Bağ, kontrol ve ilişkisel kayıpların yanı sıra güven ve ilişki geliştirmek kapasiteleri- nin bu yolla zarar gördüğü açıklanabilir.

Kadınlarda çocukluk çağı travması yaşanmasının cinsel işlev ve cinsel doyuma etkisinin incelendiği bir çalışmada; çocuklukta travma yaşamamış kadınların cinsel işlevleri ve cinsel doyumları arasındaki ilişkiye bakıldığında pozitif yönlü bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır (Şık, 2019). Araştırmamızda ise cinsel doyum ile travmalar arasında doğrudan bir bağlantı kurmak zor.

Güvenli bağlanmayı dolaylı olarak iyi bir ilişkinin yansıması olarak okuyacağımız şekilde homoseksüel çiftler arasında yapılan bir çalışma da güvenli bağlanmanın derecesi arttıkça ilişki kalitesinde ve doyumda da artış gözlenmektedir. Böylelikle daha güvenli bağlanmayla bağlanmış çiftler daha sağlıklı ve doyurucu ilişkiye sahip olmaları muhtemeldir. (Okçi, 2017) Bağlanma olgusunu duygusal patternlerin dolaylı bir yordayıcısı olarak okuduğumuzda güvenli bağlanmanın duygusal ilişkiye ve cinsel ilişkiye olumlu yansıması olarak okunabilir. Literatüre bakıldığında genel anlamda cinsel doyumun önemli yordayıcısı duygusal doyum olduğu gözlenmiştir. Cinsel doyum ile bağlanma stilleri arasındaki ilişkinin incelendiği bir çalışmada özellikle kaçınmacı bağlanma değişkeninin cinsel

doyumun negatif anlamda anlamlı bir yordayıcısı olduğu sonucuna varılmıştır (Yıldırım, 2019).

Psikolojik dayanıklılıklar ile duygusal ilişkilerin iyi gitmesi durumunu iki farklı şekilde ele alabiliriz, psikolojik dayanıklılıkları iyi olduğu için ilişkileri iyi gitme; ilişkileri iyi olduğu için psikolojik sağlamlık yaşadığını söylelenebilir. Sık Partner değiştirmeyen katılımcıların Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği puanlarının sık partner değiştiren katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür. Sonuç olarak cinsel do- yumu belirleyen etkenler arasında psikolojik dayanıklılık ve travmaların doğrudan bir etkisine rastlanmamıştır. Çocukluk çağı travmalarının duygusal ihmal ve istis- marının bir etkisi olarak duygusal yaşamda aracılık rolü yaptığı söylelenebilir. Çalışmamızda her ne kadar Psikolojik dayanıklılık ve travma türlerinin bir rolü olma- sada popölasyonumuz dışında da çalışmalara ihtiyaç olduğu söylelenebilir.

LGBTİ hareketiyle yürütülecek çalışmaların dolaylı da olsa eşcinsel birey- lerin yaşam kalitesini artıracakı söylelenebilir. (Kabacaoğlu, 2015) bu dolayında partner bulmak, güvenli ilişkiler kurmak ve kendini kabul etmek açısından duygu- sal ilişkilerine dolayısıyla cinsel doyumlarına da bir etki edileceği düşünülebilir.

Kabacaoğlu (2015) yaptığı nitel bir araştırmaya göre gey ve lezbiyen birey- lerin açılma süreçlerinde en önemli sorunun homofobi seksist tutumlardır. Araç- tırmamızda ise açılma sürecinin diğerk dayanıklılık, çocukluk çağı travması veya cinsel doyumla anlamlı düzeyde farklılaşmadığı gözlenmiştir. LGBTQ+ hakları savunuculuğu ile cinsel tatmin arasındaki ilişki literatürde yer almamıştır. Bununla birlikte, aktivizmin pozitif olarak ilişkilendirilebileceğini gösteren çok az çalışma vardır (Kwon, 2013).

Arnavutlukta önemli bir aktivist olan ProLGBT İcra Direktörü Pinderi, aktivizmin esneklik yaratabileceğine vurgu yapmış; LGBTIQ+ hakları savunucusu olma ko- nusundaki deneyimlerini şu şekilde ifade ediyor: 'Birçok kişi için aktivizm iyileşti- rici ve sağlıklı olabilir. Kendi deneyimime bakılacak olursa, ruh sağlığı ve izolas- yonun üstesinden gelmek için aktivizmi kullandım (Pinderi, 2017) Pinderi'nin aktivizmi kullanma becerisine vurgusu psikolojik başatme şekilleriylede ilişkili olduğu not edilmelidir. Bu anlamda, aktivizm ve esneklik arasındaki olumlu ilişki göz

önüne alındığında, aktivizm, esneklik yoluyla cinsel tatmin için de bir yordayıcı olarak düşünülebilir. Cinsel tatminde cinsel yönelimle ilgili farklılıklar üzerine yapılan bir araştırma ile bulundu. Araştırma, hem kadın hem de erkek biseksüel bireylerin, heteroseksüel ve eşcinsel bireylere kıyasla daha az cinsel doyuma sahip görüldüğünü ortaya çıkardı. (Björksam, Mainheimer, Löfström, 2020) Özellikle biseksüel kadın ve erkekler heteroseksüel ve homoseksüel kadın ve erkeklere göre daha az cinsel tatmin yaşarlar şeklindeki sonuçlar çalışmamızın bulgularıyla çelişen sonuçlar elde edildiği söylenebilir. Eşcinsel cinselliği birçok yönüyle araştırılabilir. Yeni çalışmalarla beraber cinsel yaşamı yordayan belirleyiciler daha fazla gün yüzüne çıkmayı beklemektedir.

Birçokları için, aktivizm çözücü ve sağlıklı bir etkileşim olabilir. (Pinderi, 2017) COVID-19 cinsel yolla bulaşan bir hastalık olmamakla beraber temas ile bulaşabildiği için cinsel davranışlarda ve tatminde değişiklik yaratacağına dikkat edilmelidir. Bu sürecin insan cinsel sağlığı ve yaşamına etkisini önümüzdeki yıllarda daha net görebileceğiz. (Bahadır, 2020). Bugüne kadar pandemi süreci dünyada için yeni bir deneyimi işaret etmektedir, problemleri ruhsal açıdan anlamakta güçlük çekmiştir. İnsanların özgürlükleri kısıtlandı, maddi ve manevi zarara uğradılar ve bu olanlar kısa bir zaman zaman diliminde gerçekleşti. Ani değişim insanlar üzerindeki etkileri ise Panik, depresyon, kaygı etkileşimlerine yol açtı. (Ulaş, 2020) Direkt çalışmamıza etkisini anlayabileceğimiz araştırmalar olmazsa da coronavirüsün insanların ruh hali üstünde olumsuz etkisinin cinsellik üzerindeki etkisini tahmin etmek zor değildir. Çalışmamıza göre hem cinsel doyum coronavirüsün ruh sağlığı üzerindeki olumsuz etkileriyle paralel olarak etkilenmiştir. Nimbi ve ark (2020) sağlık raporunda, ortaya çıkan cinsiyet-pozitif yaklaşımlar güçlü ve daha güvenli seks uygulamaları ve marjinal cinsellik adına destek ve eğitim sağlamak için önemli araçlar olabilir. LGBT+ cinsel ilişkiler ve duygusal ilişkilerin derinleştirilmesinin, sadece kadınlarda ve eşcinsel erkeklerde değil, aynı zamanda gökkuşağının diğer tüm tonlarında (biseksüel, transseksüel, aseksüel, sıvı ve ikili olmayan/cinsiyet-tayrımı olmayan kimlikler) önemi güçlü bir şekilde vurgulanmıştır.

Sonuç olarak, LGBTQ+ alanında cinsel çalışmalar kısıtlı olup çeşitlendirilmelidir. Cinsel doyumu belirleyen etkenler çocukluk çağı travmaları, psikolojik

dayanıklılık gibi değişkenlerden çok; coronavirüsten kaynaklı ruhsal durumlar ve duygusal ilişkinin iyi olup olmadığı gibi değişkenlerdir.

Pozitif cinsellik için sadece sağlıklı, güvenli seks çalışmaları yetersiz olup eşcinsellerin duygusal yaşamında da kendini tanımaları, derinleşmeleri gerekmektedir. Duygusal ilişkilerin yaşanmasının yolu daha hak temelli bir yaşam, ayrımcılığın azalacağı eşcinselliğin yargılanmadığı makro sistemler geliştirmekten geçmektedir.

KAYNAKÇA

Aker T, Karancı N, Işıklı S, Erkan B. B, Gül E, Yavuz H. (2012) Türkiye De Yaşam Olayları Ve Ruhsal Etkileri, Matus Yay, 2-7

Aker T., Hamzaoglu O., Boşgelmez Ş., (2007), Kocaeli - Ruhsal Travma Kısa Tarama Ölçeği” Nin (Kocaeli - Kısa) Geçerliği, Düşünen Adam; 20(4):172-178

Akın A ,(2007), Toplumsal Cinsiyet (Gender) Ayrımcılığı ve Sağlık, Toplum Hekimliği Bülteni , Cilt 26, Sayı 2

Akın A. , (2007) Öz-güven ölçeğinin geliştirilmesi ve psikometrik özellikleri, Abant İzzet baysal Üniversitesi eğitim fakültesi dergisi, Cilt 7, Sayı 2

Akkaş İ. (2019) Cinsiyet ve toplumsal cinsiyet kavramları çerçevesinde ortaya çıkan toplumsal cinsiyet ayrımcılığı Ekev akademi dergisi 1: 97-117

Akdemir A, Örsel S, Dagi,Türkçaparh, Can N,Özbay H. Hamilton Depresyon Derecelendirme Ölçeği (Hddö)'Ningeçerliliği Ve Güvenirliliği Ve Klinikteki Kullanımı, Psikiyatri, Psikoloji Ve Psikofarmakoloji Dergisi (1996:4)41:251-9.

Aydın ve Egemberdiyeva, 2018, Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik Sağlık Düzeylerinin İncelenmesi, Türkiye Eğitim Dergisi 2018, Cilt 3, Sayı 1, 39-46

Alaca M., (2019), Dünyanın ortak sorunu çocuk istismarı, <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/dunyanin-ortak-sorunu-cocuk-istismari/1463860>
27 Nisan 2019

Bag M., (2019) , Hindistan'da yeni yasanın ardından çocuk tecavüzcüsüne ilk idam kararı , <https://tr.euronews.com/2019/02/04/hindistan-da-yeni-yasanin-ardindan-cocuk-tecavuzcusune-ilk-idam-karari> 4 Şubat 2019

Başar K., Öz G., (2016) Cinsiyetinden Hoşnutsuzluğu Olan Bireylerde Psikolojik Dayanıklılık: Algılanan Sosyal Destek Ve Ayrımcılık İle İlişkisi,Türk Psikiyatri Dergisi 2016;27(4):225-34

Beauvais, F., Jumper –Thurman, P., Helm, H., Plested B., & Burnside, M. (2004) Surveillance of drug use among American Indian adolescents: Patterns over 25 years. Journal of Adolescent Health, 34, 493-500

Berne, E, (1986), İnsanca Sevgi ve Cinsellik, Yaprak Yay. 16-52

Bee H, Boyd D, (2007) Kaknüs Yayınları- Ders Kitapları, Kaknüs yayınları, syf 12-87

Bayram S. , Duman R. N. , Demirtaş B.(2018) ,Üç İnsan, Bir Olay, Üç Farklı Travmatik Deneyim Süreci , Türkiye Bütüncül Psikoterapi Dergisi/ Cilt:1, Sayı:1, : 165-182

Brier J.N, C. Scott, Travma Terapisinin İlkeleri Dsm-5 İçin Güncellenmiş Klavuz (2016), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İkinci Basım, 2-6

Bozdemir N, Özcan S. (2011) Cinsellik Ve Cinsel Sağlığa Genel Bakış.Turkish Journal Of Family Medicine And Primary Care (Tjfmpe) 2011; 5:37-46

Bilir, Ş., Arı, M., Dönmez, N. ve Güneysu, S. (1991). 4-12 Yaşları Arasında 16.000 Çocukta Örselenme Durumları İle İlgili Bir İnceleme, Çocuk İstismarı ve İhmali, Ankara: İlo, 47-53

Björkenstam C, Mannheimer L, Löfström M, et al. Sexual Orientation–Related Differences in Sexual Satisfaction and Sexual Problems—A Population-Based Study in Sweden. J Sex Med 2020;17:2362–2369.

Cetad, (2008), ‘Eşcinsensellik’ Bilgilendirme Dosyası Basın bülteni, İstanbul.

CETAD (2006, “Cinsel Yaşam ve Sorunları” Dosyası, 1. Bilgilendirme Dosyası Basın Bülteni, İstanbul.

Cinsel Şiddet ile Mücadele Derneği (2015) Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği (cinselsiddetlemucadele.org), Kavramlar

Canbolat F., (2017) , Nesne ilişkileri kapsamında Freudyen konseptler üzerine bir literatür taraması oral saplanımlı bir histeri vakası ve terapi süreci, Ayna klinik psikoloji dergisi, 4(2) 24-36

Colak B. Korkurcan A. Özsan H. H., Dsm’ler Boyunca Travma Kavramının Seyri, Kriz Dergisi 18 (3) 19 – 25

Çögenli M.Z., (2019) Soma Maden Kazasından Sağ Kurtulan İşçilerin Travma Sonrasistres Problemlerinin Ve Psikolojik Süreçlerinin Değerlendirilmesine Yönelik Nitel Bir Araştırma, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 405-421

Çelebi D. Zimba I., (2018), Toplumsal Cinsiyet kavramı, Evrensel Gazetesi internet sitesi Sayı:305

Çögenli M. Z. (2019), Soma maden kazasından sağ kurtulan işçilerin travma sonrası stres problemlerinin ve psikolojik süreç değerlendirmesine yönelik nitel bir araştırma, Anadolu üniversitesi sosyal bilimler dergisi Cilt 19 , Sayı 3 , 405-422

Çocuk Alanında Çalışan Avukatlar Derneği (2016) , Çocuklara Yönelik Ticari Cinsel Sömürü Ne Demektir. https://www.ecpat.org/wp-content/uploads/2016/04/What-is-CSEC_in-Turkis_bros%CC%A7u%CC%88r.pdf Tarih: 23.07.2017

Derli, E.S. (2020). LGBTİ bireylerde travma sonrası stres bozukluğu, damgalanma ve başa çıkma arasındaki ilişki (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Bilgi Üniversitesi Lisansüstü Programları Enstitüsü, İstanbul.

Nusret Fişek (1982), Kitaplaşmış yazılar,TTB yayınları, 1-3 , Erşim: Prof. Dr. Nusret Fişek'in Kitaplaşmamış Yazıları - I (ttb.org.tr)

Eroğlu, M. (2020). Öğretmen adaylarının psikolojik dayanıklılıklarının incelenmesi. Eğitim ve Yeni Yaklaşımlar Dergisi, 3(2), 80-86.

Şahin D. (2016), Kişilik Bozuklukları ; Klinik Gelişim İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, İstanbul

Ulusal Çocuk Merkezi(2019) Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse” (ISBN: 978-92-61-21501-9) Telif Hakları: ECPAT International, Uluslararası Çocuk Merkezi - ECPAT Türkiye 2019.

Güler, N., Uzun, S., Boztaş, Z. ve Aydoğan, S. (2002). Anneleri tarafından çocuklara uygulanan duygusal ve fiziksel istismar/ihmal davranışı ve bunu etkileyen faktörler. Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi 24, (3), 129-132

Göçeoğlu Ü. Ü. , Cenger C. D. ,(2018) , Travma Sonrası Erken Gebelik Kaybı: Olgu Sunumu Cüneyt Destan , Med J SDU / SDÜ Tıp Fak Derg DOI : 10.17343/sdutfd.374193

Göksedef E., (2020) , Türkiye'de çocuğun cinsel istismarı neden önlenemiyor? <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-53117571> 21 Haziran 2020

Hacıoğlu M., Gönüllü O., Kamberyan K. , (2002)Düşünen Adam;Travma Sonrası Stres Bozukluğu Tanısının Gelişimi Üzerine Bir Gözden Geçirme)5(4): 210-214
Herman, J.L. (2007). Travma ve İyileşme Şiddetin Sonuçları Ev İçi İstismardan Siyasi Teröre. T. Tosun (çev.), İstanbul: Literatür Yayıncılık. (orijinal baskı tarihi 1992)

Hotun Ş. N., Bilgiç D., (2015),Toplumda Eşcinsellere Yönelik Tutumlar Ve Lezbiyen Kadınlarda Sağlık Eşitsizliği,Hsp 2016;3(3):216-225 , Doi: 10.17681/Hsp.90770 2016

Hevi Lgbti Derneği (2017) HIV Hikayeleri, Heviyayınları,2018, syf2-8

Gizir, C. A., & Aydın, G. (2006). Psikolojik Sağlamlık Ve Ergen Gelişim Ölçeği'nin Uyarlanması: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışmaları. Türk Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Dergisi, 3(26), 87-99. 11.

Göçeoğlu Ü. Ü. , Cenger C. D. ,(2018) , Travma Sonrası Erken Gebelik Kaybı: Olgu Sunumu Cüneyt Destan , Med J SDU / SDÜ Tıp Fak Derg DOI : 10.17343/sdutfd.374193

Incesu C., (2004) Cinsel İşlevler Ve Cinsel İşlev Bozuklukları, Klinik Psikiyatri 2004;Ek 3:3-13

Jane M. Fleishman, PhDa , Betsy Crane, PhDb , and Patricia Barthallow Koch (2019) Correlates and Predictors of Sexual Satisfaction for Older Adults in Same-Sex Relationships , PhDc a Independent Researcher; b Center for Human Sexuality Studies, Widener University, Chester, Pennsylvania, USA; c College of Health and Human Development, Penn State University, State College.

Kararırmak Ö., (2016) Psikolojik Sağlamlık, Risk Faktörleri Ve Koruyucu Faktörler, Türk Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Dergisi, Cilt: Iii Sayı:26 131-142

Kayır A. , (2009) , Kadın Cinsel Uyarılma Bozukluğu (Fsad) , Female Sex Arousal Disorder , Türkiye Klinikleri J Psychiatry-Special Topics. 2(4):34-6

Kabacaoğlu, G. (2015). Gey ve lezbiyenlerde açılma süreci: Nitel bir çalışma (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.7-11

Kara, B., Biçer, Ü. ve Gökalp, A, S (2004) Çocuk istismarı. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi; 47: 150—153

Kokurcan A. , Özsan H. H. (2012) Tramva kavramının psikiyatrik tarihindeki seyri, Kriz dergisi 20 (1-2-3) 19-23

Kıvrak ve ark , (2015) , Kadına yönelik eş şiddeti, çocukluk travmaları, depresyon ve yaşam kalitesi: Toplum temelli çalışma , Anadolu Psikiyatri Derg; 16:314-322

Koçak, G. (2019). Sexual self-schemas: an exploration of their impact on frequency of masturbation and sexual activity, sexual satisfaction, and marital adjustment

(Unpublished Master's Thesis). Middle East Technical University The Graduate School Of Social Sciences, Ankara.

Levinne, P,(1997), Kapları Uyandırmak, Butik Yayıncılık, 10-34

Nimbi F., G.Ciocca, E.Limocin Fontanesi, Ü. Uysal, M.Flinchum, R.Tambeli E. Janini ve C.Simonelli, 2020, Sexual Desire and Fantasies LGBT+ Community: a focus on Bisexuals, Transgender and other shades of the rainbow, Current healthy sexuality report, 162–169

Okçi B,. (2017) Cinsel Yönelimin Bağlanma Stilleri, Cinsel Doyum Ve Psikopatoloji Yönünden Değerlendirilmesi, Işık Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Yüksek Lisans Tezi, 4-5

Paho Akt, Aydın M. (2012), Cinsellik Ve Estetik, Düzce Tıp Fakültesi Dergisi 2014; 16(1): 70-72

Pinderi K, When advocacy work builds resilience, everyone benefits For many, activism can be healthy and healing, Open Global Rights, 2017

Pelendeciğlu B. , Bulut S. ,(2019) ,Çocuğa yönelik aile içi fiziksel istismar, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Dergisi Cilt: 9 Sayı :1 Haziran 2009

Rutter M. , (2006), Implications of Resilience Concepts for Scientific Understanding, Ann. N.Y. Acad. Sci. 1094: 1–12 (2006). C New York Academy of Sciences.

Sadıç E. , Beydağ K. D. Hemşirelik Öğrencilerinin Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutumları ve Etkileyen Faktörler, Hemşirelik Bilimi Dergisi 2018 1(2) 05–13

Saraç L. (2014) Beden eğitimi öğretmen adaylarının eşcinsellere yönelik bilgileri, tutumları ve dindarlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi, Pamukkale Journal of Sport Sciences, Vol.5, No.1, Pg:77-91

Soner G. , Altay B. (2019) , Eşcinsel ve Biseksüel Bireylerin Sağlığı ve Hemşirelik Bakımı ,Ondokuz Mayıs Üniversitesi, SdÜ Sağlık Bilimleri Dergisi, Cilt 10 Sayı 4

Stein M. B., Rothbaum B. O. , (2018), 175 Years of Progress in PTSD Therapeutics: Learning From the Past, Am J Psychiatry 2018 Jun 1;175(6):508-516.

Şimşek, Z., Ökten, Ş., Yıldırımka, G., Kara, B., & Erçetin, G. (2015). Turkish Journal of Occupational/Environmental Medicine and Safety, 1(2).

Şık, N. (2019). Çocukluk çağı travması olan kadınlarla, çocukluk çağı travması olmayan kadınlarda arasında; cinsel işlev ve cinsel doyum karşılaştırması (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

140joniurs (2016) .Tanımlar, İstatistikler ve Kanundaki Karşılıklarıyla Çocuk İstismarı <https://140journos.com/tanimlar-i%CC%87statistikler-ve-kanundaki-karsiliklariyla-cocuk-i%CC%87stismari-18d053050b36> Tarih: 04. 29.2016

Turan S. (2014), Günah, hastalık ya da alternatif bir yaşam biçimi mi? Modern yahudi mezheplerinde homoseksüellik konusunda yaşanan kırılmalar, İstanbul üniversitesi ilahiyat fakültesi dergisi, 30, 135- 172

Özsungur B. (2010) Cinsel kimlik gelişimi ve cinsel kimlik bozulduğunda psikososyal değişkenler: Gözden geçirme Çocuk ve Ruh Sağlığı Dergisi: 17(3)

Özen Y. , (2017) , Psikolojik tramvanın insanlık kadar eski tarihi, The journal of social science Cilt: 1 Sayı:1

Özmen M. , (2007), Çocuklukta travmaya maruz kalan hastalarda simgeleştirme, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Psikiyatri AD

Ulaş D., 2020 , Koronavirüsten korunmak için cinsel hayatta nelere dikkat etmek gerekiyor? (cumhuriyet.com.tr) . Tar: 05.09.2020

Uluslararası Çocuk Merkezi Derneği, (2016), Çocuklara Kötü Muamelenin Önlenmesi: Bu Konuda Harekete Geçilmesine ve Kanıt Toplanmasına Yönelik bir Kılavuz, Erişim: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/43499/9241594365_tur.pdf?sequence=21&isAllowed=y

Ungar M., Ghazinour M., Richter J., (2013), Annual Research Review: What is resilience within the social ecology of human development?, Journal of Child Psychology and Psychiatry 54:4 , pp 348- 366

Unicef (2006) ,Çocuklara Kötü Muamelenin Önlenmesi: Bu Konuda Harekete Geçilmesine ve Kanıt Toplanmasına Yönelik bir Kılavuz, Çevr: Gökçe Ergin Remplef

Vural, B. K.ve Temel, A. B. (2010). Cinsel doyumun yordanmasında bazı faktörlerin incelenmesi. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi. 13(1), 24-34. Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

World Health Organization (2010) , Education And Treatment In Human Sexuality: The Training Of Health Professionals. Who Technicall Report Series No 572

Qionudoz, M, (2016), Freud'u Oku / Freud'un Kronolojik Keşfi,, Preses Üniversitesi
taress de frances, Bağlam yayınları

Volkan V. (2001), Kanbağı Etnik Gururdan Teröre, Bağlam yayınları, 1-8
Yıldırım, H.K. (2019). Evli çiftlerde bağlanma stillerinin ve ontolojik iyi oluşun
cinsel doyum üzerine etkisi (Yayınlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Arel Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Yıldız, Ö. (2017). Üniversite mezunu evli bireylerin evlilik doyumları ve cinsellik
olgularına bakışları (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Yıldırım E., Seven K., (2015) ,Tpd-Cetad Ortak Basın Açıklaması: Cinsellik Çok
Boyutludur,Www.Psikiyatri.Org.Tr/1405/Tpd-Cetad-Ortak-Basin-Aciklamasi-
Cinsellik-Cok-Boyutludur, 27 Haziran 2015

Yılmaz, A (2001). Eşler arasındaki uyum: Kuramsal yaklaşımlar ve görgül çalışmalar.
Aile ve Toplum Eğitim Kültür ve Araştırma Dergisi, 4(4), 49-58.

YasinY, Çebi M, Şapçı I,(2017) Web Tabanlı Bir Araştırmanın Düşündürdükleri
Üzerinden Lgbti+ Sağlığı ,Turk Jornal Public Health 2018;16(2) , 1-

EKLER

EK1:Sosyodemografik Form

Yaşınız kaç?

Cinsel Yöneliminizi nasıl tanımlarsınız?

Yaşamınız ağırlıklı olarak kır/köy nerede geçti?

Genel Aile Eğitim Durumunuzu nasıl tanımlarsınız?

Dini İnancınızı nasıl tanımlarsınız?

Sosyoekonomik Durumunuzu nasıl ifade edersiniz?

Açılma Yaşama Durumunu yaşadınız mı?

Açılma Sürecinde Zorlandınız mı?

Duygusal İlişki Durumunuz genelde nasıl gidiyor?

Sıkça Partner Değiştirir misiniz?

Duygusal İlişkilerden Doyum Alıyor musunuz?

LGBTİQ+ Alanında Sivil Toplum, Aktivistlik Veya Savunuculuk Deneyiminiz oldu mu?

Cinsel Yönelimi Kabullenme Aşamasında Zorlanma Durumunda Kaldınız mı?

Cinsel Yönelimden Dolayı Açık Veya Örtük Ayrımcılık, Dışlanma, Şiddet Vb. Durumlara maruz kaldığınız algıladınız mı?

Coronavirüs Salgınının Ruh Sağlığınızı ne derece olumsuz etkiledi

Bilimsel bir konu da cinsel yönelim veya cinsel kimlik ile ilgili sorulan sorular sizi rahatsız eder mi?

Açılma sürecinizi çevrenizle ne ölçüde paylaştınız?

Queer teori fikrine sıcak bakıyor musunuz?

Cinsel sağlıkla ilgili bilgilerinizin ilk kaynağı neydi?

Cinsel haklar konusunda bilgi sahibi misiniz?

Şu anda çalışıyor musunuz?

Eğitim DurumuSon 1 aydır devam eden psikolojik bir rahatsızlığınız var mı?

Coronavirüs döneminden Ruh sağlığınız ne ölçüde olumsuz etkilendi?

EK2:Onam ve Bilgilendirme Formu

Merhaba, bu tez çalışması Bilgi Üniversitesi Travma ve Afet Çalışmaları Uygulamalı Ruh Sağlığı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Serhat ÖZMEN tarafından yapılmaktadır. Çalışmaya ait akademik etik kurul onayı ve gerekli izinler alınmıştır. Çalışma içeriğinin de travmatik yaşam olayları, psikolojik sağlamlık ve cinsel yaşantınızla ilgili sorular mevcuttur. Şahsa ait herhangi bir bilgi üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.

Çalışmaya özgür irademle katılıyorum.

EK3: Yetişkinler için Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği

1. Beklenmedik bir olay olduğunda...						Çoğu kez ne yapacağımı kestiremem
Her zaman bir çözüm bulurum						
2. Gelecek için yaptığım planların...						Başarılması mümkündür
Başarılması zordur						
3. En iyi olduğum durumlar şu durumlardır...						Tam bir günlük boş bir vaktim olduğunda
Ulaşmak istediğim açık bir hedefim olduğunda						
4. ...olmaktan hoşlanıyorum						Kendi başıma
Diğer kişilerle birlikte						
5. Ailemin, hayatta neyin önemli olduğu konusundaki anlayışı...						Benimkiyle aynıdır
Benimkinden farklıdır						
6. Kişisel konuları ...						Arkadaşlarımla/Aile-üyle-riyle tartışabilirim
Hiç kimseyle tartışmam						
7. Kişisel problemlerimi...						Nasıl çözebileceğimi bilirim
Çözemem						
8. Gelecekteki hedeflerimi...						Nasıl başaracağımı bilirim
Nasıl başaracağımı bilirim						
9. Yeni bir iş/projeye başladığımda ...						Ayrıntılı bir plan yapmayı tercih ederim
eriye dönük planlama yapmam, derhal işe başlarım						
10. Benim için sosyal ortamlarda rahat/esnek olmak						Çok önemlidir
Önemli değildir						
11. Ailemle birlikteyken kendimi ... hissedirim						Çok mutsuz
Çok mutlu						
12. Beni ...						Hiç kimse cesaretlendiremez
azı yakın arkadaşlarım/aile üyelerim cesaretlendirebilir						
13. Yeteneklerim...						Konusunda emin değilim
Olduğuna çok inanırım						
14. Geleceğimin ... olduğunu hissediyorum						Belirsiz
Ümit verici						
15. Şu konuda iyiyimdir...						Zamanımı harcama
Zamanımı planlama						
16. Yeni arkadaşlık konusu ... bir şeydir						Yapmakta zorlandığım
Kolayca yapabildiğim						
17. Ailem şöyle tanımlanabilir ...						Birbirine sıkı biçimde kenetlenmiş
Birbirinden bağımsız						
18. Arkadaşlarımla arasındaki ilişkiler ...						Güçlüdür
Zayıftır						

19. Yargılarıma ve kararlarıma ... Çok fazla güvenmem	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Tamamen güvenirim
20. Geleceğe dönük amaçlarım ... Belirsizdir	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	İyi düşünülmüştür
21. Kurallar ve düzenli alışkanlıklar ... Günlük yaşamımda yoktur	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Günlük yaşamımı kolaylaştırır
22. Yeni insanlarla tanışmak ... Benim için zordur	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Benim iyi olduğum bir konudur
23. Zor zamanlarda, ailem ... Geleceğe pozitif bakar	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Geleceği umutsuz görür
24. Ailemden birisi acil bir durumla karşılaştığında ... Bana hemen haber verilir	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Bana söylenmesi bir hayli zaman alır
Diğerleriyle beraberken Kolayca gülerim	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Nadiren gülerim
26. Başka kişiler söz konusu olduğunda, ailem şöyle davranır: Birbirlerini desteklemez biçimde	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Birbirlerine bağlı biçimde
27. Destek alırım Arkadaşılarımdan/aile üyelerinden	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Hiç kimseden
28. Zor zamanlarda ... eğilimim vardır Her şeyi umutsuzca gören bir	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Beni başarıya götürebilecek iyi bir şey bulma
29. Karşılıklı konuşma için güzel konuların düşünülmesi, benim için ... Zordur	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Kolaydır
30. İhtiyacım olduğunda ... Bana yardım edebilecek kimse yoktur	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Her zaman bana yardım edebilecek birisi vardır
31. Hayatımdaki kontrol edemediğim olaylar (ile) ... Başa çıkmaya çalışırım	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Sürekli bir endişe/kaygı kaynağıdır
32. Ailemde şunu severiz ... İşleri bağımsız olarak yapmayı	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	İşleri hep beraber yapmayı
33. Yakın arkadaşlarıım/aile üyeleri ... Yeteneklerimi beğenirler	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Yeteneklerimi beğenmezler

EK4:Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği(CTQ)

Bu sorular **çocukluğunuzda ve ilk gençliğinizde (18 yaşından önce)** başınıza gelmiş olabilecek bazı olaylar hakkındadır. Her bir soru için sizin durumunuza uyan rakamı daire içersine alarak işaretleyiniz. Sorulardan bazıları özel yaşamınızla ilgilidir; lütfen elinizden geldiğince gerçeğe uygun yanıt veriniz. Yanıtlarınız gizli tutulacaktır.

Çocukluğumda ya da ilk gençliğimde...

1. Evde yeterli yemek olmadığından aç kalırdım.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
2. Benim bakımımı ve güvenliğimi üstlenen birinin olduğunu biliyordum.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
3. Ailemdelikiler bana “salak”, “beceriksiz” ya da “tipsiz” gibi sıfatlarla seslenirlerdi. 1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
4. Anne ve babam ailelerine bakamayacak kadar sıklıkla sarhoş olur ya da uyuşturucu alırlardı.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
5. Ailemde önemli ve özel biri olduğum duygusunu hissetmeme yardımcı olan biri vardı.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
6. Yırtık, sökülük ya da kirli giysiler içersinde dolaşmak zorunda kalırdım.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
7. Sevdiğimi hissediyordum.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
8. Anne ve babamın benim doğmuş olmamı istemediklerini düşünüyordum.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
9. Ailemden birisi bana öyle kötü vurmuştu ki doktora ya da hastaneye gitmem gerekmişti.

1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
10. Ailemde başka türlü olmasını istediğim bir şey yoktu.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
11. Ailemdelikiler bana o kadar şiddetle vuruyorlardı ki vücudumda morartı ya da sıyrıklar oluyordu.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
12. Kayış, sopa, kordon ya da başka sert bir cisimle vurularak cezalandırılıyordum.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
13. Ailemdelikiler birbirlerine ilgi gösterirlerdi.
14. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
- Ailemdelikiler bana kırıcı ya da saldırganca sözler söylerlerdi.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
15. Vücutça kötüye kullanılmış olduğuma (dövölme, itilip kakılma vb.) inanıyorum. 1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
16. Çocukluğum mükemmeldi.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
17. Bana o kadar kötü vuruluyor ya da dövölüyordum ki öğretmen, komşu ya da bir doktorun bunu farketdiği oluyordu.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
18. Ailemde birisi benden nefret ederdi.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
19. Ailemdelikiler kendilerini birbirlerine yakın hissedirlerdi.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
20. Birisi bana cinsel amaçla dokundu ya da kendisine dokunmamı istedi.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
21. Kendisi ile cinsel temas kurmadığım takdirde beni yaralamakla ya da benim hakkımda yanlışlar söylemekle tehdit eden birisi vardı.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
22. Benim ailem dünyanın en iyisiydi.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık
23. Birisi beni cinsel şeyler yapmaya ya da cinsel şeylere bakmaya zorladı.
1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren 3. Kimi Zaman 4. Sık Olarak 5. Çok Sık

24. Birisi bana cinsel tacizde bulundu.

1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren

3. Kimi Zaman

4. Sık Olarak 5. Çok Sık

25. Duygusal bakımdan kötüye kullanılmış olduğuma (hakaret, aşağılama vb.) inanıyorum.

1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren

3. Kimi Zaman

4. Sık Olarak 5. Çok Sık

26. İhtiyacım olduğunda beni doktora götürecek birisi vardı.

1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren

3. Kimi Zaman

4. Sık Olarak 5. Çok Sık

27. Cinsel bakımdan kötüye kullanılmış olduğuma inanıyorum.

1. Hiç Bir Zaman 2. Nadiren

3. Kimi Zaman

4. Sık Olarak 5. Çok Sık

28. Ailem benim için bir güç ve destek kaynağı idi.

EK5: Beck Depresyon Ölçeği

Hastanın Soyadı, Adı:.....Tarih:.....

Bu form son bir (1) hafta içerisinde kendinizi nasıl hissettiğinizi araştırmaya yönelik 21 maddeden oluşmaktadır. Her maddenin karşısındaki dört cevabı dikkatlice okuduktan sonra, size en çok uyan, yani sizin durumunuzu en iyi anlatanı işaretlemeniz gerekmektedir.

1	(0) Üzgün ve sıkıntılı değilim.
(1) Kendimi üzüntülü ve sıkıntılı hissediyorum.
(2) Hep üzüntülü ve sıkıntılıyım. Bundan kurtulamıyorum.
(3) O kadar üzgün ve sıkıntılıyım ki, artık dayanamıyorum.	7	(0) Başkalarından daha kötü olduğumu sanmıyorum.
(1) Hatalarım ve zayıf taraflarım olduğunu düşünmüyorum.
(2) Hatalarımdan dolayı kendimden utanıyorum.
(3) Herşeyi yanlış yapıyormuşum gibi geliyor ve hep kendimi kabahat buluyorum.
2	(0) Gelecek hakkında umutsuz ve karamsar değilim.
(1) Gelecek için karamsarım.
(2) Gelecekte beklediğim hiçbir şey yok.
(3) Gelecek hakkında umutsuzum ve sanki hiçbir şey düzelmeyeceğim gibi geliyor.	8	(0) Kendimi öldürmek gibi düşüncülerim yok.
(1) Kimi zaman kendimi öldürmeyi düşündüğüm olur ama yapmıyorum.
(2) Kendimi öldürmek isterdim.
(3) Fırsatını bulsam kendimi öldürürüm.
3	(0) Kendimi başarısız biri olarak görmüyorum.
(1) Başkalarından daha başarısız olduğumu hissediyorum.
(2) Geçmişe baktığımda başarısızlıklarla dolu olduğunu görüyorum.
(3) Kendimi tümüyle başarısız bir insan olarak görüyorum.	9	(0) İçimden ağlamak geldiği pek olmuyor.
(1) Zaman zaman içimden ağlamak geliyor.
(2) Çoğu zaman ağlıyorum.
(3) Eskiden ağlayabilirdim ama şimdi istesem de ağlayamıyorum.
4	(0) Herşeyden eskisi kadar zevk alıyorum.
(1) Birçok şeyden eskiden olduğu gibi zevk alamıyorum.
(2) Artık hiçbir şey bana tam anlamıyla zevk vermiyor.
(3) Herşeyden sıkılıyorum.	10	(0) Her zaman olduğumdan daha canı sıkın ve sinirli değilim.
(1) Eskisine oranla daha kolay canım sıkılıyor ve kızıyorum.
(2) Herşey canımı sıkıyor ve kendimi hep sinirli hissediyorum.
(3) Canımı sıkın şeylere bile artık kızamıyorum.
5	(0) Kendimi herhangi bir biçimde suçlu hissetmiyorum.
(1) Kendimi zaman zaman suçlu hissediyorum.
(2) Çoğu zaman kendimi suçlu hissediyorum.
(3) Kendimi her zaman suçlu hissediyorum.	11	(0) Başkalarıyla görüşme, konuşma isteğimi kaybetmedim.
(1) Eskisi kadar insanlarla birlikte olmak istemiyorum.
(2) Birileriyle görüşüp konuşmak hiç içimden gelmiyor.
(3) Artık çevremde hiç kimseyi istemiyorum.
6	(0) Kendimden memnunum.
(1) Kendimden pek memnun değilim.
(2) Kendime kızgınım.
(3) Kendimden nefrete ediyorum.		

Toplam BECK-D skoru:.....

- 12** (0) Karar verirken eskisinden fazla güçlük çekmiyorum.
(1) Eskiden olduğu kadar kolay karar veremiyorum.
(2) Eskiye kıyasla karar vermekte çok güçlük çekiyorum.
(3) Artık hiçbir konuda karar veremiyorum.
- 13** (0) Her zamankinden farklı göründüğümü sanmıyorum.
(1) Aynadaki kendime her zamankinden kötü görünüyorum.
(2) Aynaya baktığımda kendimi yaşılanmış ve çirkinleşmiş buluyorum.
(3) Kendimi çok çirkin buluyorum.
- 14** (0) Eskisi kadar iyi iş gücü yapabiliyorum.
(1) Her zaman yaptığım işler şimdi gözümde büyüyor.
(2) Ufacık bir işi bile kendimi çok zorlayarak yapabiliyorum.
(3) Artık hiçbir iş yapamıyorum.
- 15** (0) Uykum her zamanki gibi.
(1) Eskisi gibi uyuyamıyorum.
(2) Her zamankinden 1-2 saat önce uyanıyorum ve kolay kolay tekrar uykuya dalamıyorum.
(3) Sabahları çok erken uyanıyorum ve bir daha uyuyamıyorum.
- 16** (0) Kendimi her zamankinden yorgun hissetmiyorum.
(1) Eskiye oranla daha çabuk yoruluyorum.
(2) Her şey beni yoruyor.
(3) Kendimi hiçbir şey yapamayacak kadar yorgun ve bitkin hissediyorum.
- 17** (0) İştahım her zamanki gibi.
(1) Eskisinden daha iştahsızım.
(2) İştahım çok azaldı.
(3) Hiçbir şey yiyemiyorum.
- 18** (0) Son zamanlarda zayıflamadım.
(1) Zayıflamaya çalışmadığım halde en az 2 Kg verdim.
(2) Zayıflamaya çalışmadığım halde en az 4 Kg verdim.
(3) Zayıflamaya çalışmadığım halde en az 6 Kg verdim.
- 19** (0) Sağlığım ile ilgili kaygılarım yok.
(1) Ağrılar, mide sancıları, kabızlık gibi şikayetlerim oluyor ve bunlar beni tasalandırıyor.
- (2) Sağlığımın bozulmasından çok kaygılanıyorum ve kafamı başka şeylere vermekte zorlanıyorum.
(3) Sağlık durumum kafama o kadar takılıyor ki, başka hiçbir şey düşünmüyorum.
- 20** (0) Sekse karşı ilgimde herhangi bir değişiklik yok.
(1) Eskisine oranla seксе ilgim az.
(2) Cinsel isteğim çok azaldı.
(3) Hiç cinsel istek duymuyorum.
- 21** (0) Cezalandırılması gereken şeyler yaptığımı sanmıyorum.
(1) Yaptıklarımın dolayısıyla cezalandırılabilceğimi düşünüyorum.
(2) Cezamı çekmeyi bekliyorum.
(3) Sanki cezamı bulmuşum gibigeliyo

EK 6: KOCAELİ KISA TRAVMA CHECKLİST

1. Hiç şimdi sayacağım olaylardan biri hayatınızın herhangi bir döneminde başınıza geldi mi?
2. 17 Ağustos ve 12 Kasım depremlerini yaşadınız mı?
EVET HAYIR
3. Başka depremler yaşadınız mı?
EVET HAYIR
4. Fiziksel bir saldırıya uğradınız mı?
EVET HAYIR
5. Yangın, sel ya da başka bir afet yaşadınız mı?
EVET HAYIR
6. Ciddi bir trafik kazası geçirdiniz mi?
EVET HAYIR
7. Cinsel bir saldırı ya da tacize maruz kaldınız mı?
EVET HAYIR
8. Çok sevdiğiniz bir yakınınızı ani ve beklenmedik bir şekilde kaybettiniz mi?
EVET HAYIR
9. Silahlı çatışma altında kaldınız mı?
EVET HAYIR
10. Bir yakınınızı cinayet veya intihar gibi bir nedenle kaybettiniz mi?
EVET HAYIR
11. Siz veya çok sevdiğiniz bir yakınınız hayati tehlikesi olan bir hastalık geçirdi mi?
EVET HAYIR
12. Bir insanın yaralandığını veya öldüğünü gördünüz mü?
EVET HAYIR
13. Çocukluğunuzda başınızdan çok kötü ve katlanılması çok zor olaylar geçti mi?
EVET HAYIR

(AŞAĞIDAKİ SORULARI SON BİR AYA GÖRE VE KİŞİYİ EN FAZLA ETKİLEYEN OLAY(LAR)A GÖRE DEĞERLENDİRİN)

SON BİR AYDIR.....

1. Bu olayları hatırlatan düşünceler, duygular, kabuslar, yerler veya kişiler nedeniyle korku veya kaygı yaşadınız mı?

EVET HAYIR

2. Bu olayları düşünmemek, olayları hatırlatan şeylerden uzak durmak için çaba harcadınız mı?

EVET HAYIR

3. Kendinizisürekli diken üstündeymişçesine veya tetikte hissettiniz mi?

EVET HAYIR

4. Bu olaylardan sonrakendinizi duygusal olarak künt, taşlaşmış, yakın ilişkilerden kopuk, uzak veya ilgisiz hissettiniz mi?

EVET HAYIR

5. Bu sorunlar nedeniyle ruhsal bir tedavi veya danışmanlık ihtiyacı hissediyor musunuz?

EVET HAYIR

ETİK KURUL DEĞERLENDİRME SONUCU / RESULT OF EVALUATION BY THE ETHICS COMMITTEE

Covid-19 salgını nedeniyle İstanbul Bilgi Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu, 2019-2020 Bahar döneminde teslim edilecek lisansüstü tezlerin onay yetkisini ilgili etik kurul alt komitelerine devretmiştir. / Due to the Covid-19 outbreak, Istanbul Bilgi University Human Research Ethics Committee has transferred its approval authority to the Ethics Board Sub-Committees organized within each graduate program. Thus, the graduate theses to be submitted in the spring semester of 2019-2020 should/must get the approval of the Ethics Board Sub-Committee within their own graduate program.

ETİK KURUL ALT KOMİTESİ DEĞERLENDİRME SONUCU / ETHICS BOARD SUB-COMMITTEE EVALUATION RESULT

Bu bölüm lisansüstü tez araştırmaları için ilgili Etik Kurul alt komitesince doldurulacaktır. / This part to be completed by the Ethics Board sub-committee responsible for graduate dissertation studies.

Başvuru Sahibi / Applicant: Serhat ÖZMEN

Proje Başlığı / Project Title: Eşcinsellerin Cinsel doyumunun ruhsal travmalar ve psikolojik dayanıklılıkları açısından incelenmesi

Değerlendirme Sonucu/ Result of Evaluation

1. Herhangi bir değişikliğe gerek yoktur. Veri toplama/uygulama başlatılabilir. / There is no need for revision. Data collection/application may commence : Uygundur, onaylıyorum.

2. Ret / Application Rejected : _____

Reddin gerekçesi / Reason of Rejection : _____

Değerlendirme Tarihi / Date of Evaluation: 05.02.2020

Unvanı, Adı, Soyadı / Title, Name, Surname: Prof. Dr. Ahmet Tamer Aker

İmza / Signature:

